

miniryby

**Celestichthys margaritatus,
Pseudepiplatys annulatus,
Brachygnathops kribiaensis ,
Tanichthys micagemmae,
Sundadanio axelrodi,
Corydoras pygmaeus**

AKVAZIMA soutěžní výstava **miniakvárií**

zaujímavosti z AQUATABU
MIKROPROPAGACE

súťažná sezóna chovateľov rýb 2007 v číslach
BIOTOPY: kreveta "White Head Bee"
reportáže - Haustierversammlung, Wien

JIRKA ŠČOBÁK

Milé akvaristky, milí akvaristé,

devátým číslem časopisu *Akvárium* riskujeme, že ztratíme nadobro i ty poslední zbytky věrných čtenářů. Někteří už to pochopili dávno, že budeme psát o tom, co nás baví a zajímá, a možná tak příliš málo místa zbývá na to, co by mohlo zajímat i ostatní. Narážím samozřejmě na to, že profesionální chovatele neónek, „elek“, placatých a jiných pořádných ryb v tomto čísle opět nepotěšíme. Nepotěšíme ani ty z vás, kteří zde nedejbože hledají návody týkající se chovatelské oblasti. Nejsme chovatelé, jsme akvaristé – což doufám vůbec nevdá všem z vás, kteří mají akvárium (a *Akvárium*) hlavně pro radost a inspiraci:-)

Při plánování obsahu tohoto čísla jsme nemohli nevzít do úvahy, že vyjde po Akvazimě, mimo jiné po naší (a samozřejmě i vaší) soutěžní přehlídce miniakvárií. Že zde tedy miniakváriím věnujeme mnoho místa bylo nad slunce jasné... ale čím toto téma vhodně doplnit? Já osobně jsem dlouho neváhala – konečně se zase po roce našla vhodná záminka k tomu, dát volný průchod mému zálibení v minirybkách.

Přiznám se, že čím raději mám miniryby, tím méně schvaluji miniakvária. Ode mě to možná zní trochu divně, mám jich několik a netajím se tím – ale v podobě, v jaké se teď stále odněkud vnořují, se mi začíná miniakvaristika přičít. Ale chyba je myslím někde jinde, než ve velikosti těch

nádržek. Když si totiž vzpomenu na mé akvaristické začátky, malá akvária, elementky a koule tu byly vždy. Jen nebyl ten internet, kde se nápady lavinovitě šíří. Ono se totiž někdy může zdát, že takové miniakvárium je super, cool a easy. Toto číslo tedy berte jako náš malý příspěvek k tomu, aby se standard miniakvaristiky posunul od sterilního kvádrů s barevným šterkem a smutnou bojovnicí někam co nejdále...

Ráda bych na tomto místě poprosila všechny, které třeba náš časopis inspiruje k založení miniakvária – vždycky se snažte i malé akvárium založit co největší, jak jen to jde ;-)

Doufám, že jsem se v úvodu nedotkla těch, co holdují úplně jiným rybám. Toto číslo nějak protrpte a dejte nám ještě šanci, třeba to příště bude zajímavé i pro vás. I v roce 2008 máme v úmyslu vás dál zaplavovat informacemi a fotografiemi, pokud nám to dovolíte. Přeji vám v tomto roce hodně zdraví, ať vycházíte se svými blízkými a neujíždějí vám nervy a až se za rok ohlédnete zpátky, abyste byli sami sebou pozitivně překvapení.

Příjemné počtení...

Markéta Rejlková

(Foto: Markéta Rejlková)

Akvárium – dvojměsíčník, vydává KLUB.AKVA.SK – 9. číslo (vyšlo 7.1. 2008)

Redakční rada:

Branislav Barčín, Norman Durný, Peter Kaclík, Miloslav Pešek, Markéta Rejlková // klub@akva.sk

Na vzniku tohto čísla sa podieľali:

David Augustovič (alias slade 14), Branislav Barčín (alias barky), Annalisa Barera, Patrik Bíro (alias Patrox), Norman Durný (alias Norman), Martin Haláč (alias roger), Zhou Hang (www.ikanpemburu.com), Lubomír Holubčík (alias pigeon), Alfonz Hraška (alias Fonzo), Miloš Chmelko (alias Miloš), Peter Kaclík (alias skala, www.sozo.sk), Peter Máčada (alias Macadlo), Peter Mrva (alias peter-trnava), Milan Murko (alias midli), Miloslav Pešek (alias milop), Jiří Plíštil (www.aquatab.net), Markéta Rejlková (alias Raviolka, sweb.cz/maniakva), Ing. Marian Stieranka, Peter Szalay (alias salik, www.akva.sk), Jiří Ščobák (alias Jírka Scobak), Lukáš Štrba (alias strbino), Michal Toufar (alias Vyghum, sweb.cz/vyghum), Štefan Vetrák (alias vest), Elke Weiland (www.aquaristikecke.de)

Zákaz kopírovania a rozširovania textového či obrazového materiálu bez písomného súhlasu redakcie. © KLUB.AKVA.SK

Akvárium, číslo 9:

Editoriál.....2

Obsah.....3

Ryby:

Druhá šance pro miniryby.....4

Corydoras pygmaeus.....7

Celestichthys margaritatus.....9

Pseudepiplatys annulatus.....10

Sundadanio axelrodi.....12

Brachygobius kabiliensis.....14

Tanichthys micagemmae.....18

Rastliny:

Mikropropagace po domácku.....20

Z AQUATABu:

Nové importy ryb.....23

Aquadesign:

Soutěžní výstava miniakvárií na Akvazimě.....25

Zaujímavosti:

Výsledky sůtažnej sezóny chovateľov rýb 2007.....44

Biotopy:

Ikanpemburu (6): "White Head Bee".....52

Reportáže:

Haustiermesse Wien.....54

Akvaristická zima v Bratislave.....62

Klub:

Jirka Ščobák.....67

Recenzie:

Karge/Klotz: Süßwassergarnelen aus aller Welt.....71

KLUB.AKVA.SK

vás pozýva na

AKVARISTICKÚ JAR

1.-2.3. 2008 Bratislava

DRUHÁ ŠANCE PRO MINIRYBY

Markéta Rejlková

Přesně před rokem vyšlo třetí číslo našeho časopisu, věnované miniakváriím [1]. Móda miniakvárií se v té době zdála být v rozmachu. Když se na to podívám s odstupem jednoho roku, je zřejmé, že to bylo nic ve srovnání s dneškem. Každý si teď zakládá miniakvárium. Shánka po malých nádržkách, minifiltrech, minitopítkách a miniosvětlení je patrná na všech akvaristických portálech a samozřejmě i v prodejnách.

Ale co miniryby? S nimi je to daleko horší – většina adeptů akvaristiky (či spíše miniakvaristiky, protože k akváriím běžné velikosti se možná ani neplánují nikdy dopracovat) se o miniryby vůbec nezajímá. Buď si jdou svéhově za svou představou akvária s pavími očky (resp. se závojnatkou nebo možná s bojovnicí – a samozřejmě s „ancitrušem“ jako nezbytným doplňkem každého akvária) a nenechají se nikým a ničím odradit; nebo o minirybkách sice slyšeli, ale „špatně se shání“ a nebo „jsou náročné“. Dovolím si nadhodit myšlenku, že miniryby nejsou ani zdaleka tak náročné, jako péče o samotné miniakvárium... a pokud se zrovna vy necítíte na to, abyste sháněli a pracně udržovali v dobré kondici miniryby, zkuste se pro začátek věnovat „velké“ akvaristice, je to podstatně jednodušší :-)

Použila jsem trochu hrbolaté slovní spojení „udržovat v dobré kondici“. Přitom nemůžu zmínit jeden příspěvek z Akva.sk, který se tam objevil před několika dny: „A čo tak 12l - 20l akvárium, zopár rastlín žiaden filter a jeden karas ... prežil by?“

Akvaristika přece není o tom, aby ryby přežívaly. A už vůbec ne o tom, že se snažíme najít doma co nejmenší plochu dostatečnou na to, abychom tam udržovali nějaké domácí zvířátko při životě a „chovali ho“. Akvaristika nám má něco dávat; jak může obohatit náš život takový přežívající karas, to si prostě nedovedu (a nechci) představit.

Jestli chcete z nějakého důvodu miniakvárium a do něj miniryby nebo krevetky, pořídte si ho. Časem stejně zjistíte, co vaše ryby potřebují a jaké možnosti má ta maličká nádržka. Kdo se umí dívat, uvidí to a nespokojí se s trapným přesvědčováním jiných, že v 10-litrovém akváriu jsou paví očka přece úplně spokojená a že kamarád kamaráda má dvě závojnátky ve dvaceti litrech a funguje mu to už rok.

Nechci se dotknout nikoho, kdo má desetilitrové akvárium (nebo možná pětilitrovou kouli) a chová tam třeba bojovnici. Ovšem, že pro tu bojovnici je to jedna z lepších variant, jak prožít svůj život. Jen se nemůžu ubránit dojmu, že ten život za moc nestojí a hlavně, že akvaristika je odsud pořádně daleko. Připomíná mi to chov křečka – nic proti křečkům nemám a proti jejich chovatelům také ne. Jen se teď budu v následujícím textu věnovat akvaristice, takže o bojovnicích pro miniakvária se tu nedočtete nic. To jen na vysvětlenou, proč tuhle oblíbenou variantu nechávám bez povšimnutí...

Pojďme se konečně věnovat minirybám. Za poslední rok se jich v našich končinách objevilo zase o něco více, což je dobře, nemusíme všichni sahat k „okoukaným“ boraraskám a miničtverzubcům :-)

Vrátím se krátce k druhům, o kterých jsme už v *Akváriu* psali. První místo mezi minirybkami si skutečně zaslouží ty „borarasky“ – a to *Boraras urophthalmoides* [1], které jsou v ČR a SR nejrozšířenější, byť se ještě stále někdy prodávají pod názvem *Boraras brigittae* (brigitky jsou velmi podobné a podle všeho už je v mělnickém Viváriu skutečně mají – nevím, neviděla jsem); a také *Boraras maculatus* [1], které je problém sehnat, ale zato jsou větší, nebojácnější a snad trochu hezčí. *Carinotetraodon travancoricus* [1], trpasličí čtverzubec, ze kterého se stal před rokem hit a který je úplně jiný, než ostatní miniryby. Droboučké a velmi pěkné živoročky *Heterandria formosa* [1], *Neoheterandria elegans* [1] a zástupce rodu *Micropoecilia* [1] chová jen pár akvaristů; přitom do miniakvárií se hodí výborně a jejich pozorováním se nudit nebudete. *Poeciliopsis prolifica* [1] nechová snad nikdo, což je určitě škoda – všechny ty gupky a platy, tísněné v miniakváriích, by svým majitelům za výměnu rády poděkovaly (nahradit by je v trochu větších miniakváriích mohly i další živoročky, *Quintana atrizona* [2] a *Pseudopoecilia festae*, [3]). Ale co se dá dělat, barevné ryby mají zkrátka přednost. Na nezajímavé zbarvení si zato rozhodně nemůže stěžovat *Dario dario* [4], se kterým se lze občas setkat v obchodech; stejně krásnou, ale v akváriích neznámou minirybou je halančík *Plesiolebias lacerdai* [3]. Jakousi zmenšeninou snad nejoblíbenější akvarijní ryby je *Paracheirodon simulans* [5], modrá neónka, která si najde svoje místo v malých akváriích, resp. v těch největších miniakváriích. Podobné nároky na velikost nádrže má i malý sumeček *Otocinclus affinis* [5]. Pro fajňsmekry je tu dokonce jeden druh cichlid, a sice jediný ze šnekáčů, který žije v párech v jedné společné ulitě a obhájí velice malé teritorium – *Neolamprologus brevis* [6]. Pozor, to není vysloveně miniryba. No a nakonec, i když by patřila ke svým příbuzným na začátek seznamu, lahůdka *Microrasbora erythromicron* [5] – po té pošilháváme mnozí, ale sehnal ji zatím jen jeden nejmenovaný člen klubu :-)

Už teď tedy máme celkem slušný seznam rybek, které lze eventuelně chovat v miniakváriu. Můžeme si vybírat z ryb hejnových a barevných, z čilých živoroček, z nezaměnitelných otíků a také ze svérázných obyvatel akvária, jakými jsou čtverzubci, šnekáči a nebo dario. A přesto to někomu nestačí a chce si do svého nového miniakvária pořídit „obyčejné“ rybičky, jako jsou běžné druhy parmiček, danií a živoroček. Myslí si přitom, že problémem miniakvária je hlavně přerybnění, takže když tam dá rybiček málo, všechno bude fungovat.

Omyl, každá ryba má nějaké nároky na prostor – buď ráda plave, nebo se jí nelíbí, když má příliš blízko sousedy, když jí neustále někdo vyrušuje. Proto do miniakvária patří jen minirybky, a z nich jen takové, kterým malý prostor stačí.

Minirybky se stávají populární všude ve světě, čas od času se tak dostane na výsluní akvaristického zájmu nejen dávno zapomenutý druh, který chovali už naši pradědové, ale hitem se stávají i úplně nově objevené nebo dovezené rybky. I díky tomu si mnozí z nás pořizují další malá akvária, aby se pokusili chovat a odchovat nové, lákavé miniryby.

Pokusíme se vám v tomto čísle *Akvária* přinést informace o některých dalších malých obyvatelích akvária. V dnešní době rozhodně není tak složité vysněný druh získat, takže se při zřizování miniakvária nenechte omezovat současnou nabídkou akvaristik ve vašem okolí. Klidně si vyberte a potom shánějte, je to zábava a ti drobečkové za to stojí:-)

Jestli vás neoslovila žádná z rybek, o kterých už jsme psali nebo kterým je věnovaný samostatný článek v tomto čísle, nechte se inspirovat následujícím přehledem. Ani ten však není vyčerpávající, minirybek je ještě mnohem více. Připomínám jen, že malé rozměry rybky ještě nezaručují, že se hodí do miniakvária (to platí i o minirybách v našem časopise!) – než se necháte zlákat malým vzrůstem, o každém druhu si proto zjistěte co nejvíce informací.

Krátký přehled dalších miniryb:

Hara jerdoni

Tohoto miniaturního sumečka možná někteří z vás koupili na Akvajeseni. Dorůstá velikosti jen asi 3 cm a je nejmenším zástupcem rodu, který zahrnuje několik velmi podobných druhů. Dokonce se někteří akvaristé a znalci sumečků přou, jaký je vlastně ten nejrozšířenější druh v našich akváriích. *Hara jerdoni* je z nich každopádně nejmenší. Mimoходом Fishbase uvádí nové zařazení do rodu *Erethistes*.

Je to nenáročná ryбка do malých akvárií, s převážně noční aktivitou a bizarním – ne každému oku lahodícím – zjevem. Pěkný článek o odchovu *Hara jerdoni* najdete zde: [7].

(Foto: Elke Weiland)

Hyphessobrycon amandae

Jedna z novinek v našich akváriích – i když v evropských akváriích plave už nějaký ten rok. Popsaná byla v roce 1987. Jedná se o opravdu malou tetru, dorůstající 2-2,5 cm. Má jemné, oranžovo-medové zbarvení a všechny vlastnosti hejnových teter. Jak řekl Norman, když jsem ho požádala o fotografii – nezastaví se ani na okamžik :-)

(Foto: Norman Durný)

Axelrodia riesei

Droboulínka tetříčka, která se v posledních měsících stává hitem miniakvaristických diskusí. Z fotografií na internetu na nás většinou kouká úhledná, pěkně červená ryбка. Když ale zapátráte hlouběji, ukáže se, že červená barva podle zkušeností v akvarijních podmínkách postupně mizí. Akvaristé spekulují, jestli za to může potrava a blednutí by se dalo případně nějak zastavit či zvrátit – zatím jsem neviděla žádné převratné informace. Navíc moje tetříčky jsou červené myslím dostatečně.

Pokud přejdete od bádání k praxi, zjistíte, že ryбка je opravdu tak kouzelně úhledná, jak se zdá na fotografiích; je ale navíc neskutečně temperamentní. Já mám jen hejanko o šesti jedincích (odkud jinud než z Mělníka, že :-)) – první týden se drželi neustále svorně spolu, potom je to rázem přešlo a začali svádět souboje. Bijí se a navzájem pronásledují s opravdu velkou vervou.

Ač měří jen necelé dva centimetry, mají opravdu obdivuhodný apetit. Chovám je spolu s *Dicrosus filamentosus* a než si cichlidky stačí všimnout, že je čas večeře, loví už tetry první sousta. Zhltnou bez problémů živé koretry, třeba i dva kousky za sebou...

(Foto: Markéta Rejlková)

Axelrodia stigmatias

Druh podobný předchozímu. Pokud je *Axelrodia riesei* ve strese, ztrácí úplně své červené zbarvení. Proto si mnozí akvaristé odnesli z obchodu rybky v domněnii, že je to slabě vybarvená *A. riesei*, ale ve skutečnosti šlo o tento druh. Liší se jen zbarvením, *A. stigmatias* je stříbřitá, s nápadnější skvrnou na ocasním násadci. Předpokládám, že bude stejně temperamentní a nenáročná.

Nannostomus marginatus

Nádherná drobnoustka, která by byla dozajista ozdobou nejednoho malého akvária. Je to jeden z nejdostupnějších druhů drobnoustek, s trochou štěstí na něj natrefíte i v dobře zásobených akvaristikách v menších městech. Což je (samozřejmě nejen) u miniryb dost zásadní výhoda.

„Marginatusky“ neboli drobnoustky trpasličí dorůstají do velikosti 3-4 cm. Zase tak trpasličí tedy nejsou, nenechte se jménem zmýlit a nedávejte je do příliš malých akvárií – samečci spolu občas svádějí souboje. Není příliš aktivní plavec, hodně času se „vznášá“ a je zajímavé přitom sledovat, jak třepotá ploutvemi.

Phallichthys quadripunctatus

Velmi elegantní živoročka s krásným tvarem těla. Samičky dorůstají do velikosti 3,5 cm, samci jsou oproti nim jen poloviční. Bohužel, vzhledem k nedostupnosti divokých živoroček v akvaristikách se k běžným akvaristům tahle drobná rybka sotva dostane, pokud se po ní nebudou shánět.

(Foto: Elke Weiland)

Barbus hulstaerti

Jeden z nejhezčích „staronových objevů“ poslední doby. Druh byl popsán od roku 1945, ale teď se mu díky nedávným importům mezi akvaristy dostává opět větší pozornosti.

Jde o drobnou (3,5 cm) parmičku z povodí Konga. Vyhovuje jí údajně měkčí a kyselejší voda a bývá trochu plachá, zvláště v nedostatečně zarostlých akváriích nebo chovaná s nevhodnou osádkou.

Upřímně řečeno, je to jeden z druhů na mém pomyslném seznamu „jen počkej, až tě jednou potkám...“ :-)

Chela dadiburjori

Kaprovitá rybka, dorůstající max. 3 cm. V akváriích u nás zatím vůbec není rozšířená, i když je pravidelně k mání na velkých akcích pořádaných KLUBem.AKVA.SK (nabízí ji spolu s jinými druhy miniryb náš člen Milan Líbal).

Jejich chov je podobný chovu danií – jsou tedy nenáročné, ale zato velmi živé. V akváriu se je podařilo rozmnožit, ale informací je o tom dostupných jen málo. Rodiče žerou jikry.

Barboides gracilis

Jedná se o pravděpodobně nejmenší kaprovitou rybu z Afriky (mezi kaprovité patří mimochodem i úplně nemenší obratlovci *Paedocypris progenetica* s délkou 8 mm, pocházející ale ze Sumatry). Má nenápadné zbarvení a podobá se stavbou těla na borarasky. Měří 2-2,5 cm a je to nenáročná, mírumilovná rybka.

Trigonostigma hengeli

Z tohto krátkého seznamu jednoznačně nejběžněji chovaná a nabízená rybka u nás. Nejedná se o skutečnou minirybu, dorůstá až 4 cm, i když většinou je zřetelně menší než její podstatně známější příbuzná, *Trigonostigma heteromorpha*. Působí méně robustním dojmem a liší se zbarvením okolo černé skvrny na bocích.

Je to nenáročná rybka, která se dobře cítí v houfu. Občas vidím někde v diskusi, že je doporučována do miniakvárií... pokud jde o nádržku s obvyklým objemem 12-20 l, tak bych tuto razboru určitě nedoporučovala. Přecejen při srovnání s boraraskami působí jako obr!

(Foto: Elke Weiland)

Pro inspiraci vám také doporučuji navštívit internetové stránky, které se minirybám věnují – klasickým rozcestníkem je např. německá stránka Minifische [8] nebo různá diskusní fóra [9], [10]. Za návštěvu stojí i stránka Elke Weiland [11] s bohatou galerií snímků např. drobných živoroček. Elke tímto ještě jednou děkuji za poskytnutí fotografií.

[1] klub.akva.sk/akvarium.php – Akvárium č. 3

[2] klub.akva.sk/akvarium.php – Akvárium č. 7

[3] klub.akva.sk/akvarium.php – Akvárium č. 6

[4] klub.akva.sk/akvarium.php – Akvárium č. 4

[5] klub.akva.sk/akvarium.php – Akvárium č. 8

[6] klub.akva.sk/akvarium.php – Akvárium č. 1

[8] www.minifische.de

[9] www.forum.nano-aquaristik.de

[10] www.aquaticquotient.com

[11] www.aquaristikecke.de

CORYDORAS PYGMAEUS – OBRNĚNÝ TRPASLÍK

Markéta Rejlková

Pancéřníčci se často do akvárií dostávají jako čističi, uklízeči zbytků, doplněk nebo zkrátka „ještě nějaká ryba na dno“. Věřím tomu, že kdo pečlivě přepočítává ryby na centimetry a ty potom dále na litry, snaží se poskládat rybí osádku tak, aby byla pestrá a ti jeho šupináci do sebe ve vodě nevráželi. V miniakváriu našťestí na podobné úvahy doslova není místo. Minirybky buď nejsou moc společenské a potřebují druhové akvárium, nebo sice vycházejí i s jinými rybami, ale dělá jim dobře společnost vlastního druhu – jakmile si pořídíme dostatečné hejnkó, na „doplňkové“ rybky místo už nezbyvá. Na druhou stranu, jen vyložené „dnové“ (rozuměj držící se u dna) druhy ryb si asi do akvária pořídí málokdo, ten prázdný vodní sloupec opravdu působí divně. Znamená to tedy, že pancéřníčkům zůstanou dveře do miniakvárií zavřené?

Ne tak docela. Jsou známé čtyři druhy trpasličích pancéřníčků (bude jich více, ale běžně narazíme jen na tyto 4): *Corydoras cochui*, *pygmaeus*, *hastatus* a *habrosus*. Všechny tyto druhy se velmi rády drží v hejnu (podle velikosti nádrže by mělo hejno čítat 8-20 jedinců). A všechny také tráví hodně času plaváním po celé nádrži – tedy na rozdíl od svých větších příbuzných je nenajdeme s vousky neustále pátrajícími mezi zrnky šterku po něčem na zub, ale se stejně velkou dávkou energie propátrávají listy rostlin až pod hladinou, kameny, kořeny nebo stěny akvária; případně si jen tak zvědavě plují, nebo se s nervózním trháním těla „zavěsí“ uprostřed prostoru, vymezeného pěti skleněnými stěnami. A vždycky ve skupince.

Corydoras pygmaeus – skupinka při hledání potravy.

(Foto: Markéta Rejlková)

Já mám z těchto trpaslíků zkušenosti jen s *C. pygmaeus* – ale rozdíly mezi nimi nejsou nijak velké. Vesměs dorůstají do velikosti 2-3 cm. *Corydoras pygmaeus* tedy vyplní skoro celé akvárium, rozhodně se nenechají natlačit do role „toho

tam na dně“. Můžeme je proto klidně chovat samostatně (v akváriu od 20 l, mělo by být ale raději nižší a dlouhé, rádi plavou). Jsou to velmi mírné rybky, takže je lze ve větších akváriích kombinovat i s jinými druhy – pozor ale, aby jejich spolubydlíci neměli velkou tlamu. Také bych je neradila dávat ke klidným rybám, které by jejich neustálé rejdnění vyrušovalo. Naopak samotní pygmejové mohou být někdy plaší – mně se to stávalo tehdy, když rostliny příliš bujely a v akváriu bylo díky tomu šero. Normálně prosvětlené prostředí se ukázalo být v tomhle ohledu lepší, rybky potom plavaly nebojácně u předního skla a bez ustání propátrávaly akvárium.

Corydoras pygmaeus – samice. (Foto: Markéta Rejlková)

C. pygmaeus pochází z povodí řeky Madeira, což je pravý přítok Amazonky a jedna z největších řek světa vůbec (mimořádně patří k typu bílých vod s velkým obsahem živin a sedimentů a s pH 7 a více, tj. není vhodné používat ve významné míře rašelinné výluhy apod.!).

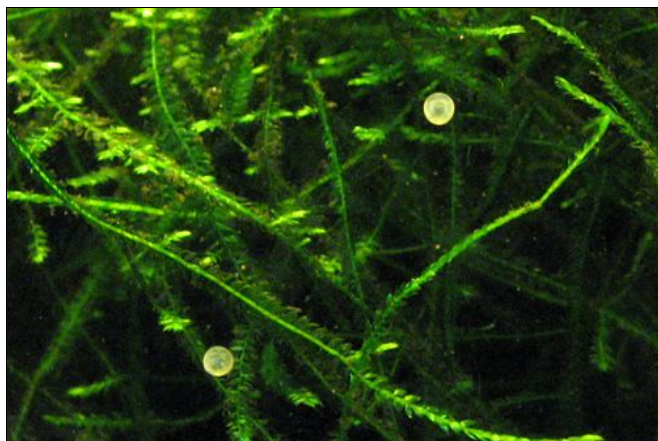
Dorůstá do 3 cm (samice, samci jsou trochu menší) – moji pancéřníčci tohoto maximálního věku dosáhli i ve 12 l miniakváriu, o které se dělili s *Boraras urophthalmoides*. Přijímají snad veškerou potravu, kterou jsem jim nabídla – samozřejmě s ohledem na jejich malý věk, patentky nebo nitěnky do sebe celé nenasoukají, i když by rádi. To platí i pro mražená a umělá krmiva (v mém případě drcené tabletky Nutrafin). Milují artémii, tak jako všechny moje ryby.

U pygmejů je velmi snadné rozlišit pohlaví, pokud jsou rybky dospělé. Samičky jsou o něco větší a o hodně zavalitější; patrné je to zejména při pohledu shora. Samičky zaplněné jikrami před třením jsou vyložené baculaté. Ke tření není nutné je nějak zvlášť přemlouvat. Platí na ně stejné „triky“, jako na jiné pancéřníčky – vydatné krmení a častější výměny vody, případně se změnou teploty.

Skupinka zkoumající přední sklo. (Foto: Elke Weiland)

Moji pygmejové se třeli nepravidelně během celého roku, jednou jsem si ale jejich jikry mohla konečně pořádně prohlédnout. Bylo to po stěhování do jiného bytu, začal podzim a prudce se ochladilo. Rozdělila jsem dvě skupinky pygmejů do zvláštních akvárií – jednu do 12 l normálně zařízeného (tj. se štěrkem a hustým porostem rostlin) a druhou do 9 l bez substrátu, jen s chumáčem jávského mechu. Ani v jednom akváriu nebyl ohřívač, díky ochlazení spadla teplota na 21 °C a následkem stěhování jsem kompletně vyměnila vodu a pygmeje vůbec nekrmila. Byli ale po létě v dobré kondici a prakticky naráz se obě skupiny vytřely.

Corydoras pygmaeus – jikry 3. den po tření.
(Foto: Markéta Rejlková)

Kupodivu jen dvě nebo tři jikry v menším akváriu skončily přilepené na skle. Ostatní zdobily jako sněhové koule větvičky jávského mechu. V druhém akváriu jsem na skle nenašla ani jednu jikru a kdybych ryby neviděla při tření, patrně bych si ani ničeho nevšimla.

Tření probíhá tak jako u většiny jiných pancéřníčků – samci hromadně pronásledují samičku, k oplození dochází v typické T-pozici. Samička potom s jedinou jikrou, která mi k jejím tělesným proporcím připadala ohromná a kterou nese mezi břišními ploutvemi, horečnatě prohledává akvárium.

Když najde vhodné místo, jikru tam nalepí a viditelně se uklidní – za pár okamžiků se k ní opět připojí dotírající samci a hra se může znovu opakovat.

Jikry skončily většinou na spodní straně listů *Heteranthera zosterifolia*, některé dokonce na špičkách listů *Lilaeopsis brasiliensis*. Nechala jsem je v akváriu a sledovala jejich vývoj – všechny, které jsem měla pod kontrolou, se vyvíjely dobře a vylíhly se z nich v pořádku malé rybičky. Trvalo jim poměrně dlouhou dobu, než se vysvobodily ven, ale zvládly to všechny a ležely potom buď na dně, nebo byly zavěšené na rostlinách. Viděla jsem je pochopitelně jen v menším akváriu bez substrátu, v tom druhém jako by se do země propadly.

Bohužel jsem potom nebyla delší dobu doma, takže odchov nedopadl dobře. Asi po 2 týdnech od rozplavání jsem ve větším akváriu zahlédla jednu malou rybičku – pygmejové potěr ani jikry nežerou, takže je možné odchovávat je v běžné nádrži. Nicméně i ta jedna rybička už se později neukázala. Přičítám to jednak kvalitě vody – potěr je hodně citlivý na odpadní látky a v akváriu těsně po stěhování a po částečném předělání bych za kvalitu vody ruku do ohně nedala – a potom také nedostatku potravy.

Corydoras pygmaeus – samec odpočívající po tření, nad ním jsou nalepené jikry. (Foto: Markéta Rejlková)

Pygmeje vám můžu jen doporučit – pokud máte menší akvárium, které je dostatečně zarostlé, ale s volným prostranstvím na plavání a prosvětlené (pozor také, aby hladina nebyla celá pokrytá plovoucími rostlinami, chodí se k ní nadechovat), budou vám tyto obrnění trpaslíci dělat radost.

Corydoras pygmaeus. (Foto: Markéta Rejlková)

CELESTICHTHYS MARGARITATUS ALEBO MICRORASBORA SP. "GALAXY" (T. R. ROBERTS 2007)

Peter Máčada

Asi pred jeden a pol rokom v auguste 2006 vyvolal objav nádherne sfarbenej rybky medzi akvaristami úplnú mániu. Jednalo sa o rybku vtedy ešte známu pod názvom *Microrasbora* sp. "GALAXY", ktorá bola objavená v severnom Myanmar v oblasti Salween. Vo februári 2007 bola rybka popísaná ako *Celestichthys margaritatus* pánom T. R. Robertsom.

Telo rybky je trochu vyššie, zo strán stlačené. Na tele samca aj samice sa objavuje charakteristické modrošedé zafarbenie so zlatými škvrnkami. U samca je toto sfarbenie výraznejšie a sýtejšie než u samice. Nepárne plutvy rybiek sú jasne červené s čiernymi prúžkami. U samcov sa táto farba a vzor nachádzajú aj na drobných brušných plutvách a pokrývajú celú plochu plutiev. U samíc sú nepárne plutvy pokryté farbou a čiernym vzorom len čiastočne a párne plutvy majú úplne priehľadné (čo považujem za výborný rozoznávaci znak pohlavia už vo veľmi skorom veku rybky). Ďalším rozoznávacím znakom pohlavia je to, že samičky sú o niečo väčšie a zavalitejšie než samčeky.

Rybka je na chov relatívne nenáročná a dala by sa prirovnať k niektorým dániam. Zdá sa, že parametre vody jej vyhovujú prakticky akékoľvek, ak samozrejme nezachádzame do extrémov. Osobne som skúšal vodu tvrdú a zásaditú ako aj mäkkú a kyslú. Na rybky to nemalo nejaký zásadný vplyv. Síce sú margaritatusky celkom aktívnymi plavcami, uspokojia sa však s nádržou o objeme 15 litrov, ktorú je treba husto osadiť rastlinami a koreňmi. Samozrejme fantázii sa medze nekladú.

Rybky mi svojim správaním pripomínajú trochu chaotickú skupinku detí, hrajúcich sa na ihrisku. Často sú dosť plaché, ale keď je pred nádržou pokoj, tak sa osmelia a neustále sa naháňajú. Ich pohyby sú trhané a ani na chvíľku sa nezastavia. Samčeky sa neustále ženú za samičkami, hľadajú vhodnú partnerku na trenie alebo sa naháňajú medzi sebou a snažia sa zastrašiť a zahnať protivníka. Zaujímavá je ich plachosť. Dospelé rybky reagujú panickým útekom na každý prudší pohyb pred nádržou a hľadajú miesto na schovanie. Ich mláďatá naopak až do určitého veku sa bez problémov zdržujú pri prednom skle aj počas čistenia nádrže a plachosť sa začínajú chovať, až keď sa im na plutvách začne objavovať červené sfarbenie.

Pri kŕmení margaritatusiek sa stretávame s rovnakými problémami ako u iných drobných druhov rýb. Ich papuľka je dosť malá, preto potrebujú drobnú, najlepšie živú potravu. Rybky spoľahlivo žerú cyklop, čerstvo vyliahnutú žiabronôžku, drobné komárie larvy (čierny), drobné sušené granulované krmivo. Mikry im príliš nechutia a octomilky si ani nevšimnú.

Celestichthys margaritatus – samec. (Foto: Elke Weiland)

Celestichthys margaritatus – samica. (Foto: Elke Weiland)

Aj toto je *Celestichthys margaritatus* :-). (Foto: Elke Weiland)

Samica prenasledovaná samcami. (Foto: Peter Máčada)

Samotný trecí akt u *Celestichthys margaritatus* je pre mňa stále takou malou záhadou, nakoľko sa mi ho ešte nepodarilo pozorovať, pretože sa zatiaľ vždy odohrával v noci. Nemôžem však vylúčiť, že sa rybky trú aj cez deň, no vo vytieračke sa treli iba v noci. Treniu predchádza naháňanie samičky samcom, ktorý jej predvádza napnuté plutvy a sýte vyfarbenie. Z jedného trenia od jednej samice býva obvykle 25 až 35 relatívne veľkých ikier, ktoré majú v priemere 1,5 mm a sú mierne lepkavé. Veľmi dôležité je pri trení použiť trecí rošt, pretože dospelé ryby spoľahlivo likvidujú aj ikry aj poter. V prípade výterov v chovnej nádrži je dobré mať v nádrži veľké množstvo jemnolistých rastlín, v ktorých dospelé ryby nenájdu všetky ikry a poter – ten neskoršie jednoducho odlovíme.

Doba trvania vývinu ikier tohto druhu je dosť variabilná. Napríklad u jedného výteru sa prvý poter liahol už po 36 hodinách a posledné kúsiky sa liahli až po 96 hodinách. Ikry sú guľaté a priehľadné, počas ich inkubácie je nádherne vidieť vyvíjajúce sa embryo. Po vyliahnutí má poter dĺžku zhruba 4 mm a nie je schopný voľne plávať.

Po strávení žltkového vaku a naplnení plynového mechúra začína ryбка voľne plávať a hľadať prvú potravu. Podľa mojich skúseností je lepšie v prvých dňoch po rozplávaní poter kŕmiť trepkou alebo ho nechať, aby sa v husto zarostenej nádrži odkrmi sám. Po týždni života sú mladé rybky spoľahlivo schopné zožrať čerstvo vyliahnutú žiabronožku. Po rozkŕmení už ďalší odchov nie je problematický.

Rybky sa začínajú vyfarbovať zhruba po šiestich týždňoch života, kedy sa začínajú objavovať zlaté škvrnky na bokoch tela. Červená farba v plutvách sa začína objavovať vo veku 8 týždňov. Rybky dosahujú pohlavnej dospelosti vo veku zhruba troch až štyroch mesiacov. Vek, ktorého sa rybky dožívajú, je u tohto druhu ďalším malým tajomstvom. Svoje chovné ryby som získal v marci 2007 a doteraz všetky žijú a tešia sa dobrému zdraviu. Prvá generácia ich mladých už dosiahla dospelosti a onedlho by sa mala začať trieť.

Skupina v akváriu. (Foto: Peter Máčada)

Vhodnými spoločníkmi pre *Celestichthys margaritatus* sú malé a pokojné ryby ako drobné pancierničky, *Dario dario*, krevety *Neocaridina heteropoda*, prípadne drobné cichlidky rodu *Apistogramma* a podobne.

PSEUDEPIPLATYS ANNULATUS (G. A. BOULENGER 1915) **KASAWÉ FOREST**

Peter Máčada

Jedná sa o veľmi atraktívny druh africkej kaprozúbky, ktorý sa v prírode vyskytuje od Guinei po Nigériu. Rybka obýva preslúsené lokality pomaly tečúcich potôčikov a jazierok. Vzhľadom k veľkosti jej areálu rozšírenia je ryбка variabilná ako v sfarbení, tak v tvare plutiev; táto variabilita sa prejavuje od lokality k lokalite. Preto sú rybky tohto druhu označované tak ako väčšina kaprozúbok rodovým a druhovým menom, ale aj názvom populácie respektíve lokality, na ktorej boli naložené.

Telo ryby je podlhovasté s rovným chrbtom a papuľkou otočenou nahor. Podkladové sfarbenie tela ryby je bielo šedé so štyrmi zvislými čiernymi pruhmi, zasahujúcimi do análnej a chrbtovej plutvy. U samčiek je sfarbenie plutiev intenzívne a veľmi variabilné a líši sa u každej populácie – preto

sa ďalej nebudem venovať opisu sfarbenia ryby. Sfarbenie plutiev a veľkosť tela je aj rozlišovacím znakom medzi samcom a samičkou. Samička má plutvy priehľadné, s výnimkou chvostovej plutvy, ktorej stredom sa tiahne jemne oranžový vodorovný pruh a celkovo je od samca menšia, niekedy aj o štvrtinu. Samičky dosahujú veľkosť zhruba 3,5 cm.

Rybka je na chov relatívne náročná. Vyžaduje nádrž s mäkkou a kyslou vodou, s množstvom rastlín. Veľmi podstatné sú plávajúce rastliny, do ktorých sa párik trie. Rybka sa hodí do miniakvárií, pretože nemá veľké priestorové nároky. Pre jeden párik úplne postačuje nádrž o objeme 8 litrov, ktorú vybavíme dnom pokrytým vrstvou rašeliny, jávskym machom a hladinu pokryjeme z ¾ rastlinou *Riccia fluitans*. Rašelinové

dno zaručí vo vode vhodné pH, ktorého hodnota sa pri tvrdosti 20 °dGH pohybuje okolo hodnoty 5-6. Takto zariadená nádrž nie je samozrejme podmienkou.

Čo sa týka kŕmenia annulátiok, sú dosť vyberavé a potrpia si na živú stravu. Podľa mojich skúseností sušené krmivo zožerú len v prípade úplnej núdze a z mrazených druhov len niektoré. Tvar chrbta a papuľka otočená smerom hore naznačujú, že rybky sa v prírode živia hlavne náletovým hmyzom, no v akváriových podmienkach im môžeme ponúknuť ako náhradu drobné octomilky, cyklop, čerstvo vyliahnutú žiabronôžku alebo drobné komárie larvy (čierne). Ja osobne kŕmim prevažne čerstvou žiabronôžkou a poter dokrmujem trepkou.

Pseudepiplatys annulatus – samec. (Foto: Peter Máčada)

Správanie sa annulátiok je veľmi pokojné, až na občasné šarvátky samčekov v dobe trenia. Samčeka si často oponujú a napínajú svoje plutvy na obdiv samičkám a protivníkom. Súboje dvoch samčekov sú skôr symbolické a zvyknú sa obmedziť len na predvádzanie plutiev a odtlačanie súpera myknutím chvostu. Iba ojedinele dochádza k poškodeniu plutiev. Víťaz súboja sa obvykle okamžite začína venovať imponovaniu samičke a porazený odpláva.

Treniu annulátiok predchádza svadobný tanec samčeka pred samičkou, ktorý pozostáva z predvádzania sa samičke s napnutými nepárovými plutvami a snahy o nalákание samičky k hladine, kde si ona vyberie miesto pre trenie. Najlepším miestom pritom býva chumáč riccie, ktorú rybky veľmi obľubujú.

Po vyhľadnutí vhodného miesta prichádza na rad samotný trecí akt, ktorý je podobný treniu väčšiny afrických kaprozúbok. Samček pritlačí telom samičku k chumáču rastlín, obopne ju chrbtovou a análnou plutvou, pričom sa obe rybky esovite prehnú. Za jemného chvenia oboch partnerov dôjde k vypusteniu jedinej ikry, ktorú samček vzápätí oplodní a prudkým myknutím chvostu vtlačí ikru hlbšie do spleti rastlín. Po skončení trecieho aktu partneri odplávajú hľadať ďalšie vhodné miesto na trenie.

Pseudepiplatys annulatus – samica. (Foto: Peter Máčada)

Ikry annulátiok majú v priemere len niečo okolo 1 mm a vyvíjajú sa zhruba 10 až 15 dní kontinuálne vo vode, bez suchej periódy. Často sa stáva, že sú ikry počas vývoja napadnuté plesňou a odumrú. Je tu však možnosť ikry z rastlín opatrne vybrať pinzetou (chorion ikier kaprozúbok je zhruba 10 krát silnejší, než u ostatných druhov rýb, takže sa netreba báť, že ikra pri uchopení do pinzety praskne – samozrejme pri čo najjemnejšom zaobchádzaní) a umiestniť ich k vývinu do vlhkej rašeliny, kde je menšie riziko ich splsnivenia. Po ukončení vývinu (v ikrách je jasne vidieť plne vyvinuté oči) rašelinu zalejeme mäkkou a kyslou vodou s teplotou o cca 5 °C nižšou, ako bola teplota uloženia rašeliny s ikrami. Túto metódu však nemôžem odporučiť, pretože som ju osobne nikdy neskúšal.

U čerstvo vyliahnutého poteru je veľký problém s jeho odkŕmením, pretože je veľmi drobný. Čerstvo vyliahnutá annulátka má len niečo okolo 2,5 milimetra, preto je najlepšie odchovávať rybky extenzívne a nechať ich, nech sa odkŕmia samé. Pri tomto spôsobe odchovu si mláďatá nájdu prvú potravu medzi rastlinami (samozrejme nádrž musí byť už nejaký čas zabehnutá, aby sa tam vytvorilo dostatočné množstvo drobulinkých živočíchov). Vyliahnuté mláďatá môžeme pokojne nechať v nádrži s dospelými annulátkami, pretože tie nežerú ani ikry ani potomstvo. Po prekonaní kritických troch týždňov od vyliahnutia začínajú malé annulátky žrať čerstvo vyliahnutú žiabronôžku a ďalej je ich vývin bezproblémový. Rast poteru je relatívne pomalý, prvé vyfarbenie sa objavuje zhruba po jednom mesiaci života. Pohlavnú dospelosť rybky dosahujú zhruba v šiestom mesiaci života a dožívajú sa zhruba dvoch až troch rokov.

Ako vhodných spoločníkov k annulátkam môžeme dať drobné a pokojné rybky ako napríklad *Dario dario*, *Axelrodia riesei*, *Microrasbora* sp. "GALAXY", prípadne krevety *Caridina* sp. "Crystal Red", *Neocaridina heteropoda* a iné.

Pseudepiplatys annulatus – pár. (Foto: Peter Máčada)

SUNDADANIO AXELRODI, OŠKLVÉ KÁČÁTKO?

Markéta Rejlková

Ač by latinské jméno svádělo k tomu, představovat si pod tímto názvem danio, české jméno odráží původní zařazení v systému – a sice razbora Axelrodova. Rybka byla v roce 1976 popsána jako *Rasbora axelrodi* a o 23 let později byla přearažena do úplně nového rodu *Sundadanio*, jehož je zatím jediným zástupcem.

U tohoto druhu jsou známé dvě barevné formy – modrá (ze Sumatry) a červená (ze západního Bornea). Nikdy jsem ji neviděla naživo, ale kdekoliv jsem o ní zahlédla zmínku, tak se vychvalovala hlavně ta modrá forma jako něco, co stojí za vidění a co se hodí do miniakvárií. Červená forma prý nic moc. A na všech fotografiích bez výjimky (těch kvalitních je na internetu zatím hodně málo) se na mě dívala hubená, skoro pruhledná rybka. Popravdě řečeno nepůsobila dojmem „kup si mě“, ale pro mě jsou miniryby velkým lákadlem... a tak když mi Barky zavolal z Vivária, že mají *Sundadanio*, hubené a vybledlé a on by je na mém místě nekupoval, protože vypadají všelijak, jen ne zajímavě a životaschopně, stala jsem se (zatím na dálku) šťastným majitelem dalších trpaslíků. Bohužel jich bylo ve Viváriu už jen 5, na hejno dost málo, ale tím spíš jsem je tam nemohla nechat.

Že jsem šťastná se ukázalo až o deset dní později. Razbory totiž cestovaly ke mně do Bratislavy 3 dny; 4. den jsem je rovnou ze sáčku (byly všechny živé, ale nějakého zbarvení bych se na nich nedohledala) dala do akvária k *Boraras maculatus*, kde pro ně sice natrvalo není dost místa, ale jako aklimatizační nádrž jsem tomuto akváriu věřila snad nejvíc. Moje makulátky jsou totiž nejčervenější, tudíž nejspokojenější makulátky na celém světě :-)

Aklimatizace měla háček – a sice akvárium se už delší dobu potýkalo se sinicí, což za mě vyřešila žárovka tak, že vypověděla službu. V šeru jsem jen kontrolovala, že nové rybky tam stále jsou a že snad jakž takž žerou (krmím v tomhle akváriu z devadesáti procent artémií). Když sinice dostatečně ustoupila, rozhodla jsem se neodkládat okamžik pravdy a na ty moje nové rybky si posvítit. V té tmě se mi zdály bezbarvé a trochu nervózní.

Překvapení bylo veliké – nejen, že se ryby vybarvily, ale vybarvily se dokonce tak, že v mých očích překonají všechny svoje soukmenovce, které jsem předtím viděla na fotkách. Jsou to prostě velmi zajímavé ryby, žádní hubení nevýrazní chudáčci, jak jsem si je představovala. Kupovala jsem je proto, že místo se pro ně najde a mít další minirybku není zlé – teď se na ně dívám několikrát denně a líbí se mi čím dál tím víc. Je to pro mě důkaz toho, že žádnou rybu nemá člověk zavrhnout na základě fotografie nebo toho „co se povídá“. Ještě štěstí, že mi je Barky vnutil :-)

Co se týká barevných forem, ta moje je bezesporu červená. Měla by to být ta méně zajímavá – popravdě řečeno, na

internetu lze vidět snímky hlavně modré formy (ta podle všeho nemá proužek na boku, je šedá s nápadným modrozeleným leskem na hřbetě – připomíná mi barvené okouníky) a potom už jen nějaké bezbarvé neurčité ryby. Jen po delším pátrání jsem se dopracovala ke snímkům, které zachycují stejné ryby, jako mám doma já. Mají na boku výrazný oranžový proužek; ten jako by odrážel světlo někde z hloubi těla a ne z povrchu šupin. Drobné opalizující čárky jsou i na hlavě. Samci mají řitní ploutev černou, největší dva z nich mají celý hřbet zajímavě mechově zeleně třpytivý (nikoliv tyrkysově jako u modré formy)... no, popravdě řečeno mi připadá jejich hřbet zeleně plesnivý, ale nechci se mých rybek dotknout. A není to vůbec ošklivé, prostě je to zvláštní. Na fotografiích se mi to nedaří zachytit, zbarvení se mění s úhlem dopadu světla, takže trhavé pohyby těchto rybek mají za následek úchvatnou hru barev a odlesků.

***Sundadanio axelrodi* ve společnosti *Boraras maculatus*.
Perspektiva může mást, makulátky jsou o chlup menší.**

(Foto: Markéta Rejlková)

Tělo má *Sundadanio axelrodi* poměrně vysoké, i když na mnoha snímcích na internetu vypadá jak protáhlý huběňour. Stavbou těla připomíná víc než dania právě razbory. Dorůstá do velikosti okolo 2,5 cm (Fishbase uvádí 23 mm).

Jak už jsem zmínila, samci mají tmavou (moji až černou) řitní ploutev. Bývají i nápadněji vybarvení a samozřejmě štíhlejší, pokud se samičky zaplňují. V mojí pětičlenné skupince jsou myslím 3 samci, pohlaví ostatních rybek je otazné, ale pevně doufám, že to budou samičky. Jedna na to skoro vypadá, i když větší břicho nemá; ta druhá je zatím malá na to, aby se daly dělat nějaké závěry.

Zajímavou vlastností samců je vydávání zvuků při rozrušení [1]. Slouží jim k tomu zvlášť uzpůsobený aparát, který se u samců vyvinul z tzv. Weberova aparátu, z pletence hrudních kostí a z páteho žeberního oblouku. Samotný mechanismus tvorby zvuků je ale zatím neznámý. Změny jsou jak na kostech, tak na svalech (ale jen u samců) a jedná se prý o první zdokumentovaný příklad sexuálního dimorfismu tohoto

typu u kostnatých ryb vůbec. U kaprovitých ryb je obvyklé, že se samec od samice liší vybarvením a kožními projevy (tzv. třecí vyrážka); změny na kostře a svalech byly ale zatím neznámé. Vrčivé zvuky prý vydávají samci při vzájemných soubojích – nemůžu to potvrdit, moji zatím mlčí jako ryby :-)

Ryby jsou z velké části průhledné, což je trochu nezvyk. Mají velké oči a trhavý způsob plavání, drží se většinou pohromadě v hejnu. Oblíbili si místo v zadní části akvária, ale nemám dojem, že by byly přehnaně plaché – je ale pravda, že v 20 l miniakváriu jsou společně s šesticí *Boraras maculatus* a jedním samečkem daria, takže je tam dost živo a nemají možnost se upejpatvé krčit v koutě. Chystám se je přesunout do samostatného akvária, ale moc se do toho nehrnu, nerada bych o ně nějakým ukvapeným krokem přišla.

Dole dva samci s černou řitní ploutví, v pozadí samice.

(Foto: Markéta Rejlková)

Razbora Axelrodova by měla být chována v měkké vodě s pH optimálně 5-6, pochází totiž z typických asijských černých vod. Takže se chystám jí takovou vodu poskytnout za pomoci výluhů rašeliny – postupně snižuji pH z původní hodnoty 7,3 (ocení to určitě i borarasky, u kterých jsem kyselější vodu používala i dříve, ale brzo jsem se vrátila k obyčejné vodovodní). Výluh rašelinového granulátu Sera má pH asi 4,7 – což samozřejmě záleží mimo jiné na parametrech vstupní vody, takže to neberte vůbec jako závazné číslo. Při jakémkoliv zásahu do chemismu vody v akváriu je nutné všechno ověřovat pomocí testů! Mimo jiné jsem u výluhu naměřila koncentraci dusitanů 0,2-0,3 mg/l, takže sledování jak výsledků testů, tak ryb samotných neberte na lehkou váhu.

Tato razborka má ráda hodně hustě zarostlá akvária, potom se prý množí i bez zásahu akvaristy, protože rodiče mladé ani jikry nepožirají (tj. její chov i odchov se velice podobá *Boraras maculatus*). Zpráv o rozmnožování je zatím známo hodně málo; podle této dochází k vytírání jen po přistínění akvária [1]. Teplota pro chov by se měla pohybovat v rozmezí 23-26 °C, pro chov tak jako je zvykem spíše blíží k horní hranici.

K dobré kondici ryb přispívá bezesporu živé krmivo – mražený cyklop nepřijímá nijak radostně (dalo by se říct, že ho nežere skoro vůbec) a když jsem schválně pro tento článek zkusila rybkám nabídnout vločky, setkaly se s naprostým nezájmem. Krmení tohoto druhu je pro mě malá noční

můra – mám sice několik druhů ryb, které vyžadují živé, takže jsem zvyklá si dělat menší starosti, jestli někdo nemá zbytečně dlouho hlad. Tyhle razbory ale navíc jedí poměrně neochotně; takže zatímco makulátky už jsou při večeri proměněné ve funíci oploutvenou kuličku, razbory Axelrodovy vypadají teprve jako po lehkém předkrmu. A to jsou vlastně dvojnásobně velké a pohyblivější. Proto dávám do jejich akvária artémie opravdu mnoho, abych si byla jistá, že nebudou strádat – jak plavou v potravě, povzbuzuje je to k usilovnějšímu lovu, bříska jsou potom zřetelně oranžová a borarasky si taky vůbec nestěžují :-)

Aby to ale nikoho nemýlilo – nejsou to plaché ryby, které se nechají utlačovat ostatními. U mě si začínají čím dál tím častěji dovolovat na makulátky – samci na ně občas útočí a odhánějí je z rohu akvária, který považují za vlastní.

Mnozí akvaristé si stěžují, že *Sundadanio axelrodi* nevydrží v jejich nádrži déle než pár týdnů. Kromě toho, že je to drobná ryбка a neměla by se kombinovat s většími a dravějšími spolubydlícími, je prý citlivá na změny v prostředí. Vyhovují jí klidná místa nádrže, kde není silné osvětlení a kde je stojatá voda. Samotná se necítí dobře, kupujte vždycky hejno (optimálně 10 ks a více). Doporučuje se také neměnit příliš často vodu a snažit se udržet stabilní prostředí, bez náhlých změn teploty a jiných parametrů. Jinak je prý velmi náchylná na různá onemocnění a rychle jim podléhá. Zdrojem problémů může být i dlouhodobý chov v nevyhovující (tvrdé a zásadité) vodě...

Moje rybky začaly mít asi po 2 týdnech problémy, samičkám se na tlamce objevil bílý výstupek (nikoliv plíseň, vypadalo to spíš jako přisedlý nezmar) a dvěma samcům zase zbělely laloky ocasní ploutve. Zvýšila jsem teplotu na 26 °C a osolila vodu, problémy jsou (klop klop!) pryč.

Uvidím, jak se mi s tímhle trpaslíkem bude dařit. Razbory Axelrodovy mi připadají opravdu zajímavé, takže doufám, že se mi pro moje hejnkó podaří najít ty správné podmínky a budu se z něj dlouho těšit. A pokud na tuto minirybu narazíte i vy, neváhejte a kupte si ji do nějakého menšího a klidnějšího akvária. Není vůbec tak ošklivá, jak by se vám mohlo zdát!

(Foto: Markéta Rejlková)

[1] Conway K. W. et Britz R. (2007): Sexual dimorphism of the Weberian apparatus and pectoral girdle in *Sundadanio axelrodi* (Ostariophysi: Cyprinidae). *Journal of Fish Biology* (2007) 71, 1562-1570.

[2] www.danios.info/fish/axelrodi.aspx

ŘÍKEJME JÍ... *BRACHYGOBIUS KABILIENSIS*

Markéta Rejlková

Našla jsem rybu vhodnou do miniakvárií. Myslím tím opravdu vhodnou – jednu z mála, při kterých vůbec nemáte pocit, že by dokázaly využít i větší prostor. Zkusím vás ale přesvědčit, že to rozhodně není jediná charakteristika, kvůli které stojí za to tohoto malého díblíka chovat. Tahle rybička je totiž bomba!

Název článku měl milým čtenářům naznačit, že identita rybky, kterou se chystám opěvovat, není tak docela jistá. Přiznávám se otevřeně, píšu článek o druhu, který možná neumím pojmenovat. Je to trochu hloupé, ale snad vám bude útechou, že u obchodníků na nějaké spolehlivé názvy beztak nenarazíte – takže kdybyste si chtěli tohoto trpaslíka opatřit, vybírejte očima mezi různými *Brachygiobius* sp.

Brachygiobius kabilensis – samice. (Foto: Markéta Rejlková)

Snad každý pokročilý akvarista zná hlavačky, patřící do rodu *Brachygiobius*. Ten v současné době zahrnuje devět druhů: *xanthozonus*, *doriae*, *aggregatus*, *sabanus*, *sua*, *nunus*, *xanthomelas*, *kabilensis* a *mekongensis*.

První druh je rozhodně nejznámější, přičemž ale platí, že je pro laika těžko rozlišitelný od dalších dvou. Máme tedy vymezenou skupinku „zlatých včeliček“, které jsou si vzájemně podobné jak zbarvením, tak vzrůstem – dosahují délky max. 4-4,5 cm. S jejich chovem (a potažmo i odchovem) mají akvaristé relativně dost zkušeností; svým způsobem života se hodí do menších akvárií (nejlépe při chovu v párech), ale nikoliv do těch úplně mini. Lze je poměrně často sehnat v akvaristikách, většinou pod názvem *Brachygiobius xanthozona*, méně často narazíme na *doriae*.

B. sabanus a *B. sua* jsou velkou neznámou, otázná je, jestli se vůbec chovají – a pokud ano, pod jakým jménem. Dorůstají do maximální délky cca 3 cm.

Zbýlé 4 druhy jsou mnohem méně známé. *B. nunus* se barevně podobá na „zlaté včeličky“, ale je podstatně menší (2,5 cm). Druhy *B. xanthomelas*, *B. kabilensis* a *B. mekongensis* se už moc té zlatooranžové barvy nepobraly a dorůstají délky jen 20, resp. 18 mm.

Brachygiobius kabilensis. (Foto: Markéta Rejlková)

A právě o jednom z těchto šedavých stvořeních píšu. Podle různých zdrojů se přikláním ke jménu *B. kabilensis* – moje rybky se jim svými vzory na těle nejvíce podobají. (Kdybyste někdo měli jiný názor, ozvěte se, budu ráda.)

Určit ten správný druh ale není snadné ani na místě jejich výskytu; snažit se to vydedukovat tady v Evropě je opravdu věštění. Kromě toho všeho s nezanedbatelnou pravděpodobností existují i dosud nepopsané druhy hlavaček, které se ale s jinými importy mohou dostat k akvaristům v různých koutech světa a způsobit tak další zmatky... Možná jsem si tímhle odhalením pokazila reputaci, ale berte prostě *B. kabilensis* jako můj tip (a já mu dost věřím); pokud vám na jménu záleží, ověřte si ho někde sami a pak dejte vědět ;-)

Ale dost už o taxonomii, pojďme se konečně věnovat rybám. Tedy vlastně rybičkám. *B. kabilensis* jsou trpaslíci, ti moji měří okolo 17 mm (za půl roku, co je mám, znatelně povyroستli, ale o moc víc už toho od nich nečekám). Pokud znáte alespoň trochu *B. xanthozonus* (nebo jiný druh z té skupiny), víte dobře, že se hlavačky pomocí břišních ploutví srostlých do terče dokáží přidržovat na skle, kamenech, rostlinách i jiných předmětech. Tedy nejen, že to dokáží, ale také to dělají prakticky neustále. Hlavačky se pohybují klouzavým pohybem z jednoho předmětu na druhý a často „visí“ na skle nebo leží na jednom místě bez hnutí.

Brachygiobius kabilensis – samec má tmavší zbarvení a téměř splývá s podkladem. (Foto: Markéta Rejlková)

Tak tohle dělá *B. kabilensis* také. Přesouvá se akváriem v blízkosti kamenů a listů rostlin a „leze“ po skle. Co ale umí navíc – a dělá to poměrně často – je to, že plave volným prostorem jako každá spořádaná ryba. Spíš tak nějak lenivě, občas se zastaví a nehýbe se. Když píšu nehýbe se, myslím tím nehýbe se – doslova. Nevlní tělem, nepohne ani ploutvičkou, prsní nevyjímaje. Tahle pidihlavačka musí mít dokonale zvládnuté ovládání plynového měchýře, protože se dokáže „vznášet“ skutečně bez pohnutí a bez toho, aby se její poloha sebeměně změnila. To, že dýchá bez pomoci prsních ploutví, ba dokonce ani nejsou vidět pohyby skřelí, je jen dalším důkazem, že ve vodním prostředí se cítí (jinak to nelze říct) jako ryba ve vodě.

Já miluji klidné ryby – ale ne ty, co se někde přisáté schovávají (fanoušci přísavníků mi to doufám prominou). Proto jsem si *B. kabilensis* oblíbila a trávím u nich dost času. Baví mě sledovat jejich akrobacie; když se přiblížím k akváriu, v naději na kus žvance se vyloupnou ze svých teritorií a zaujmou strategickou pozici blízko hladiny, přičemž se navzájem vytěsňují. A tak se jejich postavení neustále mění – písek, kámen, vrchol kamene, vodní sloupec... a zase pěkně znovu odspoda. Klidnější (popravdě řečeno spíše ty v hierarchii podřízenější) ryby se pověsí na sklo a basta.

Brachygobius kabilensis – samice, ještě pohublá; několik hodin poté, co jsem je koupila. (Foto: Markéta Rejlková)

Ano, hlavačky jsou **teritoriální**. Platí to jak o větších druzích (*B. xanthozonus* a spol. – tam opravdu zřetelně), tak i o těchto trpasličích. Právě to z nich paradoxně dělá druhy vhodné do miniakvárií. Jejich teritorium je velmi malé, navíc to nejsou žádné štvaví rváči a i když je vcelku zřejmé, kdo má nad kým navrch, k šarvátkám za běžných okolností nedochází a větší skupinka spolu nažívá v dobrém. (Pozor, toto neplatí o klasických „zlatých včeličkách“, kde je agresivita větší.) Právě jejich vzájemné interakce jsou zdrojem nekonečného dění v akváriu, takže o nudě nelze hovořit.

Funguje u nich jakási tichá domluva: pokud dominantní jedinec přistihne na svém oblíbeném místě vetřelce – a to se stává často, protože v členitém akváriu nemůže ryba kontrolovat, co se děje jen o pár centimetrů dál za ohybem kamene, a navíc se ryby skoro neustále přesouvají – „zatváří se“ (pochopitelně pomocí naježených ploutví) nebezpečně a

zaujme postoj, jako by už už chtěl provinilce kousnout do ocasní ploutve. V tu chvíli s jistotou čekám, že se zákeřný útok zezadu povede. Ale dominantní ryбка vteřinku počká a to vždycky stačí k tomu, aby vetřelce vycítil hrozbu a odklouzal do bezpečí. Nikdy jsem neviděla, že by jedna hlavačka kousla druhou. Kromě němé hrozby dochází i k tomu, že pokud na sebe narazí dvě ryby v pohybu (nejčastěji při krmení), ta silnější po slabší chňapne – ale ne tak, aby ji opravdu kousla.

Skupina se zabydluje ve svém novém domově.

(Foto: Markéta Rejlková)

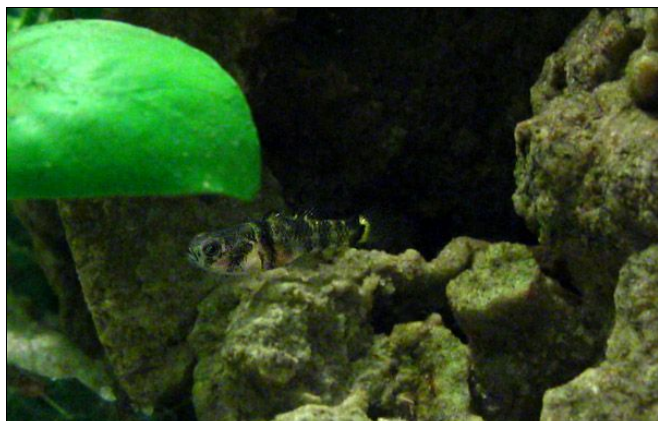
Je nejvyšší čas vyvážit líčení těch zajímavých aspektů chovu *B. kabilensis* také negativy. Negativum první – ryby nejsou barevné! Předpokládám, že kdo si vybírá ryby podle barevnosti, mrkl jen rychle na fotky a listoval dál – takže jestli jste dočetli až sem, zřejmě pro vás červená a modrá nemají tak zásadní význam.

Brachygobius kabilensis – vpředu dominantní samice, za ní v pozadí dominantní samec. (Foto: Markéta Rejlková)

Negativum druhé – zatím jsem to vůbec nezmínila, ale *B. kabilensis* žije na Borneu a také v povodí řeky Mekong, resp. v jeho dolní části. Na tom by pochopitelně nebylo nic špatného, čtete dál ;-). Vesměs všichni zástupci rodu *Brachygobius* mají rády hustě zarostlá místa, žijí na mělčinách v prostředí, kde se mísí mořská a říční voda – čili pro chov potřebují v různé míře **brakickou vodu**.

Nepochybně lze všechny druhy hlavaček jistou dobu chovat i ve vodě sladké, tak jako je možné chovat bojovnice v kelímku od jogurtu, ale takový přístup k rybám ponechám z pochopitelných důvodů úplně stranou.

Brachygobius kabilensis – samec. (Foto: Markéta Rejlková)

Brachygobius kabilensis – samice. (Foto: Markéta Rejlková)

S brakickou vodou je to tak, že většina hlavaček jí pro dlouhodobé udržení kondice potřebuje – *kabilensis* podle svého původu a podle mých dosavadních zkušeností také. Solím vodu dost a ryby se mají k světu, není u nich ani náznak rozpadu ploutví, což je jinak bohužel obvyklý jev. Jestli lze tento druh dlouhodobě chovat jen ve sladké vodě nevím a zkoušet to nebudu, není důvod zbytečně riskovat. (Výjimkou je krátkodobé kolísání salinity, které jim myslím prospěje.)

Tohle „negativum“ hravě překonáte tak, že vyberete rostliny, které brakickou vodu snášejí (které to jsou si můžeme detailněji rozebrat někdy jindy; zkuste zatím *Microsorium*, *Anubias*, jávský mech, mně jakž takž roste i *Vallisneria spiralis* a doporučuji se i některé kryptokorony). Se spolubydlícími snášejícími sůl si vůbec nedělejte starosti, tahle rybička si zaslouží druhové akvárium! Já s nimi chovám plže *Melanoides granifera* (brakickou vodu snáší dlouhodobě, ale množí se jen při nižší salinitě), daří se tam i malým kružníkům (*Gyraulus*).

Ještě na margo salinity – zkuste dosáhnout hodnot specifické hmotnosti v rozmezí 1,005-1,010. (Mimochodem hustoměr značky Sera stojí za starou bačkoru a je nutné ho kalibrovat, jinak ukazuje naprosté nesmysly – přeji vám, abyste s ním měli větší štěstí, ale nejsem bohužel jediná s těmito zkušenostmi. Vzhledem k jeho ceně si myslím, že Sera dobrou práci neodvedla, nakalibrovat si koneckonců můžu i obyčejný teploměr...) Ale abych neodbočovala – bez hustoměru dávkujte pomocí lžiček, ta čajová by měla obsa-

hovat asi 6 g soli. Jedna polévková lžice na 5 l vody je tak akorát na dosažení hodnot těsně nad 1,005 – pochopitelně podle konkrétní soli i lžice ;-) – tedy na přípravu slabě brakické vody. Lepší je samozřejmě kontrolovat obsah soli měřením – ryby z brakických vod ale mají tu sympatickou vlastnost, že jsou velmi tolerantní ke změnám salinity a nevyžadují striktně nějakou konkrétní hodnotu. Doporučuje se používat mořskou sůl.

Negativum třetí (a ještě stále ne poslední) je vlastnost, kterou mají společnou mnohé (nejen) trpasličí ryby – přijímají jen **živou potravu**. Vzhledem k jejich velikosti je výběr značně omezený: artémie, cyklop, mikry. Alternativou by mohly být i hodně nadrobno sekané nitěnky; jednou jsem je ale zkusila a zájem o ně byl nulový. Možná by si ryby zvykly (třeba i na sušené krmivo, kdo ví?), ale nechci v křehkém systému miniakvária riskovat výkyvy k kvalitě vody, způsobené nesnědenými zbytky. V neposlední řadě taky nechci ryby trápit hladu a nutit je do něčeho, co jim nechutná. Mikry se také moc neosvědčily, ochutnaly je jen někteří jedinci a nadšení u nich rozhodně nezavládlo. A jelikož živý cyklop (mražený bohužel nežerou!) mívám jen zřídka, žijí moje pidihlavačky už půl roku z nauplií artémie.

Říká se, že artémie je výborná pro rostoucí potěr, ale později už nestačí a je potřeba přejít na hodnotnější krmivo; pro dospělé ryby je to zdroj nedostatečný. Nemám důvod tyto dlouhodobé zkušenosti mnohých chovatelů zpochybňovat, u jiných druhů (např. *Carinotetraodon travancoricus*) jsem měla příležitost se o tom také přesvědčit. Ale je prostou skutečností, že z vychrtlých a droboučkových rybiček se po šesti měsících „artémiové kúry“ stali urostlí otesánkové.

Takže pokud jste schopní poskytnout svým rybám alespoň neustálý přísun nauplií artémie, nemáte se čeho bát. Uznávám, není to pro většinu akvaristů zrovna malý požadavek – ale druhy, které nás nutí kolem nich takhle poskakovat, za to obvykle sakramentsky stojí :-)

Hlavačky se cítí dobře v členitém akváriu s rozmanitými úkryty. (Foto: Markéta Rejlková)

Abych konečně článek uzavřela a prozradila něco konkrétního o mých zkušenostech s chovem *B. kabilensis*, zmíním negativum čtvrté, poslední a zásadní – jestli tyhle rybičky

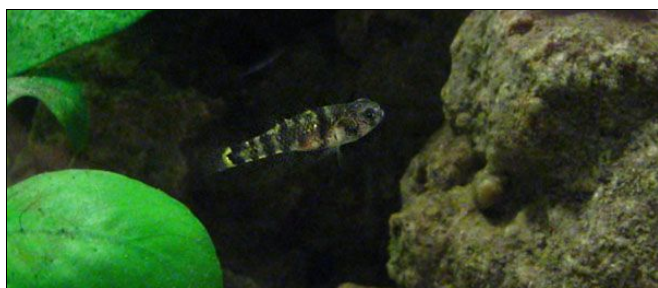
chcete, budete si totiž moct nohy ušoupat, než je najdete. Prozradím dva potenciální zdroje – Biotop a Papík (odtud je měl i Biotop a viděla jsem je tam ve velkém množství ještě v čase rychnovské výstavy; jaký je aktuální stav ale opravdu nevím).

V Biotope jsem koupila šest drobečků na začátku léta. (Přiznejte se, máte je taky někdo?) Měli poškozené, rozpadající se ploutve a vypadali, že by mohli přežít. Pořádná dávka soli a už zmíněné artémie (mimochodem hlavačky jsou poměrně velcí jedlíkové!) rychle udělaly svoje – ploutve se zacelily, rybičky zesílely a dařilo se jim... a já jsem si je zamilovala.

Moje brakické miniakvárium. (Foto: Markéta Rejlková)

Chovám je v 12-litrovém miniakváriu s bílým pískem, anubiasy a dvěma děravými kameny (z mořských usazenin), jedním menším a jedním o velikosti pěsti, který se časem stal nejoblíbenějším místem a na jeho vrcholku sedává „král“. Ve skutečnosti se o kámen dělí hned několik rybek, každá si stráží svoji stranu. Díry v kamenech a listy anubiasů poskytují dostatek prolézaček – občas se stane, že jak rybka kopíruje povrch kamene, vyplave z díry na volné prostranství obrácená břichem vzhůru. Hlavačky využívají celé akvárium, od hladiny ke dnu a nevyhýbají se ani nekrytému písečnému plácku. Vypozorovala jsem ale, že se každá drží ve svém okrsku a za normálních okolností neplave daleko od svého kamene či anubiasu. Teritoriální jsou i samice, sice je šéf akvária samec, ale jeho protějšek v něžném provedení se taky umí ohánět a s velkou vervou si brání svoje území jak před jinými samicemi, tak i před menšími samci.

Brachygobius kabiliensis – samec. (Foto: Markéta Rejlková)

Pochopila jsem, že tenhle druh se mi moc a moc líbí a šest rybek je málo. Navíc jedna z nich začala mít problémy s okem, během několika týdnů vypadalo čím dál vypoukleji, až opravdu vypadlo... zbylo mi hlavaček jen pět.

Brachygobius kabiliensis – samice. (Foto: Markéta Rejlková)

Koupila jsem proto před měsícem zbývající rybičky z Biotope. (Už je tam tedy nekoupíte, i když teď je zase k máni jiný druh hlavaček, jak jsem si všimla.) Bylo jich šest a byly v parádní kondici, stejně velké a vykrmené jako ty moje. Po přidání k původní pěti nenastaly žádné problémy, jen je teď v akváriu víc živo a teritoriální „neshody“ jsou častější, ale snad i klidnější. Jestli někomu připadá 11 ryb na 12 litrů hrubého objemu hodně, vymlouvat mu to nebudu – matematika nepustí ;-). Za pozornost ale stojí množství NO₃- do 10 mg/l, amoniak a dusitany jsou (a samozřejmě musí být) neměřitelné. Filtraci nepoužívám, měním 20 % vody každý týden až dva. V jakémkoliv běžném a dobře fungujícím Malawi akváriu mají ryby méně soukromí a méně prostoru na plavání vzhledem ke své velikosti; přitom pohybové nároky hlavaček a cichlid jsou nesrovnatelné.

Nicméně nevyučuji, že se počet ryb bude měnit a některé se budou stěhovat jinam. Kulatá břiška samic se totiž stávají čím dál tím nápadnějšími... Až dosud žily rybky při pokojové teplotě, v posledních týdnech to v jejich miniakváriu znamenalo asi 21 °C. Přidala jsem ohřívač a zatopila na 24 °C. Z rákosu jsem nařezala několik menších trubiček a nabídla je rybkám jako úkryt (zatím je vůbec nepoužívají, i když na jejich vršku se někdy rády opřou jako na pozorovatelně). Snížila jsem salinitu. Snažím se studovat všechny dostupné zdroje o množení hlavaček, plánuji trochu „čarovat“ se salinitou, teplotou a výměnami vody...

... a malinko doufám, že se vytrou. Ne proto, že bych je chtěla dokázat rozmnožit a cítit se potom jako šikovná akvaristka. Je mi prostě jasné, že jestli jednou umřou a nenechají mi svoje děti, bude se mi stýskat.

Brachygobius kabiliensis – samice. (Foto: Markéta Rejlková)

TANICHTHYS MICAGEMMAE, NOVÁ MINIKARDINÁLKA

Markéta Rejlková

Někteří z vás už ji chovají a rozmnožují, jiní ji aspoň viděli v obchodě (nebo po tom spíš zatoužili, protože na ni dostali odněkud tip). Většina čtenářů ale pravděpodobně ani neví, že kardinálka má menší (a taky podstatně „mladší“) sestřičku.

Nevěděla jsem to ani já, když jsem zašla jednoho dne na obhlídku bratislavského Biotopu. Už delší dobu jsem v hlavě nosila představu takového malinkého projektu, který začínal koupí nového akvária a končil reportem o rozmnožování nějakých úplně obyčejných ryb pro nás úplně obyčejné akvaristy. Kardinálka jako klasická akvariální ryba, navíc velmi snadno rozmnožitelná, se mi zdála jako objekt mého množitelského zájmu nejhodnější. Report se sice nekoná, protože jsem mezitím drobně změnila plány – ale konalo se alespoň neplánované setkání s kardinálkou, která byla pro mě zatím docela neznámá.

Tanichthys micagemmae – samice. (Foto: Markéta Rejlková)

Tanichthys micagemmae je tzv. vietnamská kardinálka (pochází z povodí řeky Ben Hai ve středním Vietnamu). Byla popsána teprve v roce 2001 a už se dostala do akvárií po celém světě, i když je stále k vidění jen opravdu zřídka. Kromě „staré známé“ *T. albonubes* patří do stejného rodu ještě třetí druh, *T. thacbaensis*, který byl rovněž popsán v roce 2001, ale v akváriích se zatím nechová a informací o něm je poskrovnu (některé zdroje udávají jen první dva druhy, o třetím mlčí).

Zato o *T. micagemmae* se můžeme dočíst dost údajů na to, abychom došli k závěru, že je to v podstatě zase jen obyčejná kardinálka. Samozřejmě existuje dost pádný důvod na to, proč o ní píšu právě teď, v souvislosti s malými akvárii a malými rybami.

Do malých akvárií by mnohé akvaristy svádělo ji „nacpat“. Chyba, ryba je to velmi živá, takže do 12-litrového miniakvária se nehodí vůbec. Lze o ní uvažovat jako o alternativě při akváriích od 30 l výše, tedy tam, kde pro mě osobně končí pomyslná hranice mezi miniakvárii a malými akvárii. Nic to nemění na tom, že vám ji možná někdo bude do miniakvária doporučovat – zkuste si to dobře rozmyslet, existují opravdu vhodnější druhy.

Tanichthys micagemmae – hejno mladých ryb ve velikosti 1-1,5 cm. (Foto: Markéta Rejlková)

Co se týká velikosti samotné ryby, patří do tohoto minispeciálu naprosto oprávněně. Vietnamská kardinálka totiž zůstává zřetelně menší, než její známější příbuzná. Fishbase udává 2,3 cm, jiné zdroje maximálně 2,5-3 cm. Zdálo se mi to nějak málo, tak jsem šla před chvílkou nedůvěřivě s pravítkem v ruce ty moje rybky přeměřit – a Fishbase má skoro na chlup pravdu, největší z mých ryb má 22 mm. Nicméně moje kardinálky jsou ještě mladé, čekám, že možná nějaký ten milimetr nebo dva povyrostou, aspoň ploutve by se samečkům měly protáhnout.

Kromě velikosti se *T. micagemmae* od *T. albonubes* liší i zbarvením, ale ne moc nápadně. Vietnamská kardinálka má na bocích černý a neónový pruh, které se táhnou rovně středem těla (u *T. albonubes* jdou blíže hřbetu) a oba jsou stejně silné. Celkově působí rybky jemněji a pastelověji, i když ohromný vliv mají samozřejmě podmínky v akváriu, věk a kondice ryb apod. Samci nemají tak nápadně protažené ploutve a celkově mám dojem, že se tak nepředvádějí, ale to třeba teprve přijde, až pořádně dospějí ;-)

Já mám hejno 9 ks (více už bohužel v Biotope neměli) v akváriu s obsahem 38 l, často je ale napuštěné jen do dvou třetin. Při délce 50 cm se tam ale rybky cítí myslím dobře a mají slušnou možnost pohybu. Menší akvárium bych ale nedoporučovala, přičemž důležitá je právě ta délka.

Akvárium je hustě zarostlé, navíc celá plocha dna je pokrytá jávským mechem a velkou část hladiny zase okupují plovoucí rostliny. Technické vybavení pozůstává z osvětlení. Filtraci ani vzduchování nepoužívám, ohřívát vodu pro tyto rybky je nejen zbytečné, ale přímo škodlivé – dobře se cítí při teplotách okolo 20 °C, maximálně do 24 °C. Teď mají jen 17 °C. Při vyšších teplotách jsou náchylné k různým chorobám. Možný je i sezónní chov v zahradním jezírku.

Filtrace sice není v dobře zarostlém akváriu potřebná, ale zajišťuje proudění vody, které mají prý kardinálky v oblíbené – takže pokud jim chcete zařídit optimální prostředí, neberte si ze mě příklad. Vodu používám neupravenou vodovodní, tj. v mém případě s pH 7,0-7,2, tvrdostí ... a NO₃- do 15 mg/l.

Tanichthys micagemmae – samec. (Foto: Markéta Rejlková)

Když jsem kardinálky koupila na začátku července, vzala jsem všechny, co v prodejně zbývaly – a doufala, že se z nich vyklubou samci a samice v rozumném poměru. Byly to ještě hodně mladé ryby, nerovnoměrně velké. Během tří měsíců ty „opozděné“ dohnaly v růstu svoje starší sourozence a začaly se projevovat rozdíly v chování. Pořád jsem si nebyla jistá, jestli jsou ve skupině zastoupení samci i samice – prostě to nemám „v oku“ a zdálo se mi, že samice tam určitě jsou, samci možná.

Jedna z kardinálek se ale začala chovat agresivněji vůči druhým – ne, že by je neustále napadala, ale poměrně zuřivě je odháněla, pokud se přiblížily do levé části akvária. Krmila jsem vždy v pravém rohu, takže tam v lagunce mezi rostlinami taky trávilo hejno nejvíc času; proto mi chvíli trvalo, než jsem si všimla, že skoro polovinu akvária okupuje jeden sameček. Teď už bylo jasné, že je to samec – ani ne tak kvůli zbarvení, které zatím nebylo nijak výrazné, jako kvůli teritoriálnímu chování.

Čekala jsem, že se objeví u kardinálek známé imponování sameců, lákání samic do houštiny rostlin... nic. Místo toho jsem prakticky ve stejnou dobu, kdy jsem zaznamenala proměnu chování samce, zahlédla pod hladinou plavat jednu průsvitnou čárečku. Tak „vietnamky“ mě převezly – já si dělám starosti, jestli mi z nich časem vyroste pěkná skupinka schopná rozmnožování, a ony se už daly do díla!

Samozřejmě jsem neměla v úmyslu potěr odebírat a vychovávat samostatně. Dočetla jsem se sice, že u tohoto druhu rodiče požírají jikry (i když malé rybičky už nechají na pokoji), ale v tomto okamžiku už to bylo stejně jedno. Během dalšího týdne jsem napočítala pod hladinou asi dvanáct čárek. Zajímavé bylo, že se držely ve svých okrscích; i když se hodně pohybovaly, nikdy neopustily svůj kout akvária, spíš bedlivě propátrávaly vlastní okrsek. Přitom se k sobě navzájem chovaly nevšímavě; časem, jak se zvětšoval jejich akční radius, došlo k tomu, že se ve dvou lagunkách utvořily dvě skupiny mláďat, které se nijak mezi sebou nemíchaly.

V prvních dnech byl potěr příliš malý, aby zvládl artémii. Rostl ale ohromnou rychlostí, aniž bych nějak zasáhla. Po třech dnech jsem zkusila dát čerstvě vylíhnuté nauplie artémie – velikostně už by je rybičky zvládaly, ale vypadalo to, že je nijak neláká. I když už artémii začaly přijímat, vždycky si jen zobly, nikdy se nenacpaly a pokračovaly v hledání něčeho jiného. Přidávala jsem tedy navíc i nálevníka (z jiného zaběhnutého akvária, kde se dlouhodobě udržuje a po velké výměně

vody se shromáždí v jednom rohu u hladiny, odkud ho snadno odsají). Nálevníka přijímal potěr s velikou chutí.

Po deseti dnech už byly rybičky dvojnásobné. Pořád mezi nimi byly vidět velikostní rozdíly, tak jak se postupně objevovaly v akváriu – z toho usuzuji, že nedošlo ke tření v jednom dni, ale během delšího období. Malý počet rybek může být daný tím, že šlo o vůbec první tření rodičů, a nebo se projevilo právě to zmiňované žraní jiker.

Kdo někdy odchoval kardinálky, ví, že malé rybičky jsou prostě rozkošné – na bocích se jim ve druhém týdnu začal objevovat modrý neónový proužek. Zprvu byl nenápadný; teď, když jsou rybky měsíc staré a měří cca 1 cm, vypadají vlastně jako plovoucí neón. Jsou k nerozeznání od malých *T. albonubes*.

Ryby rostly ze začátku velmi rychle, resp. protahovaly se do délky. Později růst ustal a čárky začaly „tloustnout“ a měnit se v rybky. Asi po dvou týdnech se spojily do jediného hejna a došlo k tomu, že během dvou dnů zmizely ty úplně nejmenší. Zůstalo jich nakonec 6. Mám na to dvě teorie – buď je zlikvidovali starší sourozenci, kteří byli oproti nim skoro dvojnásobní; nebo je mají na svědomí nezmaři, kteří se v tu dobu začali v akváriu u hladiny objevovat.

Tanichthys micagemmae – rybky ve věku šesti týdnů jsou překrásně vybarvené. (Foto: Markéta Rejlková)

Od první „vářky“ se žádný další plůdek v akváriu neobjevil. Přikláním se spíše k tomu, že malé kardinálky mají kanibalistické sklony.

Že dospělci malé rybky nesežerou, je pro mě záhadou. Při krmení se totiž chovají jako malé piraňky, hltavě vystřelují k hladině a pochybuju, že v té rychlosti jsou si vědomé toho, co vlastně polykají. Ne, že by tak přistupovaly ke všemu krmivu – dávám jim hlavně artémii, občas mražený cyklop a tak třikrát za měsíc vločky. Všechno žerou hltavě, ale artémie je úplně rozběsní. To, že se při tom mumraji přímo nad nimi u hladiny pohybovaly průsvitné čárečky o délce 3 mm a přežily to pokaždé ve zdraví, je pro mě osobně malý zázrak.

Vietnamská kardinálka není nijak extra zajímavá svých chováním – i když, abych jí nekřivdila, samci mají teritoriální sklony a na soužití rodičů a malých neónových dětiček je opravdu pěkný pohled. Díky své velikosti je to určitě vhodná rybka do menších akvárií; nenáročná, společenská, pěkná a velmi živá. Což je její štěstí – má velkou šanci stát se oblíbenou akvarijní rybkou a vyhnout se tak osudu, který na ni čeká v přírodě. Všechny druhy kardinálek mají totiž velmi omezený areál výskytu a kvůli ničení jejich původního prostředí jsou bezprostředně ohrožené vyhubením.

MIKROPROPAGACE PO DOMÁCKU

Annalisa Barera

Mikropropagace je významnou alternativou ke konvenčním metodám rozmnožování rostlin. Její podstatou je produkce dceřinných rostlin z malých rostlinných částí, které se vyvíjejí v aseptickém prostředí (tj. v prostředí prostém jakýchkoliv mikroorganismů) v nádobách, kde je kontrolované prostředí a výživa. Takto získané rostliny jsou potom z genetického hlediska identické.

Výhody rozmnožování in vitro (doslovně ve skle) jsou: možnost získání velkého množství dceřinných rostlin z jediné mateřské, a navíc v krátkém čase (vždy je to relativní vzhledem ke konkrétnímu druhu); takto získané rostliny nejsou nositeli virů. Tato poslední charakteristika je obzvláště důležitá u druhů, které jsou využívány v zemědělství.

Na druhou stranu, všechny dceřinné rostliny jsou geneticky naprosto stejné, proto jsou také stejným způsobem citlivé na vlivy prostředí a případné **infekce**. Pokud je výchozí rostlina nositelem nějaké mutace, předáme ji takto všem novým rostlinkám.

V tomto článku vysvětlím základní principy metody mikropropagace, aby si ji případní zájemci mohli vyzkoušet v podmínkách ne zrovna vědeckých. Mějte přítom na paměti, že výsledky nebudou ani zdaleka srovnatelné s těmi, které se dosahují v laboratořích.

I když je mikropropagace v podstatě jednoduchá, jejím hlavním předpokladem (a problémem) je udržet **sterilní prostředí** – od samotného kousku rostliny, s kterým chceme pracovat, až po kultivační médium, nástroje, prostředí. Kromě toho hraje u každého druhu rostliny roli velké množství různých faktorů, jako je složení kultivačních médií, teplota, osvětlení. Některé rostliny dokonce vyžadují naprosto tmou, aby se začaly vyvíjet.

K založení malého – v podstatě domácího – laboratoria se nám bude hodit:

1. Sterilní komora: lze využít i prázdné akvárium, ne moc vysoké. Rozměry by měly být cca 50 x 40 x 40 cm (d x š x v).
2. Tlakový hrnec na sterilizaci substrátu, nástrojů, vody, papíru atd.
3. Skleněné nádoby (například od dětských přesnídávek) a skleněné kontejnery, které mohou být vloženy do tlakového hrnce.
4. Nůžtičky, pinzeta atd.
5. Savý nebo průklepový papír formátu A4, který lze sterilizovat a použít ho jako podklad pro vykonání řezu.

6. Petrolejová lampa na opálení nástrojů.
7. Sprejová nádoba s obsahem 70 % alkoholu (vhodný je třeba ten, co se používá na výrobu likérů) – slouží k postřiku sterilního prostoru a dalších povrchů.
8. Roztok chlornanu sodného (1:4) na dezinfekci povrchů a rostlinného materiálu.
9. Kožní dezinfekce.
10. Kultivační médium.

Kultivační médium je tekutý, polotekutý nebo pevný materiál, který umožní částem rostliny nebo jejím buňkám žít v prostředí in vitro. Obvykle obsahuje celou sérii látek specifických pro použité buňky, které jimi mohou být snadno využité.

Kultivační médium musíme často obměňovat, protože tak, jak buňky rostou a rozmnožují se, ochuzují ho o výživné látky. Kromě toho je možné přidat do média hormony, podporující a urychlující některé procesy – v našem případě například tvorbu kořenů u dceřinných rostlinek.

Na **výrobu kultivačního média** lze použít materiály, které snadno seženeme v supermarketech nebo u prodejců chemických produktů apod.:

1. Dvě sklenice dešťové vody (nebo vody z reverzní osmózy).
2. Čtvrt sklenice cukru.
3. Polovina tablety hnojiva, které obsahuje N, P, K v poměru 10:10:10, v 1 litru vody.
4. Polovina tablety inozitolu (500 mg).
5. Polovina tablety s obsahem thiaminu (můžeme použít např. multivitaminovou tabletu).
6. Agar.

V tabulce 1 a 2 na následující straně najdete **koncentrace látek** v kultivačních médiích, běžně používaných v laboratořích.

Druhá tabulka se týká mikropropagace sladkých amerických brambor (batata), ale je užitečná, abychom si uvědomili, jaké složky jsou vždy nezbytné: podle druhu, který nás konkrétně zajímá, se sice mění koncentrace, ale základní složky zůstávají stále stejné.

NAA a BAP jsou hormonální stimulanty: NAA neboli kyselina alfa-naftyloctová stimuluje zakořeňování řízků, BAP je rostlinný stimulant vegetační fáze. Můžeme přidat i IAA (kyselina indolyl-3-octová) v koncentraci 0,1 mg/l, což je hormonální regulátor růstu rostlin a navíc také podporuje zakořeňování.

hlavní soli	
látka	mg/l
NH ₄ NO ₃	1650
KNO ₃	1900
CaCl ₂ ·2H ₂ O	440
MgSO ₄ ·7H ₂ O	370
KH ₂ PO ₄	170
Na ₂ EDTA	37,5
FeSO ₄ ·7H ₂ O	27,8
vedlejší soli	
látka	mg/l
H ₃ BO ₃	6,2
MnSO ₄ ·4H ₂ O	22,3
ZnSO ₄ ·4H ₂ O	8,6
KI	0,83
NaMoO ₄ ·2H ₂ O	0,25
CuSO ₄ ·5H ₂ O	0,025
CoCl ₂ ·6H ₂ O	0,025

Tabulka 1: Složení základního solného média, podle Murashige & Skoog (1962).

složka	mg/l
sacharóza	50000
thiamin	2
Mvo-inozitol	100
Na ₂ EDTA	37,3
kyselina alfa-naftyloctová (NAA)	0,03
6-benziladenin (BAP)	0,3
agar	7000

Tabulka 2: Organická aditiva v médiu pro pěstování sladkých brambor.

To, co je popsáno výše, je základní médium, v kterém se začíná vyvíjet kalus (shluk nediferencovaných rostlinných buněk, které se již množí).

Pro přípravu média, které slouží k rozmnožování nebo k zakořeňování, přidejte půl sklenice kokosového mléka a polovinu tabletky sladu. Kokosové mléko můžeme nahradit polovinou sklenky dřeně zelených rajčat, nebo polovinou sklenice čerstvé pomerančové šťávy.

Nesmíme ale zapomenout, že každá z použitých ingrediencí nám může přinést rozdílné výsledky a musíme si jejich vliv předem ověřit vzhledem k tomu, jaký rostlinný druh se snažíme množit.

pH kultivačního média musí být v rozmezí 5 až 6; pokud je jiné, můžeme ho upravit pomocí kyseliny citronové nebo přidáním sody bikarbony. Ingredience zamícháme dohromady a zahříváme tak dlouho, až se rozpustí agar. Když už směs chladne, ale je ještě tekutá, nalejeme ji do skleněných nádobek tak, aby vznikla vrstva vysoká asi 2 cm. Celé to uzavřeme a vložíme do tlakového hrnce. Až začne ventil hrnce pískat, necháme tam skleněné nádoby ještě 15 minut.

Nůžičky, skalpel a pinzeta musí být před zahájením práce umyté a důkladně opláchnuté, abychom je zbavili sebemenších zbytků mycího prostředku, a nakonec sterilizované v tlakovém hrnci. Během samotné práce je můžeme sterilizovat chlornanem sodným a opálením nad kahanem. Papír sterilizujeme tak, že ho v hrnci podložíme tak, aby nebyl namočený, a necháme sterilizovat opět 15 minut.

Rostlinný materiál můžeme sterilizovat naředěným roztokem chlornanu sodného: v poměru 1:1 s vodou, přidáme kapku čistícího prostředku, který snižuje povrchové napětí a stabilizuje roztok. Kousky rostliny vkládáme do nádoby s roztokem na 10-20 minut. Obsah mícháme, roztok vylejeme a kousky rostlinného materiálu opláchneme předem sterilizovanou vodou.

Základem mikropropagace je **požadavek na naprostou sterilitu kultury**; nesmí být přítomná žádná kontaminace představovaná ať už bakteriemi, houbami nebo viry. Existuje proto několik pravidel, některé z nich vám možná budou připadat banální, ale skutečně pomáhají zabránit i náhodným kontaminacím materiálu nebo prostředí:

1. Svažte si vlasy, pokud je máte delší, vyhrňte si rukávy a sundejte si prsteny, náramky a hodinky. Umyjte si ruce dezinfekčním prostředkem, nebo použijte jednorázové laboratorní rukavice, očištěné roztokem alkoholu.
2. Sterilizujte komoru (prázdné akvárium) roztokem 70 % alkoholu, osušte ji sterilní textilií.
3. Všechny potřebné nástroje po sterilizaci uložte vždy zpátky do sterilní komory.
4. Rostlinný materiál nikdy nesmíme brát do rukou, ale uchopíme ho do sterilní pinzety.
5. Pokaždé, když používáme nějaký nástroj, zopakujeme sterilizaci alkoholem nebo roztokem chlornanu sodného a opálením, pokud je to možné.

Malé kousky rostliny (na obrázku níže) v délce cca 2-3 cm nařežeme a položíme je do základního média, které jsme předtím sterilizovali. Kousky v médiu musí být v běžné pokojové teplotě, pod přímým světlem a v nádobce, která je uzavřená. Rostlinné části můžeme odebrat z vrcholků klíčků, z pupenů, z listů, z kořenů, z částí internodia.

Malé části listu, čerstvě nařezané a připravené k vložení do média. (Foto: Annalisa Barera)

Nemůžeme samozřejmě očekávat, že se ve všech nádobkách dočkáme uspokojivých výsledků: některé kousky rostlinného materiálu mohou být zničené nebo poškozené chlornanem sodným, případně poškozené toxiny, které produkuje sama rostlina; nebo může dojít ke kontaminaci úoísněmi a bakteriemi (viz obrázek dole). Poškozené nebo infikované kultury likvidujeme.

Infikovaná kultura. (Foto: Annalisa Barera)

Když získáme nový výhonek, můžeme ho přemístit do prostředí, které podporuje zakořeňování, tj. do média s obsahem kokosového mléka a sladu.

Kořeny se obvykle formují za 2 až 4 týdny. V okamžiku, kdy jsou dostatečně vyvinuté, začínáme s aklimatizací. Sazeničky vyjmeme kleštičkami z agaru a omyjeme zbytky média vlažnou vodou. Zasadíme je potom opatrně do zeminy (bez obsahu hnojiv).

Po této operaci rostlinky postříkáme vodou. Nádoby umístíme do průhledných skleněných nebo plastových kontejnerů, které jsou na slunečním světle a uzavřené, takže v nich je vysoká vlhkost. Až se rostlinky aklimatizují a začnou růst, jsou připravené k dalšímu použití.

Růst rostlinky až po zakořeňení. (Foto: Annalisa Barera)

Tato technika se může zdát velmi snadná. Ve skutečnosti ale vyžaduje značnou zručnost, ani ne tak kvůli zacházení s drobnými rostlinkami a jejich částmi v různých stádiích procesu, ale hlavně kvůli nutnosti udržovat celé pracovní prostředí (sterilní komora, nádoby a nástroje) vždy čisté. Kousky rostliny a shluky buněk, které z nich vznikají, jsou opravdu hodně náchylné na infekce, protože nemají žádný obranný mechanismus. Navíc kultivační média, tak bohatá na živiny, podporují růst a rozmnožování bakterií a plísní. V laboratorních podmínkách se proto do médií přidávají některá antibiotika (streptomycin, penicilin) a amfotericin B proti plísním, aby se zvýšila šance na úspěch.

Kořenící rostlinka. (Foto: Annalisa Barera)

Přeloženo se souhlasem autora z:

[1] www.aquagarden.it

NOVÉ IMPORTY RYB

Jiří Plíštil

V dnešní době se k nám dováží ohromné množství různých druhů snad ze všech koutů světa. V zásilkách mnoha ryb bývají přimíseni jedinci druhů zcela jiných, někdy podobných, jindy zcela odlišných, většinou však velmi zajímavých. Někteří dovozci takovým jedincům nevěnují větší pozornost, jiní je naopak shromažďují a snaží se o obohacení trhu. Některé z představených ryb patří k takovým „přívážkům“.

1. ***Apistogramma pertensis*** (Haseman, 1911) z čeledi vrubozubcovití (Cichlidae) pochází z Brazílie, kde obývá dolní tok Rio Negro v povodí Amazonky. Rybky dorůstají velikosti 4–5 cm.

(Foto: Jiří Plíštil)

2. ***Iguanodectes cf. geisleri*** (Günther, 1864) – tetovka Geislerova z čeledi tetovitých (Characidae) má zřejmě poměrně velké rozšíření. Lze ji nalézt v povodí řek Amazonka, Rio Essequibo, Orinoko a Rio Tocantins. Dorůstá velikosti 10–12 cm. Bohužel byla dovezena pouze jedna ryba, která byla přimíchána v dodávce jiných teter.

(Foto: Jiří Plíštil)

3. ***Acestrorhynchus sp.*** z čeledi tetovitých (Characidae) je imponantním dravcem, který dorůstá velikosti až 35 cm. Ze snímku nelze, bohužel, určit přesně druh, který byl dovezen, protože k fotografování byl k dispozici mladý jedinec o velikosti zhruba 8 cm.

(Foto: Jiří Plíštil)

4. ***Aphyocharax sp.*** z čeledi tetovitých (Characidae) je další characidou dovezenou spolu s jiným druhem teter.

(Foto: Jiří Plíštil)

5. ***Copella cf. nattereri*** (Steindachner, 1876) – štihlotělka Nattererova z čeledi štihlotělkovití (Lebasiidae) je původem z dolního toku Amazonky a Rio Negro v Jižní Americe. Ryby dorůstají velikosti zhruba 5 cm. Dovezeno bylo jen několik málo kusů, které došly s dodávkou jiných druhů teter.

(Foto: Jiří Plíštil)

6. ***Pyrrhulina cf. laeta*** (Cope, 1872) – štíhlotělka polopruhá z čeledi štíhlotělkovití (Lebiasinidae) ze středního a horního toku Amazonky. Rybky dorůstají velikosti až 8 cm. Společně s dodávkou těchto štíhlotělek přišla i jedna ryba, velmi podobná tomuto druhu, která se liší bílým lemováním ocasní ploutve a kterou bychom mohli pracovně označit jako *Pyrrhulina cf. spilota*.

(Foto: Jiří Plíštil)

8. ***Erythrinus erythrinus*** (Bloch & Schneider, 1801) – trahir červenavý z čeledi trahirovití (Erythrinidae) je další dravou tetrovitou rybou. Areál rozšíření je poměrně velký – od Argentiny přes Brazílii, Francouzskou Guyanu, Guyanu, Surinam, Trinidad a Tobago až po Venezuelu. Ryby v dospělosti dorůstají velikosti okolo 20 cm.

(Foto: Jiří Plíštil)

9. Determinace teter je nejistá i co se týká rodu. Tento exemplář jsme prozatím určili jako ***Hemigrammus cf. bellottii*** (Steindachner, 1882) – tetra Bellottova.

(Foto: Jiří Plíštil)

10. ***Periophthalmus cf. barbarus*** (Linnaeus, 1766) – lezec z čeledi hlaváčovitých (Gobiidae) je původem z Afriky, kde se vyskytuje od Senegalu po Angolu. V dospělosti dorůstá až 25 cm. K nám je dovážen pod synonymem *Periophthalmus papilio*.

(Foto: Jiří Plíštil)

Na konci dnešního dílu bych rád poděkoval firmě Profi-Aquarium – Roman Papík za umožnění fotografování ryb. Tento článek vyšel v časopise Akvaterafórum.

SOUTĚŽNÍ VÝSTAVA MINIÁKVÁRIÍ NA AKVAZIMĚ

Markéta Rejlková, Peter Szalay a Peter Mrva

V minulém čísle *Akvária* jsme vyhlásili soutěž o nejkrásnější miniakvárium, prezentované v rámci bratislavské Akvazimy. I když jsme nedali čtenářům a příznivcům aquascapingu a miniakvárií mnoho času na rozmyšlenou, přesto se našlo dost zájemců. Zlatým hřebem Akvazimy, pořádané KLUBem.AKVA.SK, bylo proto 18 krásných miniakvárií.

Děkujeme všem účastníkům, kteří akci podpořili! Myslím, že pro každého bylo zajímavé konfrontovat svoje miniakvarium s dílky jiných akvaristů a zejména slyšet komentáře návštěvníků.

Návštěvníci také rozhodovali o tom, které miniakvárium vyhraje soutěžní klání. Celkem bylo odevzdáno 124 platných hlasů – jak hlasování nakonec dopadlo se můžete dozvědět na následujících stránkách. Kompletní výsledky byly zveřejněny i zde: [1].

Pokusně jsme také zavedli hodnocení **poroty**. Ta vyhlásila svůj verdikt už na přednáškovém odpoledni v Ružinově. Rozhodovala na základě 5 kritérií, jejichž vysvětlení můžete najít rovněž na klubových stránkách.

Bodové ohodnocení všech miniakvárií od jednotlivých porotců (což jsou mimochodem ti tři lidé podepsaní pod, resp. nad tímto článkem :-)) najdete u každého miniakvária v pořadí *rostliny + živočichové + využití prostoru + originalita + celkový dojem*. Neberte naše hodnocení moc přísně a doslovně – opravdu to nebylo lehké a při pozdějším psaní komentáře do časopisu jsme se leckdy divili, jak jsme to tenkrát vlastně bodovali. Aneb jak praví Salik:

„Aktuálne hodnotenie bolo ťažšie, ako nosenie vedier s vodou pri nedelnom večernom upratovaní po Akvazime ;)“

Hodnotenie – body na papieri priamo na súťaži a terajší podrobný popis – mi vôbec v mnohých prípadoch neseďí, preto prosím bodové hodnotenie berte s rezervou. Ďakujem za pochopenie.

Nebude to len hodnotenie akvária, skúsili sme popísať pár postrehov/rád pre začínajúcich akvaristov, ak by niečo podobné chceli doma skúsiť.“

[1] klub.akva.sk/miniakva.php

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 1 – Miloslav Pešek

Rastliny: *Riccia fluitans*, *Vesicularia dubyana*

Živočíchovia: *Microrasbora erythromicron*

Hlasovanie divákov: 47 hlasov (1. miesto)

Hodnotenie poroty: 122 b. (1.-2. miesto)

Miloslav Pešek: Pred výstavou som mal vízie 3 možností layoutu. Keď som sa dozvedel, že moje vzory sú nominované v porote, tak som stratil záujem – veď kto dá najlepších pretekárov do poroty a vyradí ich zo súťaže? Podľa mňa chyba a škoda!!! Ale zase – mal by som dodržať slovo, a tak na poslednú chvíľu vzniklo miniakvárium priateľa fantasy – divoká skalnatá krajina s bohatým kobercom a húštinami rastlín – aspoň som to skúsil a niektorým sa to páčilo. Aj keď rybkám sa húštiny páčili najviac – nikto ich za celý čas nevidel! Tak som tam prihodil 4 nádherné pávie oká od pepo311, čo som síce neskôr zhodnotil ako chybu, ale... všetci sa učíme.

Ďakujem kamarátom a kamarátke z KLUBu.AKVA.SK za túto výstavku a verím, že budúce ročníky budú (!) a budú naozaj prestížne!!! Teším sa.

Peter Mrva (6 + 4 + 6 + 7 + 8 = 31 b., 5. miesto)

Nezvyčajná a zaujímavá kompozícia, vhodne zvolený substrát a kamene, rastliny výrazne kontrastujú so substrátom. Veľmi dobre zvolená rybia osádka, ale neskoršie náhradné riešenie (gupky) bolo nešťastné.

Markéta Rejlková (10 + 5 + 10 + 9 + 9 = 43 b., 1. miesto)

Vlastne veľmi jednoduché akvárium – nenajdeme tu žiadne rafinované prvky, len „poházené“ kamene, originálny substrát a kombináciu dvoch rastlinných druhů. Mech a trhutka krásne kontrastujú a vyvolávajú dojem tajomnosti a hravosti zároveň. Údržba bude pracnejšia. Škoda tých plachých rybiek!

Peter Szalay (9 + 10 + 9 + 10 + 10 = 48 b., 1. miesto)

Ukážkový príklad prípravy akvária na súťaž – po dvoch dňoch od zriadenia máme jeho finálnu podobu :) Vhodný výber a príprava rastlín, malé investície na zriadenie. V začiatkoch minimálna údržba, neskôr začne *Riccia* prerastať nad poklad a bude ju treba nanovo strihať/upevňovať, mech bude treba zastrihávať do požadovanej polohy. Ak je možnosť, odporúčam použiť mech rastúci smerom dolu. Použitá *Vesicularia dubyana* nám pravdepodobne začne rásť do výšky a nebude vytvárať takú peknú padajúcu stenu.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 2 – Martin Haláč

Rastliny: *Anubias barteri* var. *nana*

Živočíchovia: *Nannostomus eques*

Hlasovanie divákov: o hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 92 b. (10. miesto)

Martin Haláč: Nad súťažným miniakváriom som začal rozmýšľať pár dní dopredu, ale konečnú podobu dostalo až v deň súťaže. Podcenil som totiž výber substrátu. Aqua Soil Amazonia, ktorý som mal v pláne použiť ako dominantný prvok akvária, sa bohužiaľ nedal dostatočne premyť a vyčistiť. Ráno v sobotu, pár hodín pred začiatkom akcie, bolo moje miniakvárium stále zakalené. Tak som pristúpil k náhradnému riešeniu. Erárny štrk, ktorý sme používali do výstavných nádrží, jeden členitý koreň a par rastlín *Anubias barteri* var. *nana*. Jednoduchá kompozícia, päť kusov *Nannostomus eques* a akvárium bolo za tridsať minút hotové, čisté a pripravené na súťaž.

Teraz som to trochu nedomyslel, no v každom prípade sa o rok pripravím lepšie, dôslednejšie a určite zaútočím na popredné miesta! Žartujem ;-). Ale už sa teším na budúci ročník súťaže miniakvárií.

Peter Mrva (5 + 4 + 4 + 5 + 5 = 23 b., 18. miesto)

Rogero pokus o „africkú rieku“ s množstvom zaujímavých koreňov. Použil viacero druhov rodu *Anubias*, niektoré však pre väčší list do miničiek nepatria.

Markéta Rejlková (8 + 3 + 8 + 5 + 8 = 32 b., 8.-9. miesto)

Zaujímavé kořeny, ktoré díky použití jen jednoho druhu rostlin nádherně vynikly. Nemám ráda světlý substrát, tady ale tolik nevaadí, s tmavým substrátem by miniakvárium působilo úplně jinak, možná moc nehybně a strašidelně. Líbí se mi ten kontrast volného prosluněného prostranství a hustého „lesa“. Šikmostojky ale do miniakvárií nepatří – působí sice nehybně, ale jsou hašteřivé a teritoriální.

Peter Szalay (8 + 7 + 8 + 7 + 7 = 37 b., 5. miesto)

Jednoduchý návrh, pekná kombinácia rozvetveného dreva a anubiasu v dobrej kondícii. Nesedí mi použitý bledý substrát a na využití priestoru by sa dalo ešte popracovať. Ak by ste sa pustili do realizácie, anubias rastie pomaly – na dosiahnutie „plného stavu“ by ste potrebovali aj rok rastu, poprípade väčšie množstvo sadeníc. Odporúčam doplniť iným druhom rastlín a časom dávať rastúcemu anubiasu priestor odobratím ostatných rastlín. Nech je na čo pozeráť a akvárium nie je prázdne.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 3 – Eubomír Holubčík

Rastliny: *Vesicularia dubyana*, *Microsorium pteropus*, *Lemna minor*

Živočíchovia: *Danio frankei*

Hlasovanie divákov: 2 hlasy (6.-7. miesto)

Hodnotenie poroty: 73 b. (18. miesto)

Eubomír Holubčík: Toto „miničko“ vzniklo, priznám sa, veľmi narýchlo. Povyberaním vhodnej dekorácie z mojich domácich nádrží a po jednom jedinom pohybe sieťkou v akváriu s dániami bolo všetko potrebné pripravené... :-)

Peter Mrva (5 + 4 + 5 + 5 + 5 = 24 b., 12.-17. miesto)

Centrálné „pohodený“ koreň s *Microsorium pteropus* na svetlom podklade mňa osobne neupútal.

Markéta Rejlková (4 + 0 + 4 + 2 + 3 = 13 b., 18. miesto)

V tomhle miniakváriu na mě okamžitě zapůsobily tři věci: *Microsorium pteropus*, moc pěkné a velké, ale příliš blízko k přední stěně akvária – jako by volalo „dejte mi víc místa“; právě to je častá chyba malých akvárií. Nepřehlédnutelné bylo i hejno danií, živoucí masa těl, naštěstí ne plovoucí od stěny ke stěně – ale do miniakvária určitě ne! Jako třetí mě zaujal okřehek na hladině – výborný nápad, stínil akvárium, které by jinak díky substrátu bylo přesvětlené.

Peter Szalay (8 + 6 + 8 + 7 + 7 = 36 b., 6.-8. miesto)

Jednoduchá „stredovka“ s vhodným výberom rastlín. Pokiaľ nám mach nezarastie polovicu akvária, máme bezúdržbovú nádrž. Na hladine plávajúca *Lemna minor* vyzerá zaujímavo, len jej nesmieme dovoliť zakrytie celej hladiny. Môžeme ju použiť pri zakladaní každého akvária, v začiatkoch pomôže odbúrať voľné odpadové látky, kým sa akvárium nezabehne a nezazelená rastlinami. Použitie dno bude svetlé iba prvých pár týždňov, potom sa treba pripraviť na občasné čistenie od usadenín.

(Foto: Peter Kacčík)

Miniakvárium č. 4 – Patrik Bíro

Rastliny: *Vesicularia dubyana*, *Echinodorus angustifolius*

Živočíchovia: *Melanoides granifera*

Hlasovanie divákov: 0 hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 96 b. (7.-8. miesto)

Patrik Bíro: V tomto miniakváriu som chcel vytvoriť atmosféru riečneho zátiašia. Hlavnou dominantou sa stal koreň. Doplnok ku koreňu tvorili okruhliaky, ktoré dotvárali atmosféru rieky. *Echinodorus angustifolius* tu zastupoval potopenú „trávu“ a *Vesicularia dubyana* dokreslovala túto scéneriu.

Bohužiaľ akvárium bolo príliš mladé, keby dostalo viac času, koreň by stačil dozrieť. Akurát v tomto čase v ňom prebiehali procesy spojené s čerstvo potopeným drevom. Tiež aj echinodor by začal púšťať odnože, čo by prispelo k celkovej atmosfére.

Peter Mrva (6 + 7 + 7 + 7 + 7 = 34 b., 2.-4. miesto)

Na prvý pohľad chaotické umiestnenie dekorácie predstavuje „naturálny“ dizajn – moderný trend v miničkách. Jedinou výčitkou je, že Patrox použil príliš čerstvý koreň, ktorý spôsoboval pretrvávajúci zákal.

Markéta Rejlková (6 + 7 + 7 + 5 + 6 = 31 b., 10. miesto)

Líbí se mi – za pár týdnů by to bylo velmi příjemné miniakvárium. Na výstavě ale vše pokazil zákal a celkový chaos, hlavně co se týká rostlin. Plži byli rozhodně zpestřením.

Peter Szalay (6 + 5 + 7 + 7 + 6 = 31 b., 17. miesto)

Pekné, ale nedotiahnuté ;) Vedel by som si tam predstaviť koreň viac rozvetvený jedným smerom do priestoru, tu vidíme náznak, len koreň treba vyberať lepšie ;) Dobré využitie priestoru, akvárium má hĺbku. *Echinodorus* pekne vyplňa zadnú časť a oddeľuje koreň od skla, rozhádzaný mach vyzerá zaujímavo, len v takejto podobe nemá dlhú životnosť. Odporúčam tenký rybársky silon a upevnenie o koreň či kameň. Časom zastrihávame do požadovaného tvaru. Substrát a okruhliaky – na výstave sa mi to zdalo fajn, teraz by som skúsil niečo tmavšie. Záleží na tom, aké drevo použijete.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 5 – Patrik Bíro

Rastliny: *Hemianthus micranthemoides*,
Hemianthus callitrichoides

Živočíchovia: *Neocaridina heteropoda* var. *red*
"Red Fire"

Hlasovanie divákov: 0 hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 87 b. (14. miesto)

Patrik Bíro: Toto akvárium malo trochu pripomínať nádherné japonské kamenné záhrady. No *Hemianthus callitrichoides* mal príliš málo času na to, aby sa dostatočne rozrástol a pokryl okolie kameňov. Rozhodol som sa toto akvárium si ponechať a ukázať neskoršie čitateľom, že keby toto akvárium dostalo čas, ktorý *hemianthus* potrebuje, tak zo škaredého káčatka sa stane prekrásna labuť.

Peter Mrva (6 + 6 + 6 + 6 + 6 = 30 b., 6.-7. miesto)

Trojuholníkový dizajn s vkusne zvolenými kameňmi, ladiacimi k substrátu. Nízky porast HC by časom vytvoril príjemnú zelenú oázu.

Markéta Rejlková (6 + 7 + 3 + 4 + 3 = 23 b., 16. miesto)

Upřímně řečeno nejásám při pohledu na podobné layouty, ať už jsou čerstvě založené, nebo v dokonalé kondici. Pro mě je to trochu nuda a neposkytuje rybám žádná příjemná zákoutí – i když v tomhle případě, kdy akvárium obývají jen krevetky, je to vlastně jedno. Jak volba krevet, tak rostlin se mi líbí, akvárium jako celek ale (pro mě osobně) nic moc.

Peter Szalay (6 + 5 + 6 + 9 + 8 = 34 b., 10.-11. miesto)

Tak tu je obeť dvojďňovej súťaže, ak by malo akvárium aspoň dva mesiace, je v prvej 5-ke. Mám rád takéto minimalistické akvária, krajinky doplnené vhodnými rastlinami. Maximálne jeden/dva druhy. Na fotke kamene splývajú so substrátom, v reáli to nebolo také zlé. Kamene by som použil väčšie – časť sa ešte časom zasunie do substrátu, veľká časť zmizne pod *Hemianthus callitrichoides*.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 6 – Patrik Bíro

Rastliny: *Myriophyllum aquaticum*,
Hemianthus micranthemoides

Živočíchovia: *Neocaridina heteropoda* var. *red*
"Red Fire"

Hlasovanie divákov: 1 hlas (8.-12. miesto)

Hodnotenie poroty: 96 b. (7.-8. miesto)

Patrik Bíro: V tomto akváriu som putoval pre zmenu do Číny. Akvárium – ako ho väčšina návštevníkov označila „bambusové“ – malo vytvoriť dojem vstupujúcej cestičky do bambusového lesa okolo veľkého kameňa.

Stonky trste obyčajnej (*Phragmites australis*) predstavujú staré veľké bambusové stonky a *Myriophyllum aquaticum* mladé výhonky. *Hemianthus micranthemoides* mal tvoriť kraj „bambusového lesa“.

Keby toto akvárium malo možnosť ďalej žiť, snažil by som sa dotvoriť les lepším rozrastením myriophylla a taktiež dotvoriť hemianthusom kraj lesa.

Peter Mrva (5 + 6 + 6 + 7 + 6 = 30 b., 6.-7. miesto)

„Bambusový hájik“ patrí medzi akvaristickú klasiku, ale medzi miničkami je zatiaľ raritou. Hnedožltá a sviežo zelená tvoria príjemnú súhru farieb.

Markéta Rejlková (8 + 6 + 6 + 6 + 7 = 33 b., 6.-7. miesto)

Stolistek bude potreba častejši zastrihovať, ale pôsobí veľmi sviežo a určite neokoukané. Kámen je trochu rušivý, na výstave to bolo lepšie – nevedil by mi, kedyby bol celý zarostlý riasou a sloužil jako „vyhlídkové stanovište“ krevetiek. Kedyby bolo akvárium o niečo hustejšie zarostlé, stále s rôznou výškou rastlín (tak jak je to teď, pôsobí to veľmi prirodzene) a bambusovým hájkom by proplouvalo hejno borarasek, vŕbec by mi nevedilo mít tohle miniakvárium doma na stole :-)

Peter Szalay (5 + 6 + 6 + 7 + 6 = 33 b., 12.-15. miesto)

V tomto prípade bodovala originalita, bambus v našich akváriách vidíme naozaj len zriedka (ako je to s jeho životnosťou?). Bambusový lesík je vhodne doplnený do výšky rastúcou *Myriophyllum aquaticum*. Dominantu tvorí veľký bledý kameň. Jeho použitie je na pováženie, po jeho zakrytí na mňa akvárium pôsobí lepším dojmom.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 7 – Alfonz Hraška

Rastliny: *Lillaeopsis brasiliensis*, *Myriophyllum sp.*, *Cabomba furcata*, *Cladophora aegagropila*, *Alternanthera roseafolia*

Živočíchovia: *Neocaridina heteropoda*, *Boraras urophthalmoides*, *Melanoides tuberculata*, *Nannostomus beckfordi*

Hlasovanie divákov: 6 hlasov (4. miesto)

Hodnotenie poroty: 83 b. (15. miesto)

Alfonz Hraška: Miničko malo mať kaskádovitý terén, čo sa čiastočne aj podarilo. Štrk sa mi doslova vysníval. V deň pred tým, ako som ho išiel kupovať, som mal hlavu plnú akva a zdalo sa mi, ako tam presne taký sypem. V obchode mali len zo 3-4 druhy a medzi nimi náhodou aj tento, tak som pri kúpe veľa nerozmýšľal. Dal som krevetky a vežovky, čo považujem za základ do každého akvária, mojich obľúbených kuhlíkov a rastlinky hlavne podľa toho, ako sa mi páčili – nejaký trávniček a niečo vyššie a jemnučké. Rybky som vyberal na základe ich podobnosti vo výzore aj v správaní, pripomínali mi dospelý pár a húfik mladých.

Peter Mrva (6 + 4 + 4 + 5 + 5 = 24 b., 12.-17. miesto)

Farebná kombinácia substrátu síce zaujala množstvo návštevníkov, ale do akvária by som ju určite neodporúčal. Výber rastlín nebol šťastný (okrem *Lillaeopsis*), v prípade riasy *Cladophora* dokonca nevhodný.

Markéta Rejlková (5 + 4 + 8 + 4 + 6 = 27 b., 13. miesto)

Tohle miniakvárium mělo určité prostor – břidlicové pláty a využití rostlin s odlišným vzrůstem pomohly k tomu, že akvárium působilo o trochu větším dojmem. Pravdou ale je, že bylo taky zařízené tak, jako by se jednalo o akvárium běžné velikosti – udržovat rostliny by bylo obtížné, navíc je tam příliš mnoho druhů. To se týká i ryb, kombinovat je v miniakváriu většinou nic nepřinese. *N. beckfordi* potřebuje větší prostor! Ale i vzhledem na to, že Fonzo byl s přehledem nejmladší účastník a akvárium se lidem hodně líbilo... gratuluji!

Peter Szalay (7 + 7 + 6 + 6 + 6 = 32 b., 16. miesto)

Podľa fotky veľký galimatáš, naživo to bolo kúsok lepšie. Pravdupovediac, úmyselne zmiešaný dvojfarebný štrk biela/čierna mi nič nehovorí a podľa mňa likviduje dobrý dojem z akvária. Bridlica/kaskády – nemám pripomienky, až na ich rozmiestnenie. Výber rastlín – rýchloraštie, vysoké rastliny nevhodne rozmiestnené, údržba náročnejšia.

(Foto: Peter Kaclik)

Miniakvárium č. 8 – Miloš Chmelko

Rastliny: *Eleocharis acicularis*, *Blyxa japonica*, *Pogostemon helferi*, *Vallisneria torta*

Živočíchovia: *Boraras maculatus*

Hlasovanie divákov: 1 hlas (8.-12. miesto)

Hodnotenie poroty: 99 b. (6. miesto)

Miloš Chmelko: Rastliny som si zaobstaral asi týždeň pred Akvazimou a zariadil hneď akvárium. Len prerhať *eleocharis* na jednotlivé rastlinky zabralo tak hodinku, až potom som mohol sadiť do premytého substrátu Filtus Floran.

Akvárium si žilo bez rýb vlastným životom, osvetlené 11 W stolnou lampou, až prišiel piatok. Akvárium som vypustil a prikryl potravinárskou fóliou. Vypustené som ho previezol na miesto činu za výdatnej pomoci Silva a začal napúšťať vodou, ktorú som si doniesol v 2 l fľašiach. Nakoniec som vpustil aj ryby a začal pomáhať na príprave Akvazimy.

Miniakvárium som založil preto, že ako člen klubu som mal potrebu aj takto akciu podporiť – no a dal som si smelý cieľ skončiť v prvej 20-tke. Pri účasti podľa mňa len 18-tich akvárií som cieľ poľahky splnil, a tak dúfam, že nabudúce sa zapojí aj niekto z vás čitateľov a trochu mi to skomplikujete.

Peter Mrva (5 + 7 + 5 + 5 + 5 = 27 b., 11. miesto)

Typický príklad minička, ktoré nepatrí medzi mojich favoritov. Priestor nádrže je rovnomerne vyplnený, porast tvorí jednoliatu zelenú džungľu bez výraznejšej farebnej alebo tvarovej rozdielnosti. Pozitívne hodnotím výber substrátu a použitie ešte stále raritného *P. helferi*.

Markéta Rejlková (8 + 7 + 7 + 5 + 6 = 33 b., 6.-7. miesto)

Džungle – a komu se džungle nelíbí, mohl být zklamán. Mně se líbí, mám ráda, když je akvárium hodně zelené. Zvolené rostlinné druhy se hodí do miniakvária, ovšem za předpokladu, že bylo zařízené a plánované jako džungle – potom není potřeba to s údržbou přehánět, akvárium bude žít svým životem. Makulátky se mají určitě dobře, do tak malého miniakvária by ale byly asi vhodnější *B. urophthalmoides*.

Peter Szalay (5 + 7 + 5 + 5 + 5 = 39 b., 4. miesto)

Pekný návrh a vyber rastlín na súťaž, taká malá džungľa. Tmavý štrk sa mi páči, prednú časť by som až tak nemixoval, ak sa popreplieťa *Eleocharis* a *Blyxa*, údržba bude náročnejšia. V zadnej stene by som nechal „okienko“ a nevytváral celú zelenú stenu, nech to získa trochu hĺbky.

(Emerzný *Pogostemon* bol prekvapko, čakal som iný rast, ďakujeme za ukážku.)

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 9 – Štefan Vetrák

Rastliny: *Eleocharis parvulus*, *Riccia fluitans*, *Valisneria torta*

Živočíchovia: *Poecilia sphenops*, *Poecilia reticulata*, *Xiphophorus maculatus*, *Dermogenys pusillus*, *Neocaridina heteropoda*

Hlasovanie divákov: 38 hlasov (2. miesto)

Hodnotenie poroty: 106 b. (3. miesto)

Štefan Vetrák: Toto akvárium vzniklo z núdze. V práci mám dve akvária a v nich prevažne živorodky bežných druhov. A keďže každú chvíľu mali mladé, kolegom ich bolo ľúto, aby ich ostatné nepožrali, tak som im pre radosť zariadil toto mini. Nechcel som to robiť ako aquascaping, ale iba ako vyložene účelové pre pozorovanie mlade a krevetiek. Aquascaping by tento účel nespĺnilo, lebo mi pripadá ako umelecké dielo, na ktoré sa človek pozrie ako na obraz v galérii, ale na pozorovanie je tam toho málo. Naopak v takomto mini sa to stále hýbe, je prehľadné a stále živé.

Peter Mrva (6 + 4 + 6 + 6 + 6 = 28 b., 9.-10. miesto)

Na prvý pohľad veľmi príjemne hravé miničko. Krásnu „stolovú horu“ umiestnenú takmer centrálnne by bolo vhodnejšie posunúť viac vpravo. Rastliny sú vhodne volené, až na vallisneriu, ktorá nepatrí medzi preferované druhy pre minička. Farebné mláďatá živorodiek môžu byť iba dočasnými obyvateľmi.

Markéta Rejlková (9 + 0 + 9 + 8 + 8 = 34 b., 3.-5. miesto)

Pohádková krajinka. Strašlivě přerybněná, ale když si odmyslím tu barevnou drobtinu, má šmrnc a „lidi to žrali“ :-)

Peter Szalay (9 + 10 + 8 + 8 + 9 = 44 b., 3. miesto)

Příprava na sůřaž na jednotku, čo sa týka rastlín aj živého v akváriu. Na fotke to nie je dobre vidieť, ale voda bola plná života, veľmi príjemne sa naň pozeralo (áno áno, ak to vyrastie, je tam rybacia polievka, ale v tejto mini forme to nemalo chybu). Prednej časti nie je čo vytknúť, riccia na kameni nám pár mesiacov bude robiť radosť, potom ju bude treba prstrihnúť, poprípade nanovo previazať. Použitý kameň (!) ako dominanta sedí, len sa trochu stráca s vallisneriou... prehodiť vallisneriu a eleocharis? Nepoužiť vôbec vallisneriu? Treba skúšať, každopádne ak si kameň nájdete v prírode, máte pekné akvárium bez veľkých investícií.

(Foto: Peter Kaclík)

Miniakvárium č. 10 – David Augustovič

Rastliny: *Vesicularia dubyana*

Živočíchovia: *Nothobranchius rachovii*

Hlasovanie divákov: 1 hlas (8.-12. miesto)

Hodnotenie poroty: 88 b. (11.-13. miesto)

David Augustovič: Takéto akvárium som si založil asi pred dvoma mesiacmi, a to kvôli tomu, že som si zaobstaral štyroch *Nothobranchius rachovii*. Do 50-litrového akvária, ktoré som mal pre nich nachystané, som ich nechcel veľmi dávať, lebo sú ešte dosť malí a vôbec by v ňom nevynikli. A tak som dočasne zobral jednu z mojich 12 l vytieračiek, dal do nej nejaký ten koreň a jávsky mach, ktorý sa u mňa vždy nájde. Ďalej som zo spoločenského akvária zobral pár kúskov *Microsorium pteropus* a strčil ich do medzery medzi koreňmi. Substrát momentálne nemám žiadny, lebo jávsky mach mi dostatočne pokryje spodnú časť akvária a tiež sa bez substrátu akvárium ľahšie udržiava.

Peter Mrva (5 + 4 + 5 + 5 + 5 = 24 b., 12.-17. miesto)

Zaujímavé „halančíkarske“ miničko. Jedinú výhradu mám voči zlému stavu použitého machu (množstvo odumretých častí a nečistôt). Tento nedostatok žiaľ nevykompenzovali ani nádherné farebné rybky. Verím, že v budúcnosti sa budeme stretávať čoraz častejšie s halančíkmi, ktoré patria medzi najfarebnejšie a najzaujímavejšie sladkovodné ryby.

Markéta Rejlková (5 + 8 + 6 + 3 + 6 = 28 b., 12. miesto)

Mech, kapradiny – prostě akvaristická klasika. Ale má rozhodne vlastní atmosféru a rybky (nejsou bohužel vidět na fotografii) byly nádherné. Škoda toho rozčuchaného mechu v přední části, pokazil dojem.

Peter Szalay (7 + 8 + 8 + 6 + 7 = 36 b., 6.-8. miesto)

Zaujímavé akvárium, priestor využitý od predného skla po zadnú stenu, v pozadí dominantné mohutné korene vytvárajúce pohorie, spodná časť vyplnená machom. Mach v tejto podobe nás dlho poslúchať nebude, bolo by potrebné vyriešiť uchytenie. *Microsorium* v pozadí mi tu veľmi nesedí.

(Foto: Peter Kaclík)

Miniakvárium č. 11 – Lukáš Štrba

Rastliny: *Hemianthus callitrichoides*

Živočíchovia: -

Hlasovanie divákov: 5 hlasov (5. miesto)

Hodnotenie poroty: 104 b. (4. miesto)

Lukáš Štrba Toto akvárium som začal vymýšľať cca týždeň pred výstavou. Kamene som mal doma, rastliny tiež. Štrk som si kúpil v Bratislave deň pred výstavou.

Keď som v DK Ružinov otvoril sáčik s rastlinami, čakalo ma nepríjemné prekvapenie v podobe opadaných lístkov z ťažiskovej rastliny. Niečo som nakoniec z nej vybral a začal som ukladať do štrku kamene. Keďže bolo podmienkou, že z akvária nesmie nič trčať, tak som musel dominantný kameň trochu „skrútiť“ – keď som ale trochu udrel po konci, kameň sa v polovici zlomil a bolo po „layoute“.

Sadol som si na schody a nejak „zbúchal“ tento layout. Potom som nasadil rastliny a zalial akvárium vodou. Až potom som si uvedomil, že akvárium bude vyzeráť pekne až za cca pol roka a nie za cca 10 hodín :-)

Peter Mrva (6 + 4 + 8 + 8 + 8 = 34 b., 2.-4. miesto)

Originálny a zaujímavý layout tvorený z nemenej zaujímavých kameňov, ktoré pekne ladia so substrátom. HC by časom vytvorilo pekný podrast. Škoda, že bolo toto miničko bez akýchkoľvek živočíchov.

Markéta Rejlková (4 + 6 + 9 + 9 + 6 = 34 b., 3.-5. miesto)

Originální miniakvárium, které na první pohled zaujme – ale spíš jako krajinka, než akvárium = výřez podvodního světa, místo pro život našich ryb... nic z toho tady necítím. Já nejsem příznivec zatopených měst, údolí a lesů, i když to působí efektně a takové akvárium může samozřejmě poskytovat plnohodnotné prostředí pro ryby. Konkrétně v téhle „soutěsce“ mi nějaké proplouvající rybky dost chyběly. Krajinka působí začarovaně a opuštěně... smutně??

Peter Szalay (7 + 5 + 7 + 8 + 9 = 36 b., 6.-8. miesto)

Rovnako ako v prípade akvária č. 5 – dobre rozvrhnuté, vhodný výber rastlín, ale v takomto „štartovacom“ stave nemohlo konkurovať ricciovým špeciálkam ;) Ak HC zaplní priestor a ak ostane aspoň trochu vidieť dominantný kaňon, akvárium nebude mať chybu.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 12 – Lukáš Štrba

Rastliny: *Microsorium pteropus*

Živočíchovia: -

Hlasovanie divákov: 0 hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 102 b. (5. miesto)

Lukáš Štrba: Toto akvárium vzniklo vďaka Raviolke :-)
Zostal mi totiž biely piesok, ktorý som chcel použiť v predchádzajúcom akváriu na „cestičku“. Rav ma presvedčila, že bude pekné, keď budú pri sebe biele a čierne akva. Vyhováral som sa, že nemám už ani rastliny ani kameň. To vyriešila jednoducho a dala mi *Microsorium pteropus*. Nemal som ho ako uchytiť v akváriu, a tak som naň položil kus kameňa, ktorý sa mi nechtiac odlomil z najväčšieho kameňa v prvom akváriu. Dolial som vodu a akvárium bolo na svete :-D

Po chvíli som si uvedomil, že sa mi to biele páči viac ako to, ktoré som plánoval ešte doma :-)

Peter Mrva (5 + 7 + 7 + 8 + 7 = 34 b., 2.-4. miesto)

V jednoduchosti je krása! Zaujímavý layout, substrát a kameň (mne neznámeho pôvodu, mám obavy, že obsahuje vápnik), ale papraď *Microsorium* by som určite nahradil vhodnejšou alternatívou, napr. *Pogostemon helferi*.

Markéta Rejlková (6 + 6 + 8 + 9 + 5 = 34 b., 3.-5. miesto)

Originální, to nelze upřít. Zase ale strašlivě prázdné – ne, že by se v každé kapce vody musel prohánět nějaký živý tvor, ale tohle miniakvárium nabízí prostor, který si o oživení říká. Ta bílá a nedotknutá „pláž“ působí vyzývavě, líbilo by se mi, kdyby byla rozbrázděná stopami po věžovkách :-). Celkově tohle miniakvárium působí jako originální designový prvek, ale k běžnému pojetí akvária má daleko...

Peter Szalay (8 + 5 + 5 + 8 + 8 = 34 b., 10.-11. miesto)

Nuž, každopádne originálne akvárium. Nemám rád biely podklad, v tomto prípade urobím výnimku, ak sa to nepre-
ženie s osvetlením, môže mať toto akvárium šancu prežiť.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 13 – Norman Durný

Rastliny: *Blyxa japonica*, *Limnophila aromatica*, *Limnobium laevigatum*, *Ludwigia sp.*, *Lemna minor*

Živočíchovia: *Neocaridina zhangjajensis sp.* "White Pearl"

Hlasovanie divákov: o hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 88 b. (11.-13. miesto)

Norman Durný: Akvárium som zariadil v duchu štýlu „výrez kúska prírody“ s hlavným cieľom, aby nepôsobilo ako umelo vytvorené. Pri osádzaní a osadení som volil rastliny v červeno-fialových odtieňoch (*Limnophila aromatica* a *Ludwigia sp.*) v 2/3 nádrže v kontraste s 1/3 jasne zelenou (*Blyxa japonica*). Nepravidelné tvarovanie dna som doplnil o niekoľko kameňov obrastených riasou a zopár vetvičiek, listov a šištíc jelše a duba. Ako živočíchov som volil najmä ku červeným rastlinám snehobiele krevetky druhu *Neocaridina cf. zhangjajensis var. white* "White Pearl". Na hladine voľne plávali *Limnobium laevigatum* a *Lemna minor*, ktoré bývajú bežne v prírode zastúpené v plytkých vodách.

Peter Mrva (4 + 6 + 4 + 5 + 5 = 24 b., 12.-17. miesto)

Príklad „úžitkového“ minička, v tomto prípade krevetária. Jednoduchý, prvoplánový dizajn vytvorený z rastlín vhodných do väčších akvárií.

Markéta Rejlková (5 + 9 + 5 + 5 + 5 = 29 b., 11. miesto)

Na môj vkus moc chaos – raději bych volila méně druhů rostlin. Líbila se mi ulička, která mezi rostlinami vznikla v zadní části akvária. Pěkně působily i štíhlé listy limnophily, jakoby učesané jedním směrem. Nic originálnějšího a velkolistějšího druhů rostlin podle mě trochu pokazili dojem, nicméně jako „krevetarium“ je taková nádržka pěkně zařízená a pro drtivou většinu akvaristů dostupnější a vhodnější, než třeba předešlé designerské dílko ;-). Za pozornost stojí i plovoucí rostliny – nejen díky nim takové miniakvárium může výborně fungovat i zcela bez filtrace.

Peter Szalay (8 + 8 + 7 + 6 + 6 = 35 b., 9. miesto)

Akvárium „stará škola“ ;) Jednoduché akvárium bez rušiacich prvkov. Veľmi mu pomohlo použitie dubového listia a jelšových šištiek, nie veľmi rozšírenej dekorácie v našich akváriách. Pravá strana ok, ľavá nie je dlhodobo udržateľná, ludwigii nesečne nízke akvárium. Odporúčam začínajúcim akvaristom na zoznámenie sa s miniakváriami.

(Foto: Peter Kacčík)

Miniakvárium č. 14 – Norman Durný

Rastliny: *Echinodorus angustifolius*,
Myriophyllum mattogrossense, *Microsorium*
pteropus, *Monosolenium tenerum*, *Limnobium*
laevigatum, *Lemna minor*

Živočíchovia: *Neocaridina heteropoda* var. *red*
"Red Fire"

Hlasovanie divákov: 1 hlas (8.-12. miesto)

Hodnotenie poroty: 82 b. (16. miesto)

Norman Durný: Akvárium som zariadil v rovnakom duchu ako predošlé, no využil som kontrasty viacerých odtieňov zelenej farby a tvaru listov rastlín. V pravej časti sa vhodne dopĺňali na koreni prichytené *monosolenium* a papraď *Microsorium*. Z pozadia sa dopredu ťahal jemnolistý tmavozeleň stolístok a v ľavej časti *echinodor*, ktorého výhonky som posadil tak, aby sa ťahali až k prednému sklu a akvárium nepôsobilo ako čerstvo zariadené. Rovnako nepravidelne tvarované dno bolo doplnené o rôzne prírodniny. Volil som červené krevetky ako kontrast ku zeleým rastlinkám. Samozrejme nechýbala *lemna* na doplnenie "prírodnosti" akvária.

Peter Mrva (4 + 6 + 4 + 5 + 5 = 24 b., 12.-17. miesto)

Druhá ukážka „Normanovského štýlu“. Prečítajte si Normanov profil na stránke klub.akva.sk a pochopíte jeho vzťah k akvaristike a najmä k rastlinám :-)

Markéta Rejlková (4 + 9 + 4 + 4 + 4 = 25 b., 15. miesto)

Tak tohle už je vyloženě zmatek, ruší mě dokonce i použité listy, rostliny jsou chaoticky rozmístěné, *Monosolenium* víc plave než roste... Ale kdoví, možná za několik málo měsíců z toho bude docela příjemná džungle :-). Ovšem krevetky tam skoro nevidíte, bylo skoro nemožné je zahlédnout i během výstavy.

Peter Szalay (8 + 8 + 6 + 6 + 5 = 33 b., 12.-15. miesto)

Dá sa povedať rovnaké hodnotenie ako v prípade 13-ky, jednoduché, účelné. Ak sa do niečoho podobného pustíte, určite použite menej druhov rastlín.

(Foto: Peter Kaclik)

Miniakvárium č. 15 – Milan Murko

Rastliny: *Vesicularia dubyana*, *Anubias barteri* var. *barteri*, *Eleocharis acicularis*, *Limnobium laevigatum*, *Cladophora aegagropila*

Živočíchovia: *Poecilia reticulata* d.f. Venezuela, *Neocaridina heteropoda* var. *red "Red Fire"*

Hlasovanie divákov: 0 hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 93 b. (9. miesto)

Milan Murko: Mojmým vôbec prvým miniakváriom som chcel poukázať na krásu divoko žijúcich rýb, ktoré sú prinajmenšom takisto zaujímavé, ako tie bežne chované. Napriek tomu, že sa svojou farebnosťou nemôžu porovnávať s komerčnými rybkami, tieto „obyčajné gupky“ pochádzajúce z Venezuely stoja tiež za povšimnutie. Ďalším živočíchom v mojom miniakváriu boli krevetky *Neocaridina heteropoda* "Red Fire" alebo "Cherry". Dno som pokryl jemnozrnným štrkom. Zastúpenie rastliniek tvorili: *Anubias barteri*, *Vesicularia dubyana*, *Eleocharis acicularis* a plávajúca *Limnobium laevigatum*. Na dotvorenie som použil kus kokosového orecha a kameň z ostrova Korfu. Pevne verím, že aj mojmým miniakváriom som zaujal aspoň moju manželku.

Peter Mrva (5 + 4 + 4 + 6 + 9 = 28 b., 9.-10. miesto)

Milanova prvotina ma zaujala najmä jej nevtieravosťou. Neobsahuje nič čo by ma uchvátilo, no ani nič čo by mi výrazne vadilo.

Markéta Rejlková (7 + 6 + 6 + 6 + 7 = 32 b., 8.-9. miesto)

Nádherný anubias se nedal přehlédnout, zbytek akvária se za ním a okolo něj ztrácel. Mně by se líbilo, kdyby kámen třel z nízkého „trávníku“, v pozadí by byly nějaké tmavé a nenápadné rostliny... ale to už by bylo jiné akvárium :-). Rozhodně chválím použití plovoucího *Limnobium laevigatum*, splývající kořeny působí přirozeně a přidávají na dojmu, že ryby mají kam plavat. Gupky do miniakvária těchto rozměrů bych určitě neradila, na druhou stranu jako ukázkou divokých živořenek je oceňuji.

Peter Szalay (8 + 7 + 6 + 6 + 6 = 33 b., 12.-15. miesto)

Akvárium s dominantnou skalou a prirastným anubiasom vo výbornej kondícii, pekné. S ostatným rozložením sa veľmi nestotožňujem, skúsil by som iné rozmiestnenie rastlín a skale s anubiasom podriadil celkový vzhľad akvária. (Potrhaná *Cladophora* určite nie.)

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 16 – Branislav Barčín

Rastliny: *Anubias barteri* var. *nana*

Živočíchovia: *Micropoecilia bifurca*

Hlasovanie divákov: 1 hlas (8.-12. miesto)

Hodnotenie poroty: 75 b. (17. miesto)

Branislav Barčín: Keď sa blížil koniec termínu, ktorý bol určený na prihlásenie sa do súťaže miniakvárií, rozmýšľal som, či sa vôbec prihlásiť. Nepovažujem sa totiž, za žiadneho „akvadizajnéra“ a obával som sa, či by moje prípadné výtvary zaujali návštevníkov a tobôž porotu. Nakoniec som sa ale rozhodol urobiť niečo, čo by nevyžadovalo takmer žiadnu prípravu a bolo veľmi rýchlo hotové. A takto to dopadlo:

Ústredným bodom je koreň porastený rastlinou – *Anubias barteri* var. *nana*, koreň umiestnený do rohu akvária. Dlhú som nevedel, aké rybky vybrať tak, aby dotvárali atmosféru tohto akvária. Nakoniec som sa rozhodol pre drobné a nádherne sfarbené živoročky *Micropoecilia bifurca*. Poslednou časťou je samotný štrk, ktorý pochádzal z pláže na Kréte a ktorý sa mi tak veľmi páčil, že som si aspoň trochu musel zobrať domov a hodil sa mi napríklad aj v tomto miniakváriu :-)

Peter Mrva (5 + 4 + 4 + 5 + 6 = 24 b., 12.-17. miesto)

Na môj vkus príliš jednoduché miničko. Nemožno si však nevšimnúť výborný zdravotný stav trsu anubiasu.

Markéta Rejlková (6 + 8 + 2 + 2 + 3 = 21 b., 17. miesto)

Veľmi dobrá voľba rybní – drobných živoročiek je hodne, a preto je lidé bažící po miniakváriu vytrvale prehlížejú. Jen by se mi v tomto soutěžním akváriu líbilo víc rybní pohromadě, aby se tak neztrácely. Zařízení miniakvária mě nijak neoslovilo, působí prázdně a paradoxně kvůli tomu i nelze přehlédnout jeho malé rozměry.

Peter Szalay (8 + 8 + 5 + 5 + 4 = 30 b., 18. miesto)

Krásny anubias na koreni, platí, čo som napísal k akváriu č. 2 – originalita, využitie priestoru a celkový dojem tu nezískali veľa bodov. Ale pokiaľ si netrúfate napr. na náročnejšie rastliny, práca s pinzetou vám nič nehovorí ;), nemáte nad čím špekulovať, ani substrát nepotrebuje.

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 17 – Michal Toufar

Rastliny: *Riccia fluitans*, *Vesicularia dubyana*

Živočíchovia: *Boraras maculatus*, *Caridina cf. propinqua*

Hlasovanie divákov: 23 hlasov (3. miesto)

Hodnotenie poroty: 122 b. (1.-2. miesto)

Michal Toufar: Příprava spočívala v připevnění rostlinného materiálu mezi dvě plastové mřížky vhodného tvaru a rozměru (svázáno silonem). K mřížkám s trhutkou jsem musel použít závaží v podobě několika řezavých hřebíků zasunutých ze stran do plastových mřížek, protože bublinky, které se na trhutce vytvářely, spolehlivě nasměrovaly celou mřížku směrem k hladině. Následně jsem takto připravené pláty umístil do akvária zásobeného CO2 a hnojivem, aby se rostliny stačily s blížícím se termínem soutěže dostatečně rozrůst. Bohužel se tak nestalo a akvárium nevypadalo zcela dle mých představ, chtělo to ještě cca 1 týden nerušeného růstu v přípravné nádrži... V den odjezdu na výstavu jsem vše z dočasného akvária vytáhl, zabalil a večer na výstave naaranžoval. To je vše, výsledek je patrný z příložené fotodokumentace.

Peter Mrva (6 + 9 + 7 + 7 + 8 = 37 b., 1. miesto)

Najobdivovanejšie miničko, ktoré právom vyhralo súťaž poroty. Sviežo zelená riccia tvorí výrazný kontrast so zaujímavým substrátom a zadnou stenou vytvorenou z *Vesicularia dubyana*. Zaujímavo tvarovaný koreň prirodzene dopĺňa celkový vzhľad minička.

Markéta Rejlková (9 + 8 + 7 + 8 + 8 = 40 b., 2. miesto)

Pěkné! Autor vsadil na stejnou kombinaci rostlin, jako v případě miniakvária č. 1 – a vyplatilo se. Mech a trhutka jdou skutečně skvěle dohromady. Trochu slabší využití prostoru, na druhou stranu akvárium působilo jako uzavřený svět sám pro sebe, téměř dokonalý a soběstačný. Výborná volba živočichů a jejich barevné sladění vzájemně i s kořenem!

Peter Szalay (8 + 10 + 7 + 10 + 10 = 45 b., 2. miesto)

Rovnako ako v prípade akvária č. 1, v jednoduchosti je krása. Výborný výber rastlín a príprava, jednoducho na akváriu neviete odhadnúť čas založenia – a to zabodovalo. Dominanta zaujímavo tvarovaný koreň, substrát mňam mňam, riccia na mriežke (platí údržba ako v prípade akvária č. 9). Zadná machová stena je udržateľná v tejto podobe tak mesiac/dva, potom nastáva strihanie a lovenie odstrihnutých častí po akváriu... bauuu!

(Foto: Markéta Rejlková)

Miniakvárium č. 18 – Branislav Barčín

Rastliny: *Microsorium pteropus*

Živočíchovia: *Noeheterandria elegans*

Hlasovanie divákov: o hlasov (13.-18. miesto)

Hodnotenie poroty: 88 b. (11.-13. miesto)

Branislav Barčín: Z hľadiska určitého dizajnu som postupoval v podstate rovnako ako v prvom prípade (miniakvárium č. 16). Použil som koreň porastený rastlinou *Microsorium pteropus*. Na dno som použil štrk s veľmi jemnou zrnitosťou a pre mňa krásnym hnedým sfarbením. Tento štrk pochádza z jedného potoku na strednom Slovensku a len potvrdzuje fakt, že aj naša príroda nám má aj v oblasti akvaristiky čo ponúknuť a nemusíme vždy kupovať len predražené substráty v obchode.

Čerešničku na torte stvárajú v hlavnej úlohe drobné, elegantné živorodky *Noeheterandria elegans*.

Peter Mrva (5 + 9 + 5 + 5 + 5 = 29 b., 8. miesto)

Dizajn „á la Barky“ sa nezaprie. V tomto prípade jeho ázijská modifikácia. Vylepšeniu celkového dojmu by prispel minimálne presun trsu do ľavej časti akvária.

Markéta Rejlková (6 + 9 + 3 + 3 + 5 = 26 b., 14. miesto)

Moc hezký kořen, nádherný a zajímavý substrát. Ale kořen je moc velký, kapradina na něm je moc blízko předního skla, celkově miniakvárium působí stísněným dojmem. Opět bodovala vynikající volba ryb!

Peter Szalay (5 + 9 + 5 + 5 + 5 = 33 b., 12.-15. miesto)

Jednoduché, pekne zladené, platí popis ako k akváriu č. 16. Zaujímavý substrát, ten je za 10bodov ;)

SÚŤAŽNÁ SEZÓNA CHOVATEĽOV AKVÁRIOVÝCH RÝB 2007 V ČÍSLACH A VÝSLEDKOCH

Ing. Marian Stieranka

Súťažnú sezónu chovateľov akváriových rýb v roku 2007 je možné z pohľadu slovenských akvaristov považovať za mimoriadne náročnú, ale zároveň aj ako mimoriadne úspešnú. V nej si zmerali svoje chovateľské výsledky slovenskí akvaristi z Bratislavy, Hrabušíc, Topoľčian, Nitry, Martina, Banskej Bystrice, Žiliny, Partizánskeho a z Trnavy.

Na rozdiel od minulých rokov do jednotlivých súťaží zasiahli slovenskí chovatelia až z troch organizácií a jedna neorganizovaná súťažiacia. Najpočetnejšie zastúpení na jednotlivých súťažných výstavách boli členovia Slovenského zväzu chovateľov s počtom 27 súťažiacich. Nasledoval KLUB.AKVA.SK s počtom súťažiacich 7, a Českú labyrintkársku asociáciu reprezentovali na súťažných výstavách 3 slovenskí chovatelia.

Výstava bojovníč v Martine. (Foto: Peter Kaclík)

Vo všetkých súťažných kategóriách (viď nižšie) súťažilo spolu 429 kolekcí, z toho od členov SZCH 333 kolekcí, od členov KAS 73 kolekcí, od členov ČLA 21 kolekcí a 2 kolekcie do súťaží doručila neorganizovaná účastníčka súťaží. Celkový počet 429 kolekcí je oproti roku 2006 vyšší o 138 kolekcí.

Aká bola štruktúra uvedeného počtu súťažných kolekcí? Súťaže gupiek (*Poecilia reticulata*) boli zastúpené 112 kolekciami, ktoré tvorili 3 samce (tzv. Guppy-triá), a 37 kolekciami tvorenými párom rýb (tzv. Guppy-páry). V súťažiach párov rýb mečoviek, plát a molynézií, označovaných ako súťaže Xipho-Molly súťažilo od slovenských chovateľov 37 kolekcí mečoviek (*Xiphophorus helleri*), 34 kolekcí plát škvornitých (*Xiphophorus maculatus*), 13 kolekcí plát pestrých (*Xiphophorus variatus*), 39 kolekcí živorodiek ostrotlamých (*Poecilia sphenops*), 3 kolekcie živorodiek širokoplutvých (*Poecilia latipinna*) a 7 kolekcí živorodiek vysokoplutvých (*Poecilia velifera*). Čím ďalej, tým viac sa stávajú populárne súťažné výstavy bojovníč (*Betta splendens*), v ktorých súťažnú kolekciu tvorí samček tohto druhu rýb. Na súťažné výstavy bojovníč boli v roku 2007 odoslaných spolu 145 kolekcí slovenských chovateľov.

Ak som v úvode spomenul, že súťažná sezóna bola náročná, platí to hlavne o počte 13 súťažných výstav. Slovenskí chovatelia súťažili na 2 výstavách v Poľsku (Bielsko Biala

a Wroclaw), 2 výstavách v Nemecku (Neumarkt a Naila), 4 výstavách v Českej republike (Hradec Králové, Plzeň, Ostrava a Praha), 3 výstavách na Slovensku (Hrabušice, Martin a Bratislava), na talianskej výstave vo Ferrare a na rakúskej výstave vo Viedni. Na tieto výstavy bolo potrebné nie len kolekcie dochovať, ale aj správne načasovať ich výstavnú kondíciu. V neposlednom rade bolo náročné aj doručenie súťažných kolekcí do miesta konania súťaží. Vo viacerých prípadoch to predstavovalo dopravu prostredníctvom viacerých osôb z rôznych miest, spravidla využívajúc priateľské kontakty chovateľov najmä z Poľska a Českej republiky.

Slovenskí posudzovatelia akváriových rýb majú v Európe vysoký kredit. Spôsobené je to okrem iného aj tým, že sa pravidelne každoročne uskutočňuje školenie posudzovateľov, organizátorom ktorého je Slovenský zväz chovateľov. Na školení sa posudzovatelia okrem iného teoreticky oboznamujú s novými poznatkami a trendmi v posudzovaní. Prakticky posudzujú vybrané kolekcie a svoje hodnotenia konfrontujú s hodnoteniami ostatných posudzovateľov. Adept môže získať štatút posudzovateľa SZCH až po dvojročnej lehote. V nej absolvuje pravidelné školenia, zúčastňuje sa na skúšobnom posudzovaní a po 2 rokoch musí úspešne vykonať záverečné skúšky. Nemám informáciu, že by sa takýmto spôsobom systematicky pracovalo s posudzovateľmi v niektorej z ďalších akvaristických organizácií v Európe.

Z 19 slovenských posudzovateľov (16 SZCH, 2 KAS a 1 ČLA) aktívne v roku 2007 zasiahlo do súťaží 11 posudzovateľov. J. Budai posudzoval v Martine, Ing. B. Burger v B. Bialej, Plzni a v Ostrave, M. Fodor v Hrabušiciach, L. Fujko v Plzni. L. Jakubec zastupoval slovenských posudzovateľov vo Wroclawi, M. Konôpka posudzoval v Bratislave, Ing. M. Stieranka v Neumarkte, Hrabušiciach a v Ostrave, R. Tokušev v B. Bialej, I. Vyslúžil v Hrabušiciach, Wroclawi a v Ostrave. Posudzovateľ ČLA T. Jarkovský posudzoval v Bratislave. Posudzovatelia KAS v roku 2007 neposudzovali.

Školenie posudzovateľov. (Foto: Peter Kaclík)

Aké dosiahli slovenskí akvaristi výsledky v jednotlivých súťažiach?

1) Majstrovstvá Európy chovateľov gupiek

Medzinárodné kuratórium vrcholového chovu gupiek (IKGH) priznalo štatút organizovať jedno kolo XXX. ročníka Majstrovstiev Európy týmto organizáciám: poľským PTAT v Bielsku Bialej, a KPR vo Wroclawi, českým organizáciám IRIS v Plzni a ČKG v Ostrave, nemeckej DGD v Neumarkte, talianskej organizácii AIG vo Ferrare a rakúskej ÖGG vo Viedni. Do konečných výsledkov sa započítali 4 najlepšie bodové výsledky z uvedených výstav v niektorej z 3 súťažných kategórií (dlhoplútvé, mečíkaté a krátkoplútvé štandardy). V jednotlivých súťažných kategóriách dosiahli slovenskí chovatelia, ktorí sa zúčastnili minimálne na 4 výstavách, nasledovné umiestnenia:

1.1 Kategória dlhoplútvé štandardy (spolu 116 súťažiacich):

24. Barčín Branislav	KAS/SK	314,00 b.
30. Vyslúžil Ivan	SZCH/SK	310,00 b.
36. Vetrák Milan	SZCH/SK	302,33 b.
43. Stieranka Marian Ing.	SZCH/SK	294,00 b.
47. Slobodník Ján	SZCH/SK	281,33 b.
49. Domin Anton	SZCH/SK	271,00 b.

(Foto: Peter Kaclik)

1.2 Kategória mečíkaté štandardy (spolu 63 súťažiacich):

16. Barčín Branislav	KAS/SK	280,33 b.
----------------------	--------	-----------

(Foto: Peter Kaclik)

1.3 Kategória krátkoplútvé štandardy (spolu 55 súťažiacich):

8. Neubauer Peter	KAS/SK	303,67 b.
9. Barčín Branislav	KAS/SK	302,00 b.
10. Pindeš & Tokušev	SZCH/SK	297,67 b.
14. Stieranka Marian Ing.	SZCH/SK	286,33 b.
15. Konôpka Miroslav	SZCH/SK	280,67 b.

(Foto: Peter Kaclik)

2) Majstrovstvá Slovenska chovateľov gupiek 2007

Do Majstrovstiev Slovenska boli prevzaté 4 najvyššie dosiahnuté bodové výsledky z Majstrovstiev Európy, avšak bez ohľadu na výsledky v jednotlivých kategóriách (dlhoplútvé, mečíkaté a krátkoplútvé štandardy). Úplné poradie chovateľov v tejto súťaži bolo nasledovné:

Por.	Účastník	Organiz.	B.Biala	Neumarkt	Ferrara	Viedeň	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Spolu
1	Barčín Branislav	KAS	80,33	78,00	72,33	76,67	75,67	79,00	73,67	314,00
2-3	Vyslúžil Ivan	SZCH	80,67	74,67	x	76,67	x	75,00	77,67	310,00
2-3	Neubauer Peter	KAS	x	x	73,67	77,00	77,33	78,00	77,67	310,00
4	Vetrák Milan	SZCH	79,67	73,67	x	76,67	69,00	72,33	x	302,33
5	Pindeš & Tokušev	SZCH	75,33	69,00	x	76,00	74,33	75,00	x	300,67
6	Stieranka Marian	SZCH	73,67	71,67	71,00	71,33	72,67	72,33	76,33	295,00
7	Slobodník Ján	SZCH	72,33	69,00	x	68,00	x	x	72,00	281,33
8	Konôpka Miroslav	SZCH	70,33	70,00	57,33	66,00	x	74,33	x	280,67
9	Domin Anton	SZCH	61,00	x	64,67	69,67	61,67	69,67	70,67	274,67
10	Bureš Vladimír	KAS	79,00	x	67,00	71,33	x	x	x	217,33
11	Benčúrik Peter	KAS	79,67	75,00	x	x	x	x	x	154,67
12	Jakubec Ladislav	SZCH	69,33	x	x	x	x	x	69,00	138,33
13	Tóth Štefan	SZCH	x	x	x	x	65,33	66,33	x	131,67
14	Kaclik Peter	KAS	x	x	x	x	x	x	73,67	73,67
15	Lučiviansky René	SZCH	73,67	x	x	x	x	x	x	73,67
16	Majer Vladimír	SZCH	x	x	x	x	x	x	67,67	67,67

3) Majstrovstvá Európy chovateľov mečoviek, plát a molynézií (Xipho-Molly)

Pre konečné výsledky VIII. ročníka Majstrovstiev Európy Xipho-Molly bolo rozhodnuté započítať najlepšie bodové výsledky v každej súťažnej kategórii zo slovenského kola organizovaného v Hrabušiciach pri Spišskej Novej Vsi a z poľského kola, ktoré sa konalo vo Wroclawi. Úplné výsledky VIII. ME sú nasledovné:

3.1 Kategória *Xiphophorus helleri*

Poradie	Chovateľ	Organizácia	Hrabušice	Wroclaw	Spolu
1	Lehmann Michael	D/DGD	88,33	89,67	178,00
2	Mazanec Ladislav	CZ/IRIS	89,00	88,67	177,67
3	Vyslúžil Ivan	SK/SZCH	88,67	88,67	177,33
4	Machek Zdeněk	CZ/CMSXM	88,67	86,67	175,33
5	Micinsk Boguslaw	PL/KPR	83,00	91,67	174,67
6	Felt Josef	CZ/IRIS	85,33	85,33	170,67
7	Schramm Gunter	D/GGD	83,33	84,33	167,67
8	Slunečková Karolin	CZ/AKV	81,00	79,00	160,00
9	Stieranka Marian Ing.	SK/SZCH	79,00	79,33	158,33
10	Vetrák Milan	SK/SZCH	82,00	76,00	158,00
11	Bergner Jens	D/DGD	80,00	77,33	157,33
12	Jakubec Ladislav	SK/SZCH	72,67	83,67	156,33
13	Pindeš & Tokušev	SK/SZCH	77,33	74,33	151,67
14	Janečko Ján	SK/SZCH	86,67	x	86,67
15	Harant Antonín	CZ/IRIS	85,67	x	85,67
16	Altenbeck Walter	D/DGD	84,33	x	84,33
17	Budai Ján	SK/SZCH	82,33	x	82,33
18	Krampitz Erich	D/GGD	82,00	x	82,00
19	Bakdzikowski Zygmund	PL/KPR	x	81,67	81,67
20	Domin Anton	SK/SZCH	x	74,67	74,67
21	Barčín Branislav	SK/SZCH	69,33	x	69,33
22	Jakubcová Mária	SK/SZCH	69,00	0,00	69,00

3.2 Kategória *Xiphophorus maculatus*

Poradie	Chovateľ	Organizácia	Hrabušice	Wroclaw	Spolu
1	Trauzettel Mathias Dr.	D/GGD	92,00	91,67	183,67
2	Vyslúžil Ivan	SK/SZCH	87,33	91,00	178,33
3	Schramm Gunther	D/GGD	90,33	86,67	177,00
4	Felt Josef	CZ/IRIS	80,00	78,33	158,33
5	Krček Karel Ing.	CZ/ČMSXM	83,67	73,67	157,33
6	Krček Jan Mgr.	CZ/AKV	80,33	71,33	151,67
7	Bergner Jens	D/DGD	75,33	74,67	150,00
8	Stieranka Marian Ing.	SK/SZCH	80,67	62,00	142,67
9	Fujko Ľudovít	SK/SZCH	72,33	69,67	142,00
10	Burger Boris Ing.	SK/SZCH	66,67	70,67	137,33
11	Pindeš & Tokušev	SK/SZCH	83,67	x	83,67
12	Altenbeck Walter	D/DGD	83,33	x	83,33
13	Lehmann Michael	D/DGD	81,00	x	81,00
14	Micinski Boguslaw	PL/KPR	80,67	x	80,67
15	Oziomek Janusz	PL/PTAT	80,00	x	80,00
16-17	Cirák Richard	SK/SZCH	76,33	x	76,33
16-17	Jakubec Ladislav	SK/SZCH	76,33	x	76,33
18-20	Kaniowski Jozef Kania	PL/PTAT	75,00	x	75,00
18-20	Górny Alfred	PL/PTAT	75,00	x	75,00
18-20	Slobodník Ján	SK/SZCH	75,00	x	75,00
21	Krampitz Erich	D/GGD	x	71,33	71,33
22	Slunečková Karolin	CZ/AKV	71,00	x	71,00

3.3 Kategória *Xiphophorus variatus*

Poradie	Chovateľ	Organizácia	Hrabušice	Wroclaw	Spolu
1	Micinski Boguslaw	PL/KPR	86,33	87,33	173,67
2	Budai Ján	SK/SZCH	87,33	85,67	173,00
3	Pindeš & Tokušev	SK/SZCH	87,00	85,33	172,33
4	Stieranka Marian	SK/SZCH	78,67	73,33	169,33
5	Vrábel Arpád Ing.	CZ/CMSXM	86,00	82,33	168,33
6	Synowski Krzysztof	PL/KPR	78,33	87,00	165,33
7	Lehmann Michael	D/DGD	80,00	82,33	162,33
8	Barčín Branislav	SK/AKVA	77,33	64,67	142,00
9	Altenbeck Walter	D/DGD	86,67	x	86,67
10	Krček Karel Ing.	CZ/CMSXM	78,33	x	78,33
11	Bergner Jens	D/DGD	75,67	x	75,67
12	Majer Vladimír	SK/SZCH	74,67	x	74,67

3.4 Kategória *Poecilia velifera*

Poradie	Chovateľ	Organizácia	Hrabušice	Wroclaw	Spolu
1	Lehmann Michael	D/DGD	91,33	89,00	180,33
2	Vyslúžil Ivan	SK/SZCH	82,67	72,67	155,33
3	Krček Karel Ing.	CZ/CMSXM	84,00	70,00	154,00
4	Oziomek Janusz	PL/PTAT	80,33	x	80,33
5	Oziomek Anna	PL/PTAT	76,33	x	76,33
6	Stieranka Marian Ing.	SK/SZCH	x	73,00	73,00
7	Pindeš & Tokušev	SK/SZCH	x	60,67	60,67

3.5 Kategória *Poecilia latipinna*

Poradie	Chovateľ	Organizácia	Hrabušice	Wroclaw	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SK/SZCH	84,67	89,67	174,34
2	Lehmann Michael	D/DGD	84,00	x	84,00
3	Budai Ján	SK/SZCH	79,67	x	79,67
4	Oziomek Katarzyna	PL/PTAT	79,00	x	79,00
5	Oziomek Anna	PL/PTAT	0,00	x	0,00

3.6 Kategória *Poecilia sphenops*

Poradie	Chovateľ	Organizácia	Hrabušice	Wroclaw	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SK/SZCH	89,33	90,33	179,67
2	Micinski Boguslaw	PL/KPR	86,33	85,00	171,33
3	Vrábel Arpád Ing.	CZ/CMSXM	85,00	84,00	169,00
4	Jakubec Ladislav	SK/SZCH	80,33	87,00	167,33
5	Krampitz Erich	D/GGD	81,33	85,67	167,00
6	Budai Ján	SK/SZCH	78,00	88,00	166,00
7	Felt Josef0	CZ/IRIS	81,33	80,67	162,00
8	Schramm Gunther	D/GGD	79,00	78,67	157,67
9	Stieranka Marian Ing.	SK/SZCH	80,33	76,33	156,67
10	Jakubec Lukáš	SK/SZCH	0,00	78,00	78,00
11	Pindeš & Tokušev	SK/SZCH	77,67	x	77,67
12	Popadič Alexander	SK/SZCH	75,00	x	75,00
13	Jakubcová Mária	SK/SZCH	75,00	0,00	75,00
14	Altenbeck Walter	D/DGD	74,00	x	74,00
15	Domin Anton	SK/SZCH	x	67,67	67,67
16	Majer Vladimír	SK/SZCH	0,00	65,67	65,67
17	Popadič Peter	SK/SZCH	65,00	x	65,00
18	Popadič Branislav	SK/SZCH	0,00	x	0,00
19	Lučiviansky René	SK/SZCH	x	0,00	0,00

4) Majstrovstvá Slovenska chovateľov Xipho-Molly 2007

Slovenskí chovatelia mečoviek, plát a molynézii sa okrem súťažných výstav v Hrabušiciach a Wroclawi, ktoré sa započítali do ME, zúčastnili aj súťaží v Plzni, Ostrave a v Prahe. Vzhľadom na túto skutočnosť boli do Majstrovstiev Slovenska započítané najlepšie bodové výsledky z 2 výstav v každej súťažnej kategórii.

4.1 Kategória *Xiphophorus helleri*

Poradie	Chovateľ	Organiz.	Hrabušice	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Praha	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SZCH	87,67	89,67	88,67	92,00	87,67	181,67
2	Jakubec Ladislav	SZCH	72,67	x	83,67	92,67	x	176,33
3	Štieranka Marian	SZCH	79,00	77,00	79,33	75,33	x	158,33
4	Vetrák Milan	SZCH	82,00	x	76,00	x	x	158,00
5	Domin Anton	SZCH	x	x	74,67	80,33	x	155,00
6	Pindeš & Tokušev	SZCH	77,33	x	74,33	x	x	151,66
7	Janečko Ján	SZCH	86,67	x	x	x	x	86,67
8	Budai Ján	SZCH	82,33	x	x	x	x	82,33
9	Kaclík Peter	KAS	x	x	x	75,67	x	75,67
10	Barčín Branislav	KAS	69,33	x	x	x	x	69,33
11	Jakubcová Mária	SZCH	69,00	x	0,00	x	x	69,00

4.2 Kategória *Xiphophorus maculatus*

Poradie	Chovateľ	Organiz.	Hrabušice	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Praha	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SZCH	87,33	87,33	91,00	92,67	85,67	183,67
2	Štieranka Marian	SZCH	80,67	x	62,00	81,00	x	161,67
3	Fujko Ľudovít	SZCH	72,33	66,00	69,67	x	x	142,00
4	Burger Boris Ing.	SZCH	66,67	70,33	70,67	71,00	x	141,67
5	Pindeš & Tokušev	SZCH	83,67	x	x	x	x	83,67
6	Cirák Richard	SZCH	76,33	x	x	x	x	76,33
7	Jakubec Ladislav	SZCH	76,33	x	x	x	x	76,33
8	Slobodník Ján	SZCH	75,00	x	x	x	x	75,00
9	Kaclík Peter	KAS	x	x	x	73,00	x	73,00

4.3 Kategória *Xiphophorus variatus*

Poradie	Chovateľ	Organiz.	Hrabušice	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Praha	Spolu
1	Budai Ján	SZCH	87,33	77,33	85,67	x	x	173,00
2	Pindeš & Tokušev	SZCH	87,00	64,67	85,33	x	x	172,33
3	Štieranka Marian	SZCH	78,67	63,00	73,33	75,33	x	154,00
4	Barčín Branislav		77,33	x	64,67	x	x	142,00
5	Majer Vladimír	SZCH	74,67	x	x	x	x	74,67

4.4 Kategória *Poecilia velifera*

Poradie	Chovateľ	Organiz.	Hrabušice	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Praha	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SZCH	82,67	x	72,67	x	x	155,34
2	Štieranka Marian	SZCH	x	x	73,00	72,33	x	145,33
3	Budai Ján	SZCH	x	x	x	67,67	x	67,67
4	Pindeš & Tokušev	SZCH	x	x	60,67	x	x	60,67

4.5 Kategória *Poecilia latipinna*

Poradie	Chovateľ	Organiz.	Hrabušice	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Praha	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SZCH	84,67	x	x	x	x	84,67
2	Budai Ján	SZCH	79,67	x	x	x	x	79,67

4.6 Kategória *Poecilia sphenops*

Poradie	Chovateľ	Organiz.	Hrabušice	Plzeň	Wroclaw	Ostrava	Praha	Spolu
1	Vyslúžil Ivan	SZCH	89,33	77,67	90,33	89,67	84,00	180,00
2	Budai Ján	SZCH	78,00	80,33	88,00	89,33	x	177,33
3	Jakubec Ladislav	SZCH	80,33	x	87,00	70,67	x	167,33
4	Štieranka Marian	SZCH	80,33	x	76,33	x	x	156,66
5	Jakubcová Mária	SZCH	75,00	x	0,00	76,33	x	151,33
6	Domin Anton	SZCH	x	67,33	67,67	76,00	x	143,67
7	Jakubec Lukáš	SZCH	0,00	x	78,00	x	x	78,00
8	Pindeš & Tokušev	SZCH	77,67	x	x	x	x	77,67
9	Popadič Alexander	SZCH	75,00	x	x	x	x	75,00
10	Majer Vladimír	SZCH	x	x	65,67	x	x	65,67
11	Popadič Peter	SZCH	65,00	x	x	x	x	65,00
12	Lučiviansky René	SZCH	x	x	0,00	x	x	0,00
12	Popadič Branislav	SZCH	0,00	x	x	x	x	0,00

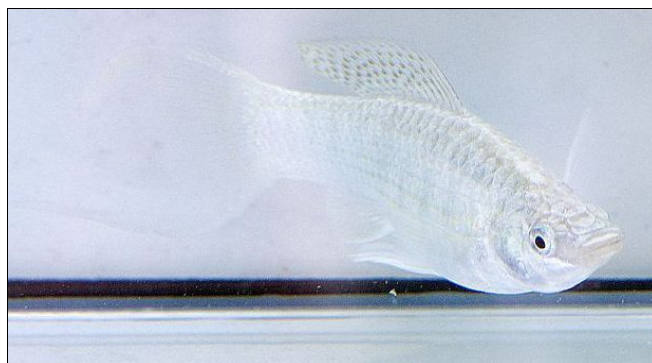
Xiphophorus helleri. (Foto: Peter Kaclík)

Poecilia velifera. (Foto: Peter Kaclík)

Xiphophorus maculatus. (Foto: Peter Kaclík)

Poecilia latipinna. (Foto: Peter Kaclík)

Xiphophorus variatus. (Foto: Peter Kaclík)

Poecilia sphenops. (Foto: Peter Kaclík)

5) Medzinárodné majstrovstvá chovateľov bojovníc *Betta splendens* 2007

Do konečných výsledkov Medzinárodných majstrovstiev chovateľov bojovníc *Betta splendens* boli započítané najvyššie bodové hodnotenia z českého kola v Hradci Králové, z nemeckého kola v Naila a zo slovenského kola organizovaného v Martine. Konečné úplné výsledky sú nasledovné:

Por.	Účastník	Organ.	H.Králové (CZ)	Naila (D)	Martin (SK)	Spolu
1	Andrt Holm	RGC/D	66,00	74,00	69,00	209,00
2	Stieranka Marian Ing.	SZCH/SK	62,00	66,00	58,00	186,00
3	Fodor Martin	SZCH/SK	58,00	66,00	60,00	184,00
4	Vetrák Milan	SZCH/SK	57,00	65,00	59,00	181,00
5-9	Čirák Richard	SZCH/SK	69,00	58,00	53,00	180,00
5-9	Bulla Peter	SZCH/SK	59,00	67,00	54,00	180,00
5-9	Chmelař Josef Ing.	RGC/CZ	62,00	64,00	54,00	180,00
5-9	Tokušev Richard	SZCH/SK	52,00	67,00	61,00	180,00
5-9	Boudný Slavomil	RGC/CZ	61,00	57,00	62,00	180,00
10	Fujko Ludovít	SZCH/SK	63,00	53,00	63,00	179,00
11	Mateides Róbert Ing.	SZCH/SK	55,00	56,00	62,00	173,00
12	Bärecke Christoph	RGC/D	54,00	67,00	51,00	172,00
13	Hulman Vladimír Ing.	RGC/CZ	60,00	52,00	56,00	168,00
14	Slobodník Ján	SZCH/SK	51,00	59,00	57,00	167,00
15	Burger Boris Ing.	SZCH/SK	50,00	56,00	58,00	164,00
16	Konôpka Miroslav	SZCH/SK	56,00	48,00	56,00	160,00
17	Boháčik Pavol	SZCH/SK	56,00	50,00	51,00	157,00
18	Vyslúžil Ivan	SZCH/SK	35,00	53,00	62,00	150,00
19	Schultheiss Marion	EHBBC/D	65,00	81,00	x	146,00
20	Schwieder Ingo	EHBBC/D	60,00	85,00	x	145,00
21	Jovanov Heike	EHBBC/D	67,00	57,00	x	124,00
22	Bock Heinz	RGC/D	54,00	x	59,00	113,00
23	Barčín Branislav	AKVA/SK	53,00	x	53,00	106,00
24	Lecheler Roland	AV Krumbach/D	x	78,00	x	78,00
25	Phumchoosri Atison	Thailand	x	73,00	x	73,00
26	Górny Alfred	PTAT/PL	x	x	71,00	71,00
27	Oziomek Janusz	PTAT/PL	x	x	70,00	70,00
28	Menz Joachim	EHBBC/D	x	67,00	x	67,00
29	Oziomek Katarzyna	PTAT/PL	x	x	66,00	66,00
30	Ende Hans-Jurgen	RGC/D	x	x	65,00	65,00
31-33	Chmelík Ján	CLA/SK	64,00	x	x	64,00
31-33	Janečko Ján	SZCH/SK	x	x	64,00	64,00
31-33	Giemza Zbigniew	PTAT/PL	x	x	64,00	64,00
34-35	Chuda Tomáš	CLA/CZ	62,00	x	x	62,00
34-35	Górny Maria	PTAT/PL	x	x	62,00	62,00
36-38	Javorská Miluše	H.Králové/CZ	61,00	x	x	61,00
36-38	Nelte Stefan	EHBBC/D	x	x	61,00	61,00
36-38	Budai Ján	SZCH/SK	x	x	61,00	61,00
39-41	Felgr Jaroslav	AT RK/CZ	60,00	x	x	60,00
39-41	Zydaczewski Anatol	PTAT/PL	x	x	60,00	60,00
39-41	Bayer Heinrich	AKL/D	x	x	60,00	60,00
42-43	Schiling Peter	AKL/D	x	x	58,00	58,00
42-43	Dočekal Zdeněk	Tetra/CZ	x	x	58,00	58,00
44-46	Joep van Esch	EHBBC/NL	57,00	x	x	57,00
44-46	Koudelka Martin	Kladno/CZ	57,00	x	x	57,00
44-46	Jakubec Ladislav	SZCH/SK	x	x	57,00	57,00
47	Skalik Lech	PTAT/PL	x	x	55,00	55,00
48-50	Kroupa Miloš	AT RK/CZ	54,00	x	x	54,00
48-50	Kania Jozef	PTAT/PL	x	x	54,00	54,00
48-50	Domin Anton	SZCH/SK	x	x	54,00	54,00
51-52	Kosek Robert	AT RK/CZ	52,00	x	x	52,00
51-52	Tymiec Marta	PTAT/PL	x	x	52,00	52,00
53	Hašek Arnošt	B. Třemešná/CZ	51,00	x	x	51,00
54	Mendrek Kazimierz	PTAT/PL	x	x	50,00	50,00
55	Boudný Martin	RGC/CZ	x	46,00	x	46,00
56	Ruttokay Miroslav	SZCH/SK	44,00		x	44,00

6) Majstrovstvá Slovenska chovateľov bojovníc *Betta splendens* 2007

Okrem kôl započítavaných do Medzinárodných majstrovstiev boli v roku 2007 zorganizované aj ďalšie súťažné výstavy bojovníc, a to v poľskej Bielsko Bialej, v Plzni, Ostrave a v Bratislave. V záujme podpory a rozvoja aj ostatných súťaží, nie len tých, čo sú započítané do Medzinárodného majstrovstva, boli do Majstrovstva Slovenska započítané 4 najvyššie hodnotenia zo všetkých 7 organizovaných súťažných výstav v roku 2007. Úplné konečné výsledky sú nasledovné:

Por.	Účastník	Organ.	H.Kráľové	B.Biala	Naila	Plzeň	Martin	Ostrava	Bratislava
1	Stieranka Marian Ing.	SZCH	62,00	84,00	66,00	74,00	58,00	71,50	72,00
2	Fodor Martin	SZCH	58,00	80,00	66,00	74,00	60,00	72,00	62,00
3	Fujko Ľudovít	SZCH	63,00	77,00	53,00	74,00	63,00	51,00	77,00
4	Vetrák Milan	SZCH	57,00	86,00	65,00	72,00	59,00	67,50	55,00
5	Burger Boris Ing.	SZCH	50,00	79,00	56,00	x	58,00	70,50	73,00
6-7	Cirák Richard	SZCH	69,00	78,00	58,00	74,00	53,00	x	x
6-7	Tokušev Richard	SZCH	52,00	82,00	67,00	x	61,00	69,00	56,00
8	Domin Anton	SZCH	x	79,00	x	71,00	54,00	x	68,00
9-10	Mateides Róbert Ing.	SZCH	55,00	84,00	56,00	68,00	62,00	x	x
9-10	Bulla Peter	SZCH	59,00	78,00	67,00	66,00	54,00	x	x
11	Konôpka Miroslav	SZCH	56,00	77,00	48,00	70,00	56,00	63,00	59,00
12	Slobodník Ján	SZCH	51,00	83,00	59,00	69,00	57,00	x	x
13	Barčín Branislav	KAS	53,00	x	x	72,00	53,00	x	75,00
14	Boháčik Pavol	SZCH	56,00	x	50,00	72,00	51,00	x	x
15	Vyslúžil Ivan	SZCH	35,00	x	53,00	68,00	62,00	x	x
16	Pešek Miloslav	KAS	x	x	x	x	x	x	79,00
17	Jarkovský Tomáš	ČLA	x	x	x	x	x	x	76,00
18-19	Bachár Juraj	KAS	x	x	x	x	x	x	69,00
18-19	Pavlovič Ján	ČLA	x	x	x	x	x	x	69,00
20	Pindrochová Katarína	FREE	x	x	x	x	x	x	65,00
21-22	Chmelík Ján	ČLA	64,00	x	x	x	x	x	x
21-22	Janečko Ján	SZCH	x	x	x	x	64,00	x	x
23	Budai Ján	SZCH	x	x	x	x	61,00	x	x
24	Jakubec Ladislav	SZCH	x	x	x	x	57,00	x	x
25	Ruttkay Miroslav	SZCH	44,00	x	x	x	x	x	x

(Foto: Peter Kaclík)

Všetkým súťažiacim ďakujeme za ich účasť v jednotlivých súťažných kategóriách v sezóne 2007, víťazom gratulujeme, želáme mnoho ďalších chovateľských úspechov a tešíme sa, že sa opäť stretneme v súťažnej sezóne 2008.

IKANPEMBURU (6): VÝPRAVA ZA MIZÍCÍ KREVETKOU "WHITE HEAD BEE"

Zhou Hang

9. září 2006, malé město v Ying De, Čína

Krevetka "White Head Bee" (a nebo také "Diamond Bee", řekl bych) stála ve velkoobchodech v září 2004 jen 0,20 RMB. Za dva roky její cena stoupla 15-20krát. Ani za velké peníze ale nebylo možné se k těmto krevetkám dostat, pokud jste neměli dobré kontakty na jejich dodavatele. V nabídce lovců krevet byly různé jiné variety, jako obyčejné "Bee", modré a "Tiger" krevety, a to na týdenní bázi. Zdálo se, že "White Head Bee" prostě z trhu vymizela.

Můj akva-přítel a já jsme v tu dobu navštívili jedno malé město v Ying De, 150 km severně od Guangzhou, setkali se s lovcem krevet a konečně zahlédli domovinu této krásné krevetky, než zmizí nadobro!

Po krátké jízdě motorkou jsme se vydali na pěší pochod. Nebyl jsem ve své kůži díky dvěma skleničkám rýžového vína, co jsme si dal k obědu... ;-)

Vlevo Bei Jiang. (Foto: Zhou Hang)

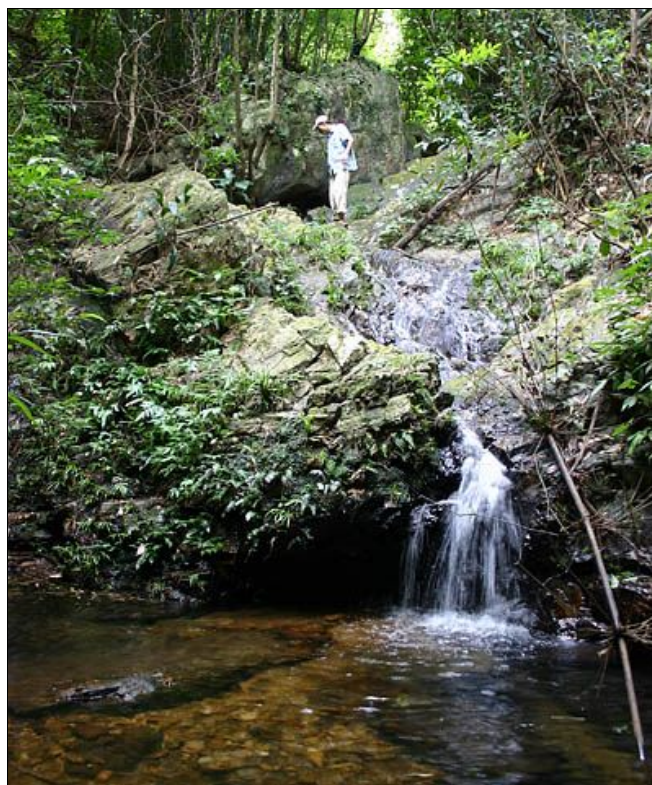
(Foto: Zhou Hang)

Tahle část byla zalesněna před 3 roky. (Foto: Zhou Hang)

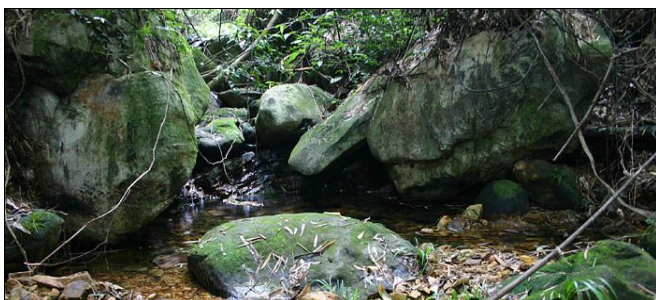
A je to tu, musíme se prodírat... (Foto: Zhou Hang)

Malý vodopád. (Foto: Zhou Hang)

Konečně jsme našli dobře skrytý potok. (Foto: Zhou Hang)

Typický horský potok – podle lovce krevet tu teplota zůstává po celý rok prakticky nezměněná. (Foto: Zhou Hang)

Tenhle potok je dlouhý jen asi 3 nebo 4 kilometry, potom se vlévá do Bei Jiang. Krevety se ale v jeho nižších partiích nenacházejí.

Bližší pohled do potoka. (Foto: Zhou Hang)

Při pohledu do vody byly vidět obvyčejnější krevety, které jsou tu v hojnějším počtu. Jde o *Caridina* sp., blíže nevím, musíte se zeptat nějakého experta ;-)

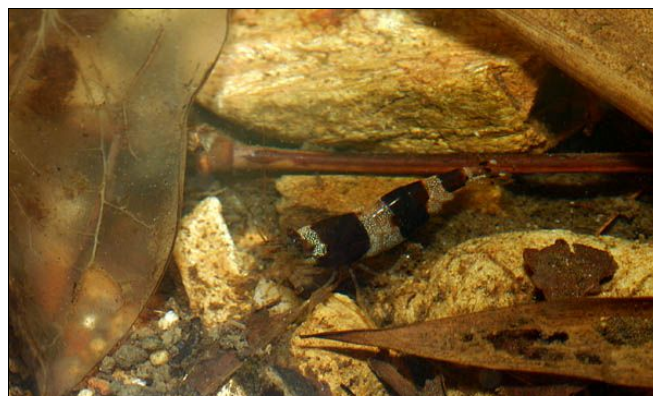
(Foto: Zhou Hang)

Konečně jsme po 10 minutách hledání našli i "White Head Bee"! Jednalo se o zatím nepopsanou krevetku, ale popis by měl být zveřejněný co nevidět. Rukopis už byl nachystaný, jen prý chyběly údaje o lokalitě. A samozřejmě, typová lokalita je právě tady!

Krevety se živí na spadném listí. Kromě nich jsem viděl ve vodě ještě pulce dvou různých druhů žab.

(Foto: Zhou Hang)

(Foto: Zhou Hang)

(Foto: Zhou Hang)

Cestou zpátky nám náš průvodce řekl, že před sedmi lety se tyto krevety nacházely v pěti nebo šesti potocích, ale dnes už zbývá jen jediný... a jestli někdo koupí i tyhle pozemky a odlesní je, krevety zmizí navždycky... on už je nemůže vůbec nikde jinde najít.

Doufejme, že se jim dobře daří na nějakém jiném místě.

HAUSTIERMESSE, 10.-11. NOVEMBRA 2007, VIEDEŇ, RAKÚSKO

Norman Durný

Najväčšiu predajnú výstavu domácich miláčikov Rakúska – Haustiermesse – konanú tentokrát na výstavisku vo Viedni si niekoľko členov nášho klubu nenechalo ujsť. Najmä keď veľkú časť z nej tvorila akvaristika.

Haustierrmesse konaná počas novembrového víkendu sľubovala ako svoju súčasť, okrem iného, predaj akváriových živočíchov, techniky, doplnkov a ostatných akvaristických potrieb. Haustierrmesse – EXOTICA zameraná najmä na akvaristiku a teraristiku ponúkla aj súťažnú výstavu akvárií a počas dňa aj rôzne prednášky s príbuznou tematikou.

V inkriminované sobotné ráno naša výprava (Ivan, Milo, Raviolka a ja) nasadla do auta spolu so starostlivo pripravenými prepravkami na prípadné nákupy. Cesta z Bratislavy do Viedne ubehla rýchlo a samotné hľadanie výstaviska bolo vďaka príkladnej navigácii na internetovej stránke Haustierrmesse [1] jednoduché, takže sme dorazili na miesto s malou rezervou.

Na naše prekvapenie bola už vstupná hala výstaviska poloplná a záujemcovia už stáli v radách a kupovali si vstupenky. Jednodňové vstupné pre dospelých bolo 9,- Euro, čo na rakúske možnosti bolo veľmi prijateľné.

Vstupná hala pred začatím výstavy. (Foto: Norman Durný)

Po zakúpení vstupeniek sme pri vyčkávaní na otvorenie výstavy stretli Rakúskeho kolegu – akvaristu Gerharda Ostržila, člena rakúskeho spolku Guppy, s ktorým sme chvíľku podiskutovali a odovzdali pozvanie na našu najbližšiu klubovú akciu – Akvazimu. Darmo, akvaristický svet nie je až taký veľký :-)

Po otvorení vstupných brán a vkročení do akvaristickej časti nás milo prekvapila jej rozsiahlosť. Hala s rozmermi približne 100 x 200 m bola rozdelená na akvaristickú a (o čosi väčšiu) teraristickú časť. Všetci vopred avizovaní

vystavovatelia – predajcovia, či už známe veľké firmy alebo menšie obchody, boli prítomní a obohatení o veľký počet menších stánkov s predajcami súkromných chovov, pestovateľmi rastlín, prípadne výrobcami rôznych akvaristických pomôcok či dekorácií.

Jediný člen nášho klubu, ktorý na Haustierrmesse aj predával svoje odchovy – Milan Libal.

(Foto: Norman Durný)

Veľký podiel tvorili predajcovia s ručne vyrábaným dekoráčnym materiálom, prípadne prírodninami, či už upravovanými alebo neupravovanými. Veľký výber rôznych druhov koreňov, prírodných kameňov s rôznymi úpravami a v najrozmanitejších farbách bol úžasný. Taktiež bol obrovský výber rôznych úkrytov či vytieracích dutín z pálenej hliny.

Medzi rôznymi doplnkami sa našli aj výrobky imitujúce prírodniny, ktoré boli niekedy na nerozoznanie od tých ozaj prírodných.

Výber rôzne upravených aj neupravených prírodnín bol naozaj veľký. (Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

Ryby sa predávali chovateľom zjavne veľmi dobre.

(Foto: Norman Durný)

Rôzne výrobky z pálenej hliny pre akvaristiku.

(Foto: Norman Durný)

„Umelé“ napodobeniny prírodnín. (Foto: Norman Durný)

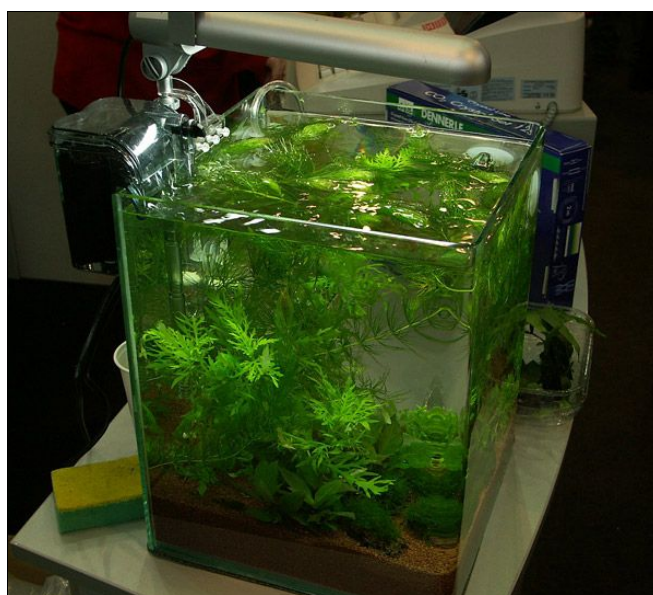
Medzi najväčšími firmami ponúkajúcimi svoje výrobky nechýbali ani Tetra, JBL, Dennerle, Sera, Arcadia, Eheim, Resun a mnohé menšie. Niektoré ponúkali celý ich sortiment, iné – ako napr. Dennerle – vsadili na „hity sezóny“ a novinky najmä v rastlinách a technike pre mini a nanoakváriá.

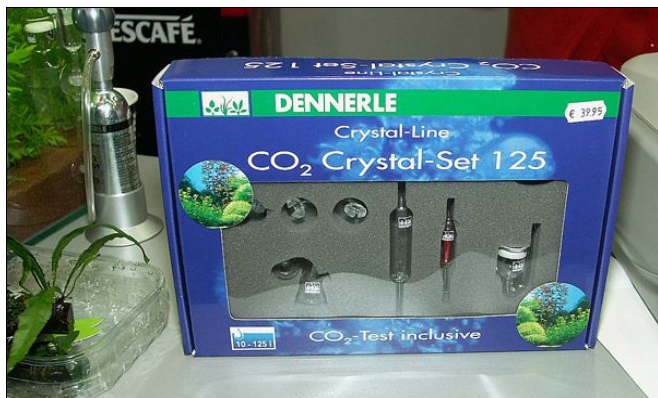
Kompletný sortiment Dennerle. (Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

Miniakvárium s „minitechnikou“ vrátane filtra, osvetlenia a CO2 techniky. (Foto: Norman Durný)

Celosklenená súprava na dodávku CO2 pre akváriá. Vľavo id krabice vidno zásobnú fľašu CO2 pre miniakváriá.
(Foto: Norman Durný)

Z ponúkaného tovaru, okrem nejakých technických novinek, sme sa samozrejme tešili najmä na živé organizmy pre naše akváriá. Predajcovia okrem „klasického“ sortimentu ponúkali aj rôzne vzácnejšie živočíchy či rastliny. Výber bol veľmi slušný a každý akvarista by si vybral. Zo vzácnejších rýb boli na predaj najmä rôzne sumčeky, africké jazerné cichlidy a juhoamerické drobné cichlidky. Z bezstavovcov bol na naše pomery obrovský výber, desiatky druhov a foriem kreviet od „tuctových“ až po vysokošlachtené, niekoľko druhov rakov a najmä ulitníky, ktoré mnohí z nás ešte ani nevideli.

Jeden z krásnych ulitníkov s lemovaním otvoru ulity s jasnými oranžovými bodkami. (Foto: Norman Durný)

Jedna zo zaujímavých a pomerne novo importovaných krevietiek. (Foto: Norman Durný)

Niektorým rakom sa nechcelo čakať na nový domov a rozhodli sa ho hľadať sami. (Foto: Norman Durný)

Sumčekov bol slušný výber. (Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

Okrem neživého tovaru a rýb, kreviet, rakov a ulitníkov bol samozrejme aj veľký výber rastlín, či už z produkcie firmy Dennerle alebo súkromných menších pestiarní. Rastliny boli ponúkané vo vynikajúcom stave, pekne v akváriách alebo na stoloch, dobre osvetlené. Osobne ma prekvapila veľkosť ponúkaných rastlín, resp. naplnenosť predajných košíčkov. Pri takto kvalitných rastlinách a ich mohutnosti, resp. počte sa ani vyššie ceny na naše pomery nezдали byť príliš vysoké. Možno aj preto si niektorí z nás kúpili zaujímavé exempláre.

Kvalitných rastlín bol naozaj veľký výber.

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Markéta Rejlková)

Z ponúkaného tovaru by som ešte rád spomenul aj živé krmivo pre akváriové živočíchy, ktoré u nás nie je príliš bežné. Predávali sa najmä patentky, dafnie či nitenky balené v sáčkoch s vodou. Takéto balenia je bežné vídať aj na menších akvaristických burzách v Rakúsku a niektoré firmy chovajúce tieto živočíchy ponúkajú aj zasielanie tohto krmiva malým odberateľom. Výber živočíchov býva značne veľký, od lariev rôznych komárov a pakomárov vo viacerých veľkostiach až po cyklop, dafniu, artémiu, drobné krevetky pre morské ryby a podobne.

Ponúkané živé krmivo. (Foto: Norman Durný)

Pre vyznávačov morskej akvaristiky bol výber ponúkaného tovaru menší, no okrem techniky sa našli aj predajcovia koralov, sasaniek či živých kameňov.

Akvária s koralmi a sasankami na predaj.

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Markéta Rejlková)

Niekoľko živočíchov z výstavného akvária od obchodu Tomys ZOO. (Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Markéta Rejlková)

Keďže okrem predajnej časti bola avizovaná aj súťažná výstava akvárií, očakávali sme pri veľkosti celej akcie niečo viac „pompézne“. Čakalo nás však len niekoľko akvárií o objeme od 50 do 100 l, no každé bolo iné rozmermi aj ináč osvetlené. Výstava bola skôr „domáceho“ typu. Akcia takejto veľkosti a návštevnosti si podľa mňa žiadala viac akvárií, lepšie umiestnenie a rovnaké podmienky u všetkých vystavovateľov.

Samotné akváriá však boli zariadené naozaj inšpiratívne a určite oslovili všetkých návštevníkov akcie. V niektorých boli vidieť aj zaujímavé živočíchy z chovov vystavovateľov, prípadne rastlinárske „lahôdky“.

Pri obzeraní výstavných akvárií sme sa samozrejme nezapreli a čo-to sme sa popytali. Pri začutí našej „nemčiny“ a následných otázkach odkiaľ sme sme si vymenili niekoľko rád a skúseností s vystavujúcimi členmi rakúskych akvaristických klubov a taktiež odovzdali vrele pozvanie na našu Akvazimu.

Niekoľko vystavovaných akvárií a živočíchov v nich.

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

(Foto: Norman Durný)

Na predaj neboli vždy len teplovodné ryby.

(Foto: Norman Durný)

Vidieť sme videli všeličo, aj takéto spojenie „najvyššieho dizajnu“ v podaní svetiel Arcadia s „gýčovým“ zariadením akvárií farebným štrkom. (Foto: Norman Durný)

Akvárium firmy Dennerle. (Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Markéta Rejlková)

Predaj L-sumcov. (Foto: Markéta Rejlková)

Z výstavných akvárií... (Foto: Markéta Rejlková)

Pterophyllum scalare Manacapuru. (Foto: Markéta Rejlková)

Salaria fluviatilis. (Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Markéta Rejlková)

(Foto: Norman Durný)

Počas celej akcie prebiehali v tichej časti oddelenej od predajno-výstavných priestorov prednášky s príbuznou tematikou. Počas mojej návštevy prebiehala akurát cestopisná prednáška o výprave do Afriky.

Prednášková miestnosť. (Foto: Norman Durný)

V druhej časti haly bola bohato zastúpená aj teraristika. Okrem terárií a kompletného vybavenia sa tu dali kúpiť aj vzácne teráriové subtropické a tropické rastliny, ako napr. sukulenty, bromélie, orchidey. Z živočíchov boli na predaj všetky možné aj nemožné teráriové červy, stonožky, strašilky, slimáky, chrobáky, hady, žaby, korytnačky atď.

Jeden z ponúkaných hadov. (Foto: Norman Durný)**Množstvo rastlinstva nielen pre terarijné účely.**

(Foto: Norman Durný)

Výber vybavenia terárií bol obrovský. (Foto: Norman Durný)

Keďže súčasťou Haustiermesse boli aj výstavy psov a mačiek, nakukli sme aj tam. Z nedostatku času však len na chvíľku. Hala so psami a mačkami bola asi dvakrát taká veľká, program v nej bežal počas celého trvania výstavy a nám neostal po návšteve akvaristickej časti čas nazvyš.

Na záver by som ešte dodal, že podľa usporiadateľov navštívilo Haustiermesse 20.000 návštevníkov [1], čo je veľmi slušný počet a tendencia je teda stúpajúca. Čo sa týka predajných častí, tie ako inokedy nesklamali, najmä väčšie firmy sa veľmi dôstojne prezentovali a ako to už býva zvykom, 10-20% výstavná zľava potešila aj nakupujúcich. Nákup živočíchov, ktoré sa nevyskytujú bežne v akvaristikách – a najmä priamo od chovateľov, často s cennými radami – je taktiež veľké plus takejto akcie. Čo ma trochu sklamalo, bola výstava akvárií, ktorá sa mi zdala neprimeraná takejto akcii, no aj tak bolo na čo pozerieť.

Tým, ktorí teraz lutujú, že s nami nešli, môžem oznámiť, že Haustiermesse 2008 sa bude konať opäť vo Viedni 15.-16. novembra 2008 [1].

[1] www.haustiermesse.at

AKVAZIMA 2007

Patrik Bíro

Koniec roku 2007 sa pomaly ale o to nezadržateľnejšie blížil a nás členov KLUBu.AKVA.SK čakala okrem príprav na najväčší sviatok v roku ešte jedna milá akcia. Po návšteve Mikuláša do Bratislavy zavítala aj Akvazima. Presnejšie 8.-9.12. do Kultúrneho domu Ružinov.

Už tradične bola akcia naplánovaná na 2 dni. To pre organizátorov znamenalo začať s prípravami už pár týždňov dopredu. Podľa dohodnutého hlavného motívu Akvazimy: Výstava miniakvárií a rastlín. Bolo v prvom rade potrebné zabezpečiť akváriá (keďže sme ešte veľmi mladý klub, tak si všetko zaobstarávame postupne...). Nasledovala výroba stojanu, čistenie štrku, zabezpečenie osvetlenia, dohodnutie priestorov, zabezpečenie prednášajúcich, služieb kto a kedy bude môcť podať pomocnú ruku a ja neviem čoho ešte všetkého.

V stredu 5.12. sa do kultúrneho domu doviezli veľké akváriá, aby sa mohli naplniť vodou. Vo štvrtok 6.12. na Mikuláša sa pokračovalo v napúšťaní a v montovaní veľkého stojanu. Na posledný deň pred akciou ostala najväčšia časť práce – pripraviť priestor pre burzu, vysadiť všetky rastliny, umožniť zúčastneným zariadiť miniakváriá, pripraviť fotografickú minigalériu. Nakoniec sa všetko podarilo a Akvazima sa mohla začať.

V sobotu od skorého rána sa už opäť pracovalo. Predajcovia si pripravovali svoje predajné miesta a organizátori doťahovali posledné detaily. Deväť hodina sa nezadržateľne blížila a netrpezliví návštevníci sa pomaly zhromažďovali pred „stánkom“ s lístkami. Úderom deviatej sa brány bratislavskej Akvazimy otvorili.

(Foto: Peter Kacčík)

(Foto: Peter Kacčík)

Pre najmenších návštevníkov sme pripravili úlohu. Kým si rodičia kúpili lístky, mali hodiť veľkou kockou. Keď padol znak klubu, vyhrali malé plyšové zvieratko; pokiaľ nepadol, aj tak získali cenu útechy – cukrík. A tradične si mohli zobrať aj omaľovánku, ktorú si mohli v detskom kútiku vymaľovať.

(Foto: Peter Kacčík)

Po zapltení vstupného už na návštevníkov čakali predajcovia so svojou ponukou od rýb, krevetiek, rastlín, techniky, krmív, chémie... až po rôzne dekorácie. Výstava bola v priestoroch za burzou a tie sa taktiež veľmi rýchlo zaplnili. Tu mohli návštevníci okrem súťažných miniakvárií, za ktoré mohli hlasovať a tak ovplyvniť výsledky súťaže, vidieť aj akváriá s veľkým počtom rôznych akváriových rastlín. O výstave miniakvárií nájdete článok v rubrike *Aquadesign*.

Pri „fontáne“ boli už tradične vystavené fotografie z klubovej činnosti a podvodného sveta. Trošku bokom sa nachádzal jeden veľmi zaujímavý priestor. A to malé premietanie videa s akvaristickou tematikou. Bohužiaľ bol až moc bokom a veľa návštevníkov si to ani nevšimlo.

(Foto: Peter Kacčík)

Organizačne všetko šliapalo. Jedni predávali vstupné, iní dozerali na poriadok, ďalší predávali v klubovom alebo vlastnom stánku. Čas ubíhal rýchlo a popri povinnostiach sa ho trochu našlo aj na stretnutia s ostatnými kolegami a nebojím sa povedať :-) aj priateľmi.

Po rýchlom obede (niektorým organizátorom sa to nepodarilo :-)) už nastal čas na prednáškové popoludnie. Na úvod členovia poroty krátko zhodnotili súťažnú výstavu miniakvárií a odmenili najlepších tvorcov. Potom už nasledovali prednášky.

Prvá prednáška od Jozefa Somogyiho – *Echinodory, nomenklatúra, akvaristika*. A druhá prednáška od Petra Kaclíka (Skalu) – *Výživa rýb*. Podrobnejšie o týchto prednáškach sa tu rozpisovať nebudem, a to z dvoch dôvodov. Prvý je prozaický, ako jeden zo spoluorganizátorov som mal iné povinnosti na inom mieste. Druhý dôvod je ale dôležitejší. Tieto prednášky organizujeme pre návštevníkov a prečítať si ich v časopise nie je náš cieľ, tu sú iné články. Preto verím, že nabudúce si okrem času na nákup na burze a prehliadku výstavy nájdete čas aj na posedenie na prednáškach, kde sa dozviete veľa zaujímavostí nielen o vašich rybkách a rastlinách, ale aj o iných druhoch a rôznych zaujímavostiach.

Z prednášky Jozefa Somogyiho. (Foto: Peter Kaclík)

Po prednáškach už veľa času do ukončenia prvého dňa akcie neostávalo, a tak aj poslední návštevníci opúšťali brány Akvazimy. Menej návštevníkov umožnilo aj organizátorom si trochu „vyfúknuť“ a porozprávať sa. Po záverečnej ešte nasledovala kontrola a zabezpečenie priestorov na noc.

V nedeľu ráno už opäť nastúpili organizátori, aby aj druhý deň prebiehal v poriadku. Nasledovala kontrola priestorov, ktorá niesla zo sebou pár kozmetických úprav a mohli sa pustiť prví nedeľní návštevníci.

V nedeľu prebiehali opäť všetky akcie, okrem prednáškového popoludnia. Tentokrát bolo návštevníkov pomenej, ale verím, že väčšina bola s nedeľným časom stráveným na takejto akcii spokojná.

Ako sa blížil koniec Akvazimy, predajcovia sa začali pomaličky baliť a po odzvonení sme sa pustili do upratovania. Vypustenie akvárií, zbalenie rýb, rastlín, rozobratie stojanov, upratanie stolov, odvoz všetkých vecí. Nakoniec sa všetko podarilo a nikomu sa nič nestalo :-)

Verím, že aj Akvazima sa Vám páčila a že prídete aj nabudúce – najbližšie na Akvajar, ktorá tu bude čo nevidieť (1.-2.3.2008). My tam budeme určite a vynasnažíme sa zo všetkých síl, aby sa Vám opäť páčilo.

Týmto chcem poďakovať všetkým, ktorý prispeli k organizácii Akvazimy.

Akvazima v číslach: 18 súťažných miniakvárií, 18 nádrží s akváriovými rastlinami a ďalšie malé expozície (celkovo okolo 1800 l vody vo výstavnej časti), cca 80 vystavovaných druhov rastlín, 27 predajcov, 492 platiacich návštevníkov (deti a dôchodcovia majú vstup zdarma).

Fotoreportáž:

Predajná časť. (Foto: Peter Kaclík)

(Foto: Peter Kaclík)

(Foto: Peter Kaclík)

Milan Líbal alias clarkii. (Foto: Peter Kacčík)

(Foto: Peter Kacčík)

Stánok Milana Líbala. (Foto: Peter Kacčík)

(Foto: Peter Kacčík)

Richard Tokušev. (Foto: Peter Kacčík)

Výstava rastlín. (Foto: Peter Kacčík)

(Foto: Peter Kacčík)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

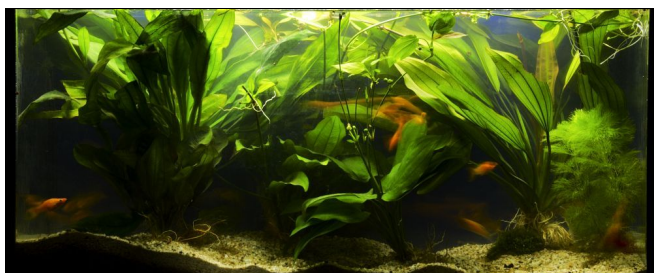
(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

„Biotop Dunaja“ od Ivana Vyslúžila. (Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

Salikovo miniakvárium. (Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

Potamogeton gayi od salika. (Foto: Peter Kaclik)

(Foto: Peter Kaclik)

JIRKA ŠČOBÁK

Branislav Barčín, Miloslav Pešek

V rubrike *klub* by sme vám chceli postupne predstaviť a priblížiť niektorých členov KLUBu.AKVA.SK (teda všetkých, ktorí budú ochotní spolupracovať a zdôveriť sa :-)) !!!). Ich akvaristické zázemie, názory, vízie a nielen to, chceli by sme aj nakuknúť pod pokrivku ich akvaristickej kuchyne a umenia a s prísľubom, že sa to nikto nedozvie, zistiť od nich nejaké drobné, alebo veľké tajomstvá o ich akvaristických úspechoch alebo neúspechoch... a tieto pre čitateľov nášho „časáku“ okamžite zverejniť.

V tomto čísle vám odhalíme trochu viac zo súkromia – samozrejme toho akvaristického – nášho člena Jirka Ščobáka.

Meno: Jiří Ščobák

Nick: Jirka Scobak

Bydlisko: Bratislava

Vek: 37

Zameranie: spoločenská rastlinná akvária

Akvária: jedno 250 l, pak řada středních, malých a mini

Jsem stejný jako jakýkoli jiný návštěvník akvaristiky. Dívám se na akvariální rostliny a říkám si: „Chci tuhle a tuhle a tuhle“. Současně však vím, že to všechno do jedné nádrže nenarvu, proto zakládám malá akvária a miniakvária. Do dnešního dne jich mám asi dvacet. Řídím se zásadou, že pokud vidíte, z čeho je pozadí, máte málo rostlin v akváriu.

Keď niekto spomenie meno Jirka Ščobák, predstavím si človeka, ktorý takmer každý voľný kútik v byte využil na to, aby tam umiestnil nejaké akvárium najrôznejších tvarov a typov. Aj vďaka tomu sme venovali v tomto čísle *Akvária* túto rubriku práve jemu.

Dajme už ale priestor a hlavne slovo Jirkovi, aby nám prezradil trošku viac o všetkom, čo sa uňho spája s akvaristikou.

1. Povedz nám, ktorá oblasť akvaristiky je pre teba najviac zaujímavá a prečo?

Nepovažuji se za specializovaného na nějakou oblast. Když jsem se před rokem registroval na Akva.sk, považoval jsem sám sebe za začínajícího akvaristu, který experimentuje a zjišťuje, jak udržet při životě základní druhy rostlin a ryb. Nepoužívám CO₂ a žádná hnojiva, moje akvária jsou tzv. „blbuvzdorná“, musí vydržet při základní údržbě a občasném zanedbávání. Tvorové v akváriích prodělali selekci a teď mám jen to, co mi přežilo. Protože mám ale zásadu nezasahovat do toho, co funguje, dostaly některé rostliny šanci se slušně rozrůst.

2. Čo považuješ za svoj najväčší akvaristický úspech?

Že mi anubiasy rostou nad hladinu a kvetou.

Že mi papyrus roste na okně i z akvária.

Že mi trpasličí žabky už čtvrtý rok v noci spokojeně potichu „vržou“ v obývacím pokoji (chovány v kouli, samečci se ozývají jen v noci).

Že mi vykvetl dvakrát leknín.

Že mi neuhynul ještě žádný synodontis :-)

A že mají tetry konžské pěknou barvu.

3. Zo stránok www.akva.sk o tebe vieme, že máš doma pomerne dosť akvárií. Čo ťa inšpirovalo k tomu, aby si založil svoje prvé akvárium, respektíve čo ťa inšpirovalo k založeniu každého tvojho akvária?

Můj sen je vlastní zoologická zahrada (spojená s botanicou). V sedmnácti jsem měl doma akvárium, želvy vodní i suchozemské, žáby, scinka, andulky, pět druhů švábů, strašilky, pakobylky, křečky, křečičky campbelovy a džungarské, potkany, myši (obyčejné i bodlinaté), morčata, pískomily, celkem 45 druhů různých živočichů. Teď chovám

ženu a dítě a u nich mi prošly jen ryby a křečící džungarští. Od sedmi let jsem chtěl být zoolog (a ochránce divokých zvířat v Serengeti), když jsem v roce 1993 odcházel z Prahy, nechal jsem doma asi 100 knížek o přírodě a zvířatech.

4. Okrem akvaristiky, je tvojim ďalším koníčkom tanec – našiel by si niečo, čo platí pre obidve tieto záľuby? A druhá otázka, keď a ak doma tancuješ so svojou manželkou, nestáva sa ti, že ti tvoje akváriá zavadzajú? :-)

Nenašel jsem nic společného :-). Žena mě sbalila právě na tom tanci :-). Na podzim 1996. Na druhou stranu jsme po necelém měsíci chození vyrazili spolu na pět týdnů do východní Afriky (bez cestovky, jen s letenkami), takže tu určitá souvislost s přírodou je.

Doma netancujeme, protože na square dance potřebuješ celou čtverylku a callera s aparaturou. Na druhou stranu existuje tzv. round dance (vypadá jako standard a latina na nápovědu) a to doma občas pár kroků uděláme. Akvária nepřekáží, protože jsou na místech, která by asi stejně zůstala nevyužita (žena má občas jiný názor). Nezavazují mě, protože týden bez krmení vydrží (nebo je okolo dost ochotných lidí přijít krmit).

(Foto: Miloslav Pešek)

5. Ako vyzerá starostlivosť o tvoje akváriá? Máš určité pravidlá, vykonávaš niektoré veci pravidelne, používaš pri tom niečo špeciálne, čím by sa mohli inšpirovať aj naši čitatelia...?

Krmím mraženým žrádlem, vodou z akvárií zalévám rostliny (takže se víceméně pravidelně obměňuje), spínače mám na cca 14 hodin s dvouhodinovou přestávkou, používám jen obyčejné úsporné zářivky, ne trubice. V každém akváriu je na dně tenká vrstva zeminy pro tropické rostliny (občas to s množstvím zeminy přeženu a ta pak kvasí, ale víceméně to funguje). Vzduchuji jen ve dvou akváriích.

(Foto: Miloslav Pešek)

6. Vieš, si predstaviť situáciu, že by si musel zrušiť všetky svoje akváriá – čo by to pre teba znamenalo? (V podstate je to preformulovaná otázka, čo pre teba znamená akvaristika :-))

Nedovedu. Stolitrové akvárium jsem měl na pracovním stole od roku 1994, prošlo se mnou pět firem, sumíček indický je starší než moje dítě. Před rokem a půl jsem ho upgradoval na 250 l, jsem hrdý, že přestože obsahuje moji sbírku synodontisů a jiných sumecků, je celé zarostlé kryptokorynami.

7. Existuje nejaký druh rýb alebo rastlín, poprípade bezstavovcov, ktoré určitým spôsobom uprednostňuješ a ktorým sa viac venuješ?

Upřednostňuji rostliny, které jsou nenáročné. Kryptokoryny, echinodory. Aktuálně je v nejlepšímu stavu akvárium s kryptokorynami a lekníny. Mám X-tou generaci gupek a plat od Ivana Vysloužila, X-tou generaci endlerek, bifurek

a dunajských gupek. V poslední době se mi líbí krevetky, protože jsou nenáročné a vydrží dlouho bez péče (v průměrně zarostlém akváriu).

8. Máš nějaký nesplněný akvaristický sen?

Neuvažuji nad tím. Je to jako když sbíráš známky. Vidíš krásný exponát a zatoužíš po něm. Od známek se to liší tím, že nejsi limitován jen cenou, ale i střizlivou úvahou, jestli na to máš znalosti a podmínky. Proto si některé ryby prostě nekupuji a netoužím (v začátcích mě asi nejvíc „umravnil“ právě výše zmíněný Ivan V.).

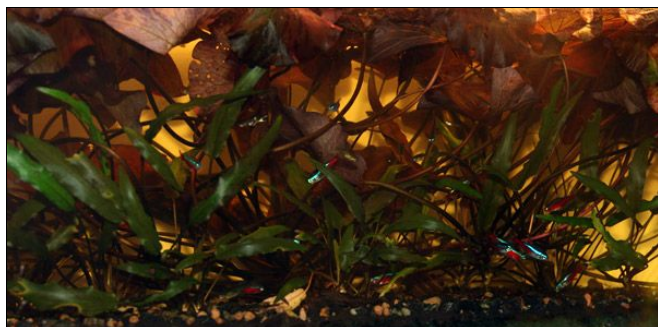
Shimmersia rivularis nad hladinou. (Foto: Miloslav Pešek)

9. Keď navštíviš nejakú akvaristiku, ideš tam s nejakým konkrétnym cieľom, alebo len pozeráš do akvárií a čakáš, čo ti padne do oka?

Možnosť č. 2, jdu „okukovať“. Väčšinou nekúpim nič :-)

10. Oblíbená herečka?

Moc hereček. Aktuálně sbírám filmy s Audrey Hepburnovou, mám objednané Vzpomínky na Afriku a Někdo to rád horké, naposled jsem viděl Hádej, kdo přijde na večeri s Katharine Hepburn. Líbí se mi Meg Ryan, Keira Knightley, Aishwarya Rai (například Moje velká indická svatba), kdybych lovil v hlavě, najdu i další.

Kryptokoriny v akváriu s lekny. (Foto: Miloslav Pešek)

Jirkov pracovní stůl. (Foto: Miloslav Pešek)

11. Oblíbený nápoj (nealkoholický a alkoholický)?

Většinou si zalévám čaje (pu-erh, japonskou genmaichu nebo čínské stříbrné perly), roiboos, bylinky. Nejoblíbenější nápoj z láhvoových nebo plechovkových je ginger beer (závorová limonáda), kdysi jsem v Brazílii pil limonádu guarana, která mi strašně chutnala, ale v Evropě jsem ji nikde nenašel. Alkohol nepiji.

Oblíbené ovoce je ananas (čerstvý), mango, passion fruit (když ho seženu) a kvalitní pomeranče (které se na trhu objeví jen občas). V létě nahrazuji pití kilogramy melounů.

(Foto: Miloslav Pešek)

12. Fajčíš?

Ani náhodou.

13. Chcel by si našim čitateľom odkázať, povedať? Niečo, na čo sme ti neumožnili reagovať prostredníctvom našich otázok?

Scházela mi otázka: Kde jsi si v akvaristice nejvíc rozbil „hubu“?

Odpověděl bych, že když jsem se snažil chovat hrotnočelce (dlouho vydrží, ale nežere a nakonec uhynie), stříkouny lapavé (nemám dost místa, kvalitní vodu a po pár dnech plavali břichem vzhůru), loricarie a rostlinožravé

krunýřovce (nikdy mi nevydrželi), sekernatky neměly dost prostoru. Mám v akváriích občas až moc živin (což vyhovuje rostlinám) a citlivější druhy ryb v nich nevydrží. Dodnes mám nedobrý pocit z plných pytlíků dunajských gupek, z kterých přežilo jen pár jedinců.

Vážení akvapriatelí, to bol náš Jirka Ščobák, nabudúce príde na rad zase niekto „akva –iný“. Ak máte želanie spoznať niekoho konkrétneho, sem s tipom → píšete na adresu klub@akva.sk!

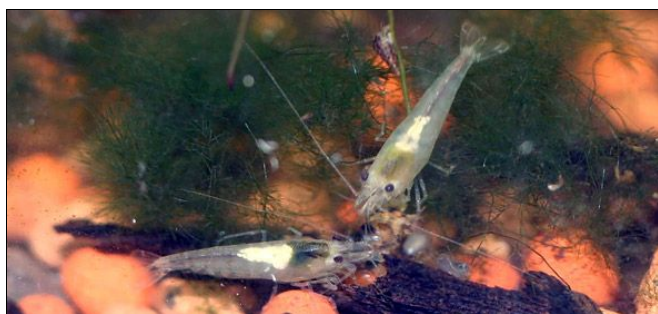
Ak nie, potom sa nechajte prekvapiť naším výberom.

Sagittaria subulata. (Foto: Miloslav Pešek)

Anubias rastúci von z akvária. (Foto: Miloslav Pešek)

"White Pearl" od Normana. (Foto: Miloslav Pešek)

(Foto: Miloslav Pešek)

SÜSSWASSERGARNELEN AUS ALLER WELT

Andreas Karge/Werner Klotz, Dähne Verlag, 2007

Norman Durný

pelagische Larven. Eine Nachzucht in Gefangenschaft ist demnach nur bedingt möglich, unter Laborbedingungen aber bereits vereinzelt gelungen. Geschlechtsunterschiede lassen sich dagegen relativ einfach feststellen, da männliche Tiere ein deutlich kräftigeres drittes Schreitbeinpaar entwickeln. Bei einigen Arten wie etwa *A. scabra* sind altersbedingte Farbstadialen bekannt. Im Alter werden diese Arten eher braun. Die Ursache dieser Farbstadialen ist bislang noch nicht geklärt, wahrscheinlich bilden sie einen Vorteil während der Wanderung juveniler Tiere flussaufwärts. Gelegentlich fallen im Aquarium auch weiße Tiere auf, deren Ausprägung sich nach einigen Häutungen aber wieder abschwächen oder gänzlich verlieren kann. In freier Natur hätten solche Exemplare kaum eine große Überlebenschance, im Aquarium ist die Ursache vermutlich in der Wasserbeschaffenheit bzw. fehlenden Spurenelementen zu suchen. Die Gattung *Atya* besitzt eine sehr ungewöhnliche Verbreitung. Zwei Arten kommen gleichermaßen an den Küsten Westafrikas und Südamerikas vor. Andere sind an der atlantischen oder pazifischen Küste Amerikas, teilweise auch auf beiden Seiten anzutreffen.

links unten: Verwandtschaftliche Zuordnung nach Körpermerkmalen und ihre Verbreitung nach Hobbs & Hart.

rechts unten: Randborsten an den Abdomensegmenten.

Eine grundlegende Überarbeitung und Revision erfuhre die Gattung 1982 durch H.H. Hobbs jr. & C.W. Hart jr., deren Ansichten hier weitgehend gefolgt wird. Zur groben Abgrenzung kann die Lage der Randborsten an den Abdomensegmenten helfen. Nach diesem vereinfachten Schlüssel sind die aquaristisch wichtigsten Arten untereinander schnell zu unterscheiden.

Kniha Süßwassergarnelen aus aller Welt (sladkovodné krevety z celého sveta) je momentálne najkomplexnejšia publikácia na trhu, zaoberajúca sa sladkovodnými krevetami. Kniha s takmer 200 stránkami je neštandardného štvorcového formátu v tvrdej viazanej väzbe. Kniha so stránkami z kvalitného kriedového papiera je bohatá na farebné fotografie samotných jej autorov a popredných chovateľov kreviet, ako aj na perokresby, znázorňujúce rôzne detaily.

Kniha je jednoznačne určená pokročilejším chovateľom, čomu zodpovedá aj jej samotné členenie. V úvode je podrobne rozpísaná morfológia a anatómia kreviet s prehľadnými detailnými perokresbami jednotlivých častí ich tela a ich možných variant. Opísané sú stavba tela, vnútorné orgány, pohlavné rozdiely jedincov, rozmnožovanie či možnosti určovania druhu na základe určitých znakov. V tejto úvodnej časti je aj veľmi stručne priblížený životný priestor kreviet v prírode. Táto časť knihy je vyslovene teoretická a určená chovateľom, ktorí majú už začiatky za sebou.

Druhá časť knihy je venovaná ochoreniam a parazitom postihujúcim krevety. Stručne opisuje najčastejšie príčiny úhynu kreviet vplyvom chorôb, otráv a parazitov, predchádzanie týmto stavom a ich spôsoby šírenia. Táto časť nie je príliš obsiahla, no vedomosti o chorobách a parazitoch

kreviet nie sú príliš veľké. V poslednej dobe sa však na trhu objavujú liečivá určené špeciálne pre bezstavovce chované v akváriách, no o ich použití zatiaľ nie je žiadna vierohodná literatúra.

Tretiu, najväčšiu časť knihy tvorí atlas niekoľkých desiatok známych druhov kreviet. Atlas tvoria vedecké opisy jednotlivých druhov. Atlas je členený podľa čeľadí a podčeľadí až do jednotlivých rodov a nakoniec druhov. Ku každej podčeľadi je priradený kľúč na určovanie rodu, prípadne druhu, niekedy doplnený perokresbami rozlišujúcich znakov. Ku každej podčeľadi a rodu je priradený aj stručný teoretický text popisujúci hlavné znaky a odlišnosti od ostatných, prípadne poznámky z histórie.

Z množstva popisovaných druhov nie sú pri všetkých komplexné informácie, no pri najčastejšie chovaných druhoch nájdeme okrem fotografie, aktuálneho latinského názvu druhu aj oblasť rozšírenia v prírode, údaje o veľkosti, poznávacích znakov, sfarbení, potrave, chove a odchove doplnené o skúsenosti autorov a odkazy na doplňujúcu literatúru. Pri niektorých druhoch s larválnym vývinom sú v tejto časti k dispozícii aj tabuľky s prehľadom jednotlivých larválnych vývojových štádií, dĺžkou ich trvania a aktuálnou veľkosťou jedinca ako aj potrebné údaje o salinite vody.

Macrobrachium lar (FABRICIUS, 1798)

Synonymy: Palaemon lar Weber, 1795.

Verbreitung: Im Indo-West Pazifik: sehr weit verbreitete Art. Vorkommen von Ostafrika bis zu den Ryukyu Inseln im Norden und Australien und den Polynesischen Inseln im Süden. In diesem weiten Bereich ist *M. lar* die häufigste Art der Gattung.

Größe: Große *Macrobrachium*-Art. Körperlänge ♂ bis 195 mm, ♀ bis 145 mm.

Merkmale: Rostrum sinuol, dorsal über die ganze Länge bezahnt, bis zum Ende des Scaphozeriten reichend. Zweites Scherenbein sehr lang, länger als der Körper, ähnlich in der Form, ungleich in der Länge, dicht mit kurzen Dornen besetzt. Scherenfinger unbehaart, mit je einem auffallend starken Zahn, deutlich klaffend. Carpus kürzer als die halbe Länge der Schere, etwas kürzer als der Merus. Rostrumformel 1-2 + 7-9 / 2-4.

Männchen (voll entwickelte): Kleine Wirbellose wie Würmer, Insektenlarven, Wasserschnecken und pflanzliches Material (Algen, abgestorbene Pflanzenteile). Kranke und verendete Fische. Im Aquarium auch Pelletfutter und alle Arten von Lebend- oder Frostfutter.

Nahrung: Durch die Körpergröße und ein deutliches Territorialverhalten in einem normalen Aquarium dauerhaft kaum möglich, nur in großen Artbecken ab 150 cm Länge. Genügend Unterschlupfmöglichkeiten in Form von Wurzelwerk, Steinen oder Laubansammlungen bieten. Die Tiere sind auch in der Natur sehr scheu, verstecken sich tagsüber unter Wurzelwerk und größeren Steinen. In der Dunkelheit verlassen die Tiere ihre Verstecke, werden sie mit einer Lampe angestrahlt, flüchten sie blitzschnell.

Haltung: Im Aquarium schwierig. Eier klein und in großer Anzahl (bis 40.000) Die Larven durchlaufen elf Zoostadien und benötigen Brackwasser zur Entwicklung.

Zucht: *M. lar* ist im indopazifischen Raum eine bedeutende Nahrungs- und Erwerbsquelle für lokale Fischer. Auch Versuche, die Art wie *M. rosenbergii* kommerziell zu züchten, werden in verschiedenen Ländern unternommen. Ausgewachsene Männchen zeigen wie viele andere große *Macrobrachium*-Arten ein ausgeprägtes Territorialverhalten und sind sehr unverträglich gegenüber Artgenossen. Aus diesem Grund ist eine Haltung im Aquarium schwierig. Aufgrund der Häufigkeit und weiten Verbreitung dieser Art kommen immer wieder Jungtiere als „Glasgarnele“ oder unter anderen Bezeichnungen in den Handel. Im Gesellschafts-aquarium entlarven sich die anfangs unscheinbaren Tiere dann schnell als gefräßige Fischräuber. Beim Neukauf von *Macrobrachium*-Arten für ein Gesellschaftsbecken ist daher immer Vorsicht geboten!

Bemerkungen:

Literatur: [71, 60, 18, 105]

Photo: C. Lüthrup

Macrobrachium latidactylus (THALLWITZ, 1891)

Synonymy: Palaemon latidactylus Thallwitzer, 1891

Verbreitung: Malaysia; Thailand; Sri Lanka; Australien.

Größe: Körperlänge ♂ bis 68 mm, ♀ bis 54 mm.

Merkmale: Rostrum mittellang, bis zum Ende des Scaphozeriten reichend, dorsal leicht konvex. Zweites Scherenpaar ungleich in Form und Länge, größere Schere nicht dicht behaart und mit zusammengedrückter Handfläche, Scherenfinger proximal mit einigen Zähnen, 2/3 bis 1/3 mal so lang wie die Handfläche, beweglicher Finger deutlich gekrümmt. Rostrumformel: 3-5 + 10-11 / 2-5.

Männchen (voll entwickelte): Eigröße: Ca. 0,6 mm.

Bemerkungen: Im indopazifischen Raum weit verbreitete Art mit charakteristischer Scherenform.

Literatur: [60, 71, 18, 105]

Photo: C. Lüthrup

Atlas ponúka momentálne najväčší záber známych druhov sladkovodných kreviet, a aj keď pri niektorých chýbajú niektoré podrobnejšie údaje, pre potreby domáceho chovateľa bude neoceniteľným pomocníkom pri určovaní novozískaných chovancov a poskytnutí ideálnych podmienok na chov, prípadne aj odrazovým mostíkom pre rozmnožovanie náročnejších druhov.

Posledná časť knihy je venovaná samotnému chovu kreviet v akváriách. Nájde sa v nej potrebné informácie pre chov najbežnejších kreviet v akváriách, druhy, podmienky, odchov, kríženie a nakoniec najčastejšie kladené otázky s odpoveďami. Ani táto časť knihy príliš nepomôže úplným začiatovníkom, bude sa im zdať, že nie je napísaná „pekne po poriadku“. Je skôr písaná všeobecne a príliš teoreticky, takže presné návody „ako na to“ v nej nenájdete. Pokročilejším chovateľom možno však pomôže vyplniť medzery medzi praxou a teóriou a pochopiť niektoré vzájomné vzťahy pri chove a odchove.

Celkovo táto publikácia skôr napomôže v uvedení si rôznych súvislostí, či už z hľadiska systematiky, alebo len amatérskeho chovu. Aj keď sa zdá, že s použitím presných parametrov a faktov z atlasu to proste musí fungovať, nie je jej cieľom dodať čitateľovi presné a zaručene fungujúce návody, „ako na to“.

Na konci knihy ešte nájdeme užitočný slovník použitých odborných výrazov a skratiek, nakoľko je kniha písaná odborne, spolu so zoznamom použitej literatúry, ktorý obsahuje 127 publikácií.

Samotní autori sú uznávaní chovatelia kreviet a knihu možno označiť naozaj za veľmi vydarenú. Je nabitá veľmi cennými informáciami a poskytuje momentálne najrozsiahljší atlas sladkovodných kreviet. Odbornosť je však na vyššej úrovni a aj po zvládnutí odborných výrazov sa táto publikácia nečíta ľahko, skôr by som povedal, že je potrebné ju študovať.

Kniha k úplnej dokonalosti chýba už len viac podrobnejšia časť o chorobách a parazitoch, najmä čo sa týka použitia komerčných alebo iných liečiv. Pokročilejší chovateľ kreviet ju naozaj ocení.

Kde nakupovať:

V Nemecku a Rakúsku menej bežne v lepších kníhkupectvách a niektorých ZOO obchodoch 29,- EUR

Na Slovensku v lepších kníhkupectvách na objednávku cca 1200,- SK

Internetové kníhkupectvá 29,- EUR + poštovné

Jazyk: nemecký

Hodnotenie: 4,5/5

... A TO JE OPRAVDU VŠECHNO!

Na tomto mieste ešte prijímame naše varovania, že **Akvárium č. 10** nevyjde v obvyklom termíne a rozsahu. Jak totiž jistě víte, je zrovna období sucha a každý správný akvarista se jede podívat, co mu uvízne v síti... ;-) Sledujte Akva.sk, kde se dozvíte aktuální informace.